

LEGE

privind speciile alogene invazive

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege:

- transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 317 din 4 noiembrie 2014, CELEX: 32014R1143, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016;

- transpune Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 10 iulie 2018, CELEX: 32018R0968;

- transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 al Comisiei din 4 februarie 2016 de adoptare a formatului documentului care servește drept dovadă a eliberării de către autoritățile competente ale statelor membre a autorizației care permite unităților să efectueze anumite activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 30 din 5 februarie 2016, CELEX: 32016R0145.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul de reglementare a prezentei legi

Prezenta lege stabilește măsurile pentru prevenirea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, reducerea impactului acestora asupra biodiversității, ecosistemelor și serviciilor ecosistemice, precum și pentru gestionarea și eradicarea acestora, prin reglementarea responsabilităților autorităților competente și a obligațiilor persoanelor fizice și juridice în vederea protecției mediului, economiei și sănătății publice.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

biodiversitate – variabilitatea organismelor vii din toate mediile (terestre, marine, acvatice), incluzând diversitatea interspecifică, intraspecifică și ecosistemică;

boală a animalelor - apariția unor infecții sau infestări cauzate de unul sau mai mulți agenți patogeni transmisibili la animale sau la oameni;

căi de introducere – căile și mecanismele prin care speciile alogene invazive sunt introduse și se răspândesc într-un ecosistem nou;

cercetare – activitate descriptivă sau experimentală, desfășurată în condiții reglementate, cu scopul de a obține noi cunoștințe științifice sau de a dezvolta produse și tehnologii noi. Aceasta include etapele inițiale de identificare, caracterizare și izolare a caracteristicilor genetice ale speciilor alogene invazive, cu excepția acelor caracteristici care determină invazivitatea, dacă acestea sunt esențiale pentru dezvoltarea unor caracteristici similare la speciile noninvazive;

control al populației – orice acțiune, letală sau neletală, aplicată unei populații de specii alogene invazive, cu scopul de a menține numărul exemplarelor la un nivel minim, astfel încât să se reducă la maximum efectele negative asupra biodiversității, serviciilor ecosistemice, sănătății umane sau economiei, chiar și în situația în care eradicarea speciei nu este posibilă;

conservare ex situ – conservarea componentelor biodiversității în afara habitatelor lor naturale;

depistare timpurie – identificarea și confirmarea prezenței unei specii alogene invazive într-un teritoriu înainte ca aceasta să se răspândească la scară largă;

eradicarea speciilor alogene invazive – eliminarea completă și definitivă a unei populații de specii alogene invazive, prin mijloace letale sau neletale;

gestionarea speciilor alogene invazive – orice acțiune letală sau neletală având ca scop eradicarea, controlul populației sau izolarea unei specii alogene invazive, cu minimizarea impactului asupra speciilor indigene și a habitatelor acestora;

introducerea speciilor alogene invazive – deplasarea unei specii în afara arealului său natural de răspândire, ca urmare a intervenției umane, fie intenționate, fie accidentale;

izolarea speciilor alogene invazive – aplicarea de măsuri pentru crearea unor bariere care să reducă riscul de dispersie și răspândire a unei specii alogene invazive dincolo de zona deja colonizată;

răspândire la scară largă – situația în care o specie alogenă invazivă a

depășit faza de naturalizare, având o populație autonomă, și s-a extins semnificativ în arealul său potențial de răspândire, unde poate supraviețui și se poate reproduce;

servicii ecosistemice – beneficiile directe și indirecte oferite de ecosisteme pentru bunăstarea umană;

spațiu izolat – menținerea unui organism în instalații controlate, securizate, din care evadarea sau răspândirea nu este posibilă;

specie alogenă – orice organism viu aparținând unei specii, subspecii sau unui taxon inferior de animale, plante, ciuperci ori microorganisme, introdus intenționat sau accidental în afara arealului său natural de răspândire. Aceasta include orice parte viabilă a organismului, precum gameți, semințe, ouă sau alte forme de propagare, precum și orice hibridi, soiuri sau rase care pot supraviețui și se pot reproduce în noul mediu;

specie alogenă invazivă – orice specie alogenă a cărei introducere sau răspândire a fost constatată ca având un impact negativ asupra biodiversității și serviciilor ecosistemice aferente, inclusiv asupra sănătății publice și/sau economiei;

specie alogenă invazivă de interes pentru Uniune – specie alogenă invazivă al cărei impact negativ asupra biodiversității, serviciilor ecosistemice, sănătății umane sau economiei a fost constatată ca fiind necesară adoptarea și aplicarea unor măsuri coordonate la nivelul Uniunii Europene.

specie alogenă invazivă de interes pentru Republica Moldova – specie alogenă invazivă, alta decât de interes pentru Uniune, pentru care, în baza datelor și dovezilor științifice disponibile, se constată că introducerea, eliberarea sau răspândirea acesteia generează ori poate genera un impact negativ semnificativ asupra biodiversității, serviciilor ecosistemice, sănătății umane sau economiei naționale, pe întreg teritoriul Republicii Moldova ori pe o parte a acestuia, fapt ce impune adoptarea unor măsuri specifice la nivel național.

structură eficientă a sistemului informațional de supraveghere – ansamblul organizat de resurse instituționale, umane, tehnice și informaționale, care asigură funcționarea continuă, coordonată și promptă a sistemului de supraveghere, garantând colectarea, validarea și transmiterea rapidă a datelor privind apariția și răspândirea speciilor alogene invazive, precum și capacitatea de reacție timpurie și cooperare interinstituțională la nivel național și transfrontalier.

Articolul 3. Domeniul de aplicare

(1) Prevederile prezentei legi se aplică tuturor speciilor alogene invazive.

(2) Prevederile prezentei legi nu se aplică:

a) speciilor care își extind sau schimbă aria naturală de răspândire fără intervenție umană;

b) organismelor modificate genetic, astfel cum sunt definite la art. 4 din Legea nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic;

c) agenților patogeni care provoacă boli la animale;

d) organismelor dăunătoare enumerate în listele stabilite în conformitate cu art.3, alin.(2), art.32, alin.(3) și a art.37, alin.(2) din Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, și organismelor dăunătoare pentru care s-au adoptat măsuri în conformitate cu art.30 din Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor;

e) speciilor absente la nivel local în ecosistemele acvatice, dar care sunt utilizate în acvacultură lista cărora se aprobă de Guvern;

f) microorganismelor produse sau importate pentru a fi utilizate în produse de protecție a plantelor autorizate sau incluse în proces de evaluare conform Legii nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și modificarea unor acte normative;

g) microorganismelor produse sau importate pentru a fi utilizate în produse biocide înregistrate conform prevederilor art. 24, alin. (1), lit. a), din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice.

Articolul 4. Principiile de bază ale politicii de stat în domeniul gestionării speciilor alogene invazive

Politica de stat în domeniul gestionării speciilor alogene invazive se bazează pe următoarele principii:

a) principiul precauției, conform căruia introducerea și diseminarea speciilor alogene invazive sunt permise doar în scopuri științifice, cu condiția ca aceste activități să nu producă efecte adverse asupra biodiversității, ecosistemelor, serviciilor ecosistemice, sănătății publice și/sau economiei;

b) principiul protecției biodiversității și ecosistemelor, conform căruia măsurile de prevenire, control și eradicare a speciilor alogene invazive trebuie să prioritizeze protecția speciilor autohtone, a habitatelor naturale și a serviciilor ecosistemice față de orice interese economice sau sociale;

c) principiul responsabilității, conform căruia autoritățile competente, persoanele fizice și juridice sunt responsabile de prevenirea, controlul și

gestionarea speciilor alogene invazive și de adoptarea măsurilor necesare pentru prevenirea și reducerea riscurilor generate de introducerea și răspândirea acestora;

d) principiul transparenței și accesibilității informațiilor, conform căruia se asigură accesul publicului la informațiile referitoare la riscurile și măsurile de gestionare a speciilor alogene invazive, a impactul asupra mediului, economiei și sănătății, inclusiv în ceea ce privește evoluția și răspândirea acestora pe teritoriul țării.

Capitolul II

COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR PUBLICE ÎN DOMENIUL GESTIONĂRII ȘI CONTROLULUI SPECIILOR ALOGENE INVAZIVE

Articolul 5. Competența Guvernului

Guvernul:

a) stabilește direcțiile prioritare ale politicii de stat în domeniul prevenirii răspândirii și gestionării speciilor alogene invazive;

b) aprobă cadrul normativ secundar în domeniul speciilor alogene invazive;

c) asigură includerea măsurilor de prevenire a introducerii, răspândirii și combaterii a speciilor alogene invazive în politicile și strategiile naționale de protecție a mediului, agricultură și dezvoltare durabilă.

Articolul 6. Competența Ministerului Mediului

(1) Ministerul Mediului este autoritatea publică centrală responsabilă de elaborarea, promovarea și coordonarea implementării politicii de stat în domeniul prevenirii și gestionării speciilor alogene invazive.

(2) Ministerul Mediului:

a) elaborează politica de stat și cadrul normativ privind speciile alogene invazive;

b) elaborează și înaintază Guvernului spre aprobare Lista speciilor alogene invazive;

c) elaborează și prezintă Guvernului Planul Național de Acțiune pentru abordarea căilor prioritare de introducere a speciilor alogene invazive în Republica Moldova;

d) asigură participarea publicului la procesul decizional privind speciile alogene invazive;

e) coordonează implementarea tratatelor internaționale și colaborează cu statele limitrofe în vederea prevenirii și combaterii speciilor alogene invazive;

f) validează sau respinge derogările de la aplicarea măsurilor de eradicare rapidă, în conformitate cu art. 24, propuse de Inspectoratul pentru Protecția Mediului (*în continuare - Inspectorat*) și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (*în continuare - Agenție*).

Articolul 7. Competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare:

a) elaborează și promovează politici și acte normative pentru prevenirea introducerii și combaterea speciilor alogene invazive care afectează culturile și animalele agricole.

b) coordonează implementarea măsurilor de eradicare a speciilor alogene invazive din terenurile agricole și alte sisteme de creștere dirijate de om.

Articolul 8. Competența Agenției

(1) Agenția este responsabilă de implementarea politicii de stat în domeniul controlului speciilor alogene invazive cu impact asupra culturilor agricole, animalelor de fermă și siguranței alimentare.

(2) Agenția:

a) asigură controlul speciilor alogene invazive la etapa de import, transport, distribuire, comercializare, creștere, cultivare și utilizare;

b) efectuează controale privind transportul speciilor alogene invazive;

c) colaborează cu Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția de Mediu și Inspectoratul, pentru schimbul de informații și coordonarea măsurilor de prevenire și combatere a speciilor alogene invazive care afectează culturile agricole și animalele de fermă;

d) informează publicul, Agenția de Mediu, Ministerul Mediului și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare despre riscurile asociate speciilor alogene invazive identificate în sectorul agricol și alimentar;

e) până la data de 31 martie a anului următor celui de raportare, prezintă rezultatele controalelor efectuate Ministerului Mediului, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenției de Mediu și Inspectoratului;

f) colaborează cu autoritățile similare din alte state pentru prevenirea și combaterea impactului transfrontalier al speciilor alogene invazive;

g) constată și sancționează încălcările legislației privind import, transport, distribuire, comercializare, creștere, cultivare și utilizare speciilor alogene invazive;

h) monitorizează acțiunile de distrugere a speciilor alogene invazive.

Articolul 9. Competența Agenției de Mediu

(1) Agenția de Mediu este autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicii în domeniul prevenirii introducerii și gestionării speciilor alogene invazive.

(2) Agenția de Mediu:

a) asigură implementarea legislației privind speciile alogene invazive;

b) participă la elaborarea proiectelor de acte normative în domeniu;

c) emite sau retrage autorizațiile eliberate;

d) ține și administrează Sistemul informațional de supraveghere a speciilor alogene invazive;

e) ține și administrează Registrul speciilor alogene invazive;

f) informează autoritățile și publicul despre măsurile adoptate, precum și despre riscurile asociate speciilor alogene invazive, prin intermediul paginilor oficiale web și campaniilor de conștientizare;

g) monitorizează utilizarea speciilor alogene invazive în activități de cercetare și dezvoltare;

h) monitorizează și evaluează impactul speciilor alogene invazive asupra biodiversității și ecosistemelor în baza informației prezentate de către entitățile subiecți ai domeniului cercetării și inovării;

i) actualizează acțiunile de intervenție pentru prevenirea invaziei repetate a speciilor alogene invazive.

Articolul 10. Competența Inspectoratului pentru Protecția Mediului

(1) Inspectoratul este organul de control responsabil de supravegherea aplicării legislației de mediu inclusiv legislația privind speciile alogene invazive și respectarea condițiilor de autorizare.

(2) Inspectoratul:

a) efectuează controale pentru prevenirea și combaterea speciilor alogene invazive exclusiv în ecosistemele naturale și antropizate, fără a include terenurile agricole destinate cultivării plantelor, complexelor de creștere a animalelor sau acvaculturii.

b) evaluează și calculează, daunele aduse mediului ca urmare a impactului negativ al speciilor alogene invazive în conformitate cu art.4 și art.5 din Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului;

c) prezintă până la data de 31 martie a anului următor celui la care se referă raportarea despre rezultatele controalelor efectuate către: Ministerul Mediului, Agenția de Mediu și Agenție;

d) colaborează cu autoritățile similare din alte state pentru prevenirea și combaterea impactului transfrontalier al speciilor alogene invazive;

e) constată și sancționează încălcările legislației privind gestionarea speciilor alogene invazive în ecosistemele naturale și antropizate;

f) monitorizează acțiunile de distrugere a speciilor alogene invazive, prin verificări directe în teren și prin confirmarea finalizării acțiunilor, inclusiv prin recepția și analiza raportărilor transmise de proprietarii terenurilor responsabili de implementarea măsurilor de distrugere.

Capitolul III

CERINȚE FAȚĂ DE SPECIILE ALOGENE INVAZIVE ȘI EVALUAREA RISCURILOR

Articolul 11. Lista speciilor alogene invazive

(1) Guvernul aprobă Lista speciilor alogene invazive (în continuare - Lista Speciilor) care include lista speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune, precum și lista speciilor alogene invazive de interes pentru Republica Moldova.

(2) Lista Speciilor se reexaminează cel puțin o dată la șase ani și după caz se actualizează, prin:

a) includerea de noi specii alogene invazive;

b) radierea de pe Lista Speciilor, în cazul în care acestea nu mai îndeplinesc unul sau mai multe dintre criteriile prevăzute la alin. (3).

(3) Speciile alogene invazive sunt incluse în Lista Speciilor de interes pentru Republica Moldova doar dacă îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:

a) se constată, pe baza dovezilor științifice, că sunt alogene;

b) se constată, pe baza dovezilor științifice, că sunt capabile să creeze o populație viabilă și să se răspândească în mediul înconjurător în condițiile actuale și în condiții previzibile de schimbare climatică într-o regiune biogeografică;

c) se constată pe baza dovezilor științifice, că au efecte dăunătoare asupra biodiversității, asupra serviciilor ecosistemice aferente și asupra sănătății publice

și/sau a economiei;

d) se constată pe baza unei evaluări a riscurilor efectuată în temeiul art. 12 alin. (1), că este necesară o acțiune comună pentru a preveni introducerea, adaptarea și răspândirea acestora;

e) se constată că includerea în Lista Speciilor a speciilor alogene invazive va preveni, minimiza sau va atenua efectele lor dăunătoare.

(4) Lista Speciilor face trimitere, după caz, la bunurile cu care speciile alogene invazive sunt, asociate și la codurile tarifare ale acestora din Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014, indicând categoriile de bunuri care fac obiectul controalelor oficiale în temeiul art. 21.

(5) La actualizarea Listei Speciilor, Ministerul Mediului aplică criteriile prevăzute la alin. (3), luând în considerare costurile de punere în aplicare, costurile lipsei de acțiune, rentabilitatea și aspectele de ordin socioeconomic.

Articolul 12. Evaluarea riscurilor

(1) Pentru punerea în aplicare a art. 11, se efectuează o evaluare a riscurilor privind speciile alogene invazive incluse sau care pot fi incluse în Lista Speciilor, ținând cont de următoarele elemente:

a) o descriere a speciei, incluzând identitatea taxonomică, istoricul, aria naturală și aria potențială de răspândire a acesteia;

b) o descriere a modalităților și dinamicii de reproducere și răspândire a speciei, inclusiv o evaluare a existenței condițiilor de mediu necesare pentru aceste procese;

c) o descriere a căilor potențiale de introducere și răspândire a speciei, atât intenționate, cât și neintenționate, inclusiv, dacă este cazul, a mărfurilor cu care specia este asociată;

d) o evaluare detaliată a riscului de introducere, stabilire și răspândire a speciei în regiunile biogeografice caracteristică, atât în condițiile actuale, cât și în contextul schimbărilor climatice prognozate;

e) o descriere a nivelului actual de răspândire a speciei, precizând dacă specia este prezentă pe teritoriul Republicii Moldova sau în statele învecinate, precum și o prognoză privind răspândirea sa viitoare;

f) o descriere a efectelor dăunătoare asupra biodiversității și serviciilor ecosistemice aferente, inclusiv asupra speciilor indigene, habitatelor protejate și celor aflate în pericol de dispariție, precum și asupra sănătății publice, siguranței alimentare și economiei, cuprinzând și o evaluare a impactului potențial viitor, bazată pe cunoștințele științifice disponibile;

g) o estimare a costurilor potențiale generate de pagubele asociate speciei respective;

h) o descriere a utilizărilor cunoscute ale speciei și a beneficiilor sociale și economice rezultate din acestea.

(2) Evaluarea riscurilor se efectuează de organizațiile din domeniul cercetării și inovării cu profil de mediu și se prezintă Agenției de Mediu.

Articolul 13. Metodologia de evaluare a riscurilor

Evaluarea riscurilor este prevăzută în anexa nr. 1 și trebuie să corespundă următoarelor:

a) evaluarea riscurilor se efectuează în baza informației științifice disponibile, incluzând cele mai recente rezultate ale cercetărilor internaționale și naționale;

b) atunci când astfel de publicații lipsesc, sau informațiile furnizate sunt insuficiente, evaluarea riscurilor se fundamentează pe publicații alternative, opinii ale experților, informații colectate, notificări oficiale și date din baze de informații, inclusiv cele obținute prin inițiative științifice participative;

c) finalizarea indiferent de lipsa sau insuficiența informațiilor privind o anumită specie, cu menționarea expresă a acestor deficiențe în evaluare, pentru a asigura tratarea integrală a fiecărui aspect analizat, fără omisiuni;

d) fiecare concluzie formulată în cadrul evaluării riscurilor este însoțită de o apreciere a gradului de incertitudine sau de încredere asociat, reflectând situațiile în care informațiile disponibile sunt insuficiente, inexistente sau contradictorii;

e) aprecierea gradului de incertitudine sau încredere prevăzută la lit. d) se realizează conform unei metodologii documentate, iar evaluarea riscurilor face referire expresă la această metodologie;

f) evaluarea riscurilor conține o sinteză a principalelor aspecte examinate, precum și o concluzie generală;

g) controlul calității constituie parte integrantă a procesului de evaluare a riscurilor și implică, cel puțin, o revizuire a acesteia de către doi evaluatori independenți din domeniu;

h) evaluarea riscurilor include o descriere a procedurii de control al calității;

m) evaluatorii riscurilor, precum și cei care efectuează revizuirea evaluării, sunt independenți, dispun de expertiză științifică în domeniu și nu sunt afiliați aceleiași organizație din domeniul cercetării și inovării.

Articolul 14. Interdicții și măsuri de prevenire aplicabile speciilor alogene

invazive.

(1) Se interzice introducerea, inclusiv tranzitul sub supraveghere vamală, deținerea, reproducerea, creșterea, cultivarea inclusiv în spații izolate, transportul, plasarea pe piață, eliberarea, comercializarea, schimbul și utilizarea în mediu a speciilor alogene invazive.

(2) Prin derogare de la alin. (1) se permite transportul speciilor alogene invazive în scopul implementării măsurilor de eradicare.

(3) Prin derogare de la alin. (1), se permite desfășurarea activităților de cercetare sau conservare *ex situ* a speciilor alogene invazive, iar în cazul în care utilizarea produselor derivate provenite din aceste specii este justificată de necesitatea protejării sănătății umane, sistemul de autorizare se extinde și asupra producției științifice și utilizării acestora în scopuri medicinale.

(4) Entitățile subiecți ai domeniului cercetării și inovării sunt responsabile de efectuarea cercetărilor privind speciile alogene invazive, inclusiv în ceea ce privește procedurile de răspândire, metodele de prevenire și eradicare, evaluarea riscurilor ecologice și economice, precum și alte elemente relevante pentru gestionarea acestora. Activitățile de cercetare și inovare pot include, în condiții strict controlate și izolate, testarea unor metode de control biologic, precum și a unor produse fitosanitare sau materiale semincere, destinate limitării răspândirii speciilor invazive de plante.

(5) Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția, Agenția de Mediu și Inspectoratul, adoptă și implementează cerințe necesare pentru prevenirea introducerii și răspândirii neintenționate a speciilor alogene invazive de interes național.

Articolul 15. Procedura de autorizare

(1) Agenția de Mediu este autoritatea responsabilă de eliberarea Autorizației pentru desfășurarea activităților științifice cu speciile alogene invazive în condiții de izolare.

(2) Pentru obținerea autorizației, solicitantul depune o cerere conform modelului din anexa nr. 2.

(3) Cererea se prezintă fie pe suport de hârtie la sediul Agenției de Mediu, fie în format electronic.

(4) Cererea include următoarele informații:

a) datele de identificare, inclusiv denumirea și adresa;

b) denumirea științifică și comună ale speciilor alogene invazive pentru care se solicită autorizarea;

c) codurile tarifare din Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014;

d) numărul sau volumul exemplarelor pentru care se solicită autorizarea;

e) justificarea solicitării de autorizare, incluzând motivele specifice;

f) scopul pentru care se solicită autorizația.

(5) La cerere se anexează:

a) copia autorizației sanitare veterinare eliberată de Agenție în conformitate cu art. 18 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară;

b) avizul de stabilire a conformității privind protecția mediului și utilizării raționale a resurselor naturale a respectivei organizații din domeniul cercetării și inovării, modelul căruia se elaborează și aprobă de Inspectorat.

c) o descriere detaliată a măsurilor planificate pentru prevenirea oricărei posibilități de evadare sau răspândire din instalațiile destinate păstrării și manipulării speciilor alogene invazive, aflate în spații izolate, precum și a măsurilor specifice pentru asigurarea că orice transport al acestora se va efectua în condiții care elimină riscul de evadare;

d) o evaluare detaliată a riscurilor de evadare sau răspândire pentru speciile alogene invazive, pentru care se solicită autorizarea, însoțită de o descriere a măsurilor de atenuare a riscurilor care urmează a fi implementate;

e) o descriere a sistemului de control propus, precum și a planul de urgență pentru gestionarea eventualelor evadări sau răspândiri, inclusiv măsurile de eradicare, atunci când este cazul.

(6) Cererea de autorizare se examinează în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării complete a documentației iar decizia de emitere a autorizației sau de refuz motivat se comunică solicitantului cu cel puțin 5 zile lucrătoare de la finalizarea examinării.

(7) Agenția de Mediu ține și publică pe pagina sa web oficială lista autorizațiilor eliberate privind speciile alogene invazive care cuprinde:

a) denumirea științifică și comună ale speciilor alogene invazive autorizate;

b) numărul sau volumul exemplarelor;

c) scopul autorizației;

d) codurile tarifare din Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014.

(8) Autorizația prevăzută la alin. (1) se eliberează pentru un număr limitat de specii alogene invazive și exemplare, luând în calcul capacitatea spațiilor izolate destinate acestora.

(9) Autorizația se eliberează pentru perioada necesară desfășurării

cercetărilor științifice sau, după caz, în alte scopuri prevăzute la alin. (11), și vizează exclusiv speciile alogene invazive pentru care a fost solicitată autorizarea.

(10) Modelul documentului care constituie dovada eliberării autorizației este prevăzut în anexa nr. 3 și trebuie să însoțească, în mod obligatoriu, speciile alogene invazive pe întreaga durată a păstrării, introducerii sau transportului acestora pe teritoriul național.

(11) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în cazuri excepționale și din motive de interes public, inclusiv de natură socială sau economică, Agenția de Mediu poate elibera autorizații pentru desfășurarea altor activități decât cele științifice, cu respectarea procedurii prevăzute la alin. (2)–(10).

Articolul 16. Retragerea autorizației

(1) Autorizația se retrage de către Agenția de Mediu la cererea titularului, la cererea Inspectoratului și/sau la cererea Agenției, sau în temeiul unei hotărâri definitive a instanței de judecată.

(2) Inspectoratul și Agenția efectuează controale planificate și inopinate în scopul verificării respectării condițiilor impuse prin autorizații conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, iar acestea vor fi realizate în comun.

(3) În cazul în care în urma controalelor efectuate de către Inspectorat și Agenție, se constată nerespectarea prevederilor prezentei legi, activitatea agentului economic se suspendă până la remedierea neregulilor depistate.

(4) Titularul autorizației are obligația de a înștiința în scris Agenția de Mediu cu privire la remedierea neregulilor constatate, după efectuarea controlului repetat de către instituțiile prevăzute la alin. (2).

(5) Neînălăturarea, în termenul stabilit prevăzut de către organele de control conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controalele de stat, a neregulilor constituie temei pentru retragerea autorizației.

Articol 17. Cerințe de întreținere și cultivare a speciilor alogene invazive în scopuri științifice

(1) Speciile alogene invazive incuse în Lista Speciilor sunt ținute și manipulate în spații izolate.

(2) Se consideră că exemplarele din speciile alogene invazive sunt ținute în spații izolate dacă:

a) sunt izolate fizic, fără posibilitatea de evadare, răspândire sau evacuare de către persoane neautorizate;

b) procedurile de curățenie, gestionare a deșeurilor și întreținere exclud orice risc de evadare sau răspândire;

c) evacuarea, eliminarea, distrugerea sau eutanasierea exemplarelor se efectuează astfel încât să prevină propagarea acestora în afara spațiilor izolate.

(3) Cercetările științifice sunt realizate de personalul calificat în domeniile de cercetare științifică privind speciile alogene invazive;

(4) Transportul animalelor care fac parte din speciile alogene invazive către și de la spațiile izolate se efectuează în condiții care previn evadarea acestora.

(5) Marcarea sau identificarea animalelor care fac parte din speciile alogene invazive se realizează prin metode care nu cauzează durere, stres sau suferință care poate fi evitată;

(6) Riscul de evadare, răspândire sau evacuarea sunt gestionate eficient, luând în considerare identitatea, biologia, mijloacele de dispersie ale speciei, activitățile și spațiile implicate, interacțiunea cu mediul și alți factori biotici, abiotici și antropici.

(7) Solicitantul implementează un sistem de supraveghere permanentă și elaborează un plan de urgență care include măsuri de eradicare, pentru gestionarea eventualelor situații de evadare sau răspândire a speciilor alogene invazive.

(8) Planul de urgență prevăzut la alin. (7) se aprobă de către Agenția de Mediu și se aplică imediat în caz de evadare sau răspândire a speciilor alogene invazive.

Articolul 18. Măsuri de urgență

(1) Atunci când se confirmă prezența sau există riscul de introducere pe teritoriul național a unei specii alogene invazive care nu figurează pe Lista Speciilor, dar există indicii științifici preliminari ce indică că aceasta întrunește criteriile prevăzute la art. 11 alin. (3), Guvernul aprobă măsuri de urgență, care includ orice restricție reglementată la art. 14 alin. (1).

(2) În cazul existenței unui risc iminent de introducere sau răspândire a unei specii alogene invazive, până la adoptarea măsurilor de urgență de către Guvern, Agenția de Mediu și Agenția dispun temporar măsuri restrictive pentru limitarea introducerii, transportului, comercializării sau răspândirii speciei alogene invazive suspectate.

(3) După aprobarea măsurilor de urgență, speciile alogene invazive nu trebuie să fie aduse în mod intenționat pe teritoriul Republicii Moldova, să fie transportate către, dinspre sau în interiorul Republicii Moldova, cu excepția transportului în contextul eradicării sau să fie introduse pe piață, totodată Agenția

de Mediu notifică autoritățile competente ale statelor membre și statelor vecine, organizațiile internaționale relevante iar în baza informație prezentate de Agenția de Mediu, Ministerul Mediului notifică Comisia Europeană despre măsurile luate și dovezile care justifică măsurile respective.

(4) Evaluarea riscurilor pentru specia alogenă invazivă în cauză se efectuează de către subiecții domeniului cercetării și inovării, în conformitate cu art. 12, pe baza informațiilor științifice și tehnice disponibile. Agenția de Mediu examinează, aprobă și publică rezultatele evaluării riscurilor pe pagina web oficială.

(5) Evaluarea riscurilor prevăzută la alin. (4) se realizează în termen de maximum 24 de luni de la adoptarea măsurilor de urgență, cu scopul de a stabili dacă specia în cauză îndeplinește criteriile necesare pentru a fi inclusă pe Lista Speciilor.

(6) Agenția de Mediu, în cooperare cu Inspectoratul și Agenția, monitorizează aplicarea și eficacitatea măsurilor de urgență adoptate, inclusiv impactul acestora asupra biodiversității, ecosistemelor, sănătății publice și economiei. În funcție de rezultatele monitorizării și de noile informații științifice disponibile, măsurile de urgență pot fi modificate, prelungite sau abrogate de Guvern.

Articolul 19. Planuri de acțiune privind abordarea căilor de introducere a speciilor alogene invazive

(1) Inspectoratul și Agenția în baza datelor prezentate de către organizațiile de profil din domeniul cercetării și inovării efectuează, în termen de 18 luni de la aprobarea Listei Speciilor, o analiză a căilor de introducere și răspândire neintenționată a speciilor alogene invazive, inclusiv în apele sale de suprafață așa cum sunt definite la art. 2 din Legea apelor nr. 272/2011.

(2) În termen de trei ani de la aprobarea Listei Speciilor, autoritățile prevăzute la alin. (1) elaborează, aprobă și implementează planuri de acțiune în baza Planului Național de Acțiune pentru abordarea căilor prioritare de introducere a speciilor alogene invazive în Republica Moldova aprobat de Guvern, pentru identificarea și gestionarea căilor de introducere prioritare, stabilite în temeiul alin. (1), acestea fiind actualizate cel puțin o dată la fiecare șase ani.

(3) Planurile de acțiune se elaborează în conformitate cu domeniile specifice de activitate ale autorităților menționate la alin. (1) și include calendare de acțiune, precum și descrierea măsurilor ce urmează a fi adoptate, iar, după caz, acțiuni

voluntare și coduri de bune practici, în vederea abordării căilor prioritare de introducere și prevenirii introducerii și răspândirii neintenționate a speciilor alogene invazive pe teritoriul național.

(4) Planurile de acțiune prevăzute la alin. (2) includ, măsuri bazate pe o analiză a costurilor și beneficiilor, în vederea:

- a) sensibilizării publicului;
- b) minimizării contaminării bunurilor, mărfurilor, vehiculelor și echipamentelor cu exemplare din specii alogene invazive, inclusiv prin măsuri de combatere a transportului acestora din alte state;
- c) asigurării efectuării de controale la frontierele Republicii Moldova, altele decât controalele oficiale în temeiul art. 21.

(5) Planul Național de Acțiune pentru abordarea căilor prioritare de introducere a speciilor alogene invazive în Republica Moldova este supus evaluării periodice, în baza rezultatelor monitorizării, a noilor informații științifice și a evoluției riscurilor privind introducerea și răspândirea speciilor alogene invazive.

(6) Planurile stabilite la alin. (2) urmează a fi consultate și coordonate cu autoritățile competente din statele vecine după caz.

Capitolul IV

DEPISTAREA TIMPURIE ȘI ERADICARE RAPIDĂ

Articolul 20. Sistemului informațional de supraveghere

(1) Guvernul aprobă conceptul Sistemului informațional de supraveghere a speciilor alogene invazive și Regulamentul privind modul de ținere a acestuia.

(2) Agenția de Mediu ține și administrează Sistemul prevăzut la alin.(1).

(3) Sistemul prevăzut la alin. (1) are rolul de a colecta, înregistra și analiza date privind apariția, distribuția, evoluția speciilor alogene invazive în mediul natural și îndeplinește următoarele cerințe:

a) acoperă întreg teritoriul național, inclusiv apele de suprafață, și urmărește identificarea prezenței și evaluarea nivelului de răspândire a speciilor alogene invazive, atât a celor nou-apărute, cât și a celor deja stabilite;

b) dispune de o structură eficientă a sistemului informațional de supraveghere, capabilă să detecteze prompt apariția oricărei specii alogene invazive pe teritoriul național, a cărei prezență nu fusese anterior confirmată;

c) se bazează pe, este compatibil cu, și evită duplicarea dispozițiilor de evaluare și de monitorizare prevăzute în legislația națională și utilizează informații

furnizate de sistemele existente de supraveghere și monitorizare stabilite în art.36 din Legea regnului vegetal nr. 239/2007 și în art.13 din Legea apelor nr. 272/2011;

d) ia în considerare efectele și implicațiile transfrontaliere, asigurând, o abordare coordonată la nivel regional.

(4) Supravegherea se realizează prin sondaje, activități de monitorizare, sisteme de avertizare timpurie și alte proceduri științifice specifice, având drept scop prevenirea introducerii, detectarea timpurie și limitarea răspândirii acestor specii

(5) Inspectoratul și Agenția prezintă trimestrial Agenției de Mediu informații privind:

a) observațiile și intervențiile efectuate în teren, referitoare la prezența și răspândirea speciilor alogene invazive;

b) rezultatele controalelor oficiale, inclusiv în agricultură, silvicultură, acvacultură și în zonele naturale protejate;

c) incidentele de introducere neintenționată sau evadare a speciilor alogene invazive din unități de creștere, grădini botanice, facilități de depozitare sau transport;

d) impactul înregistrat asupra ecosistemelor, sănătății umane, animalelor sau plantelor;

e) orice alte date provenite din sistemele proprii de colectare a informațiilor, care contribuie la îmbunătățirea capacității de reacție și prevenire.

Articolul 21. Controale de stat

(1) Inspectoratul și Agenția sunt autoritățile competente responsabile de efectuarea controalelor oficiale în scopul prevenirii introducerii intenționate a speciilor alogene invazive.

(2) Controalele oficiale se aplică bunurilor încadrate în codurile tarifare prevăzute în Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014, la care se face trimitere în Lista speciilor, întocmită în temeiul art. 11 alin. (4).

(3) Agenția efectuează controale oficiale bazate pe analiza riscurilor, în scopul verificării faptului că bunurile prevăzute la alin. (2):

a) nu fac parte din Lista speciilor; și

b) sunt însoțite de o autorizație valabilă emisă în conformitate cu prevederile art. 15.

(4) Controalele prevăzute la alin. (3) constau în verificarea documentelor, a identității și, după caz, în controale fizice, și se efectuează la momentul

introducerii bunurilor pe teritoriul țării.

(5) Controalele prevăzute la alin. (3) se efectuează, în conformitate cu:

a) prevederile art. 4 din Legea nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar;

b) prevederile Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor.

(6) Manipularea bunurilor prevăzute la alin. (2) în zone libere sau antrepozite libere, precum și plasarea acestora sub unul dintre următoarele regimuri vamale: punere în liberă circulație, tranzit, antrepozit vamal, perfecționare activă, transformare sub control vamal sau admitere temporară, este condiționată de prezentarea către autoritățile vamale competente a următoarelor documente:

a) documentul de intrare, completat de Agenție în baza alin. (4), care atestă respectarea condițiilor prevăzute la alin. (3), în cazul în care controalele au fost efectuate la punctele de control la frontieră, în conformitate cu Legea nr. 82/2024 sau cu Legea nr. 422/2023;

b) în cazul în care bunurile nu sunt supuse controalelor oficiale, a altor documente justificative care să ateste efectuarea controalelor de către Agenție, cu rezultate satisfăcătoare și documentul de intrare aferent. Documentele pot fi prezentate și în format electronic.

(7) În cazul constatării unei neconformități cu prevederile prezentei legi:

a) autoritățile vamale suspendă atribuirea unui regim vamal sau rețin bunurile;

b) Agenția reține bunurile.

(8) Costurile aferente efectuării controalelor, precum și cele generate de constatarea neconformității, sunt suportate de către persoana fizică sau juridică ce a introdus bunurile pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția cazurilor în care prin lege se prevede altfel.

(9) Inspectoratul și Agenția instituie proceduri care să asigure schimbul de informații, coordonarea și cooperarea între toate entitățile implicate în efectuarea controalelor prevăzute la alin. (3).

(10) Pe baza celor mai bune practici, Inspectoratul și Agenția elaborează ghiduri și programe de formare, destinate sprijinirii procesului de identificare și detectare a speciilor alogene invazive și pentru asigurarea eficienței controalelor.

(11) În cazul în care bunurile sunt însoțite de autorizația emisă potrivit art. 15, declarația vamală sau notificările transmise entității de control la frontieră trebuie să conțină o referință expresă la autorizația respectivă.

Articolul 22 – Detectarea timpurie și notificarea

(1) Inspectoratul și Agenția asigură detectarea timpurie a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune și de interes pentru Republica Moldova, în conformitate cu art. 20.

(2) La detectarea unei specii alogene invazive de interes pentru Uniune, Agenția de Mediu notifică instituțiile similare din statele membre și statele vecine, iar în baza informației prezentate, Ministerul Mediului notifică Comisia Europeană.

(3) Notificarea prevăzută la alin. (2) se realizează prin intermediul sistemelor electronice ale Uniunii Europene destinate raportării speciilor alogene invazive, inclusiv platforma EASIN sau alte sisteme stabilite de Comisia Europeană.

(4) Notificarea include, cel puțin, următoarele informații:

- a) denumirea științifică a speciei;
- b) localizarea geografică a detecției, inclusiv coordonate, dacă sunt disponibile;
- c) data și circumstanțele detecției;
- d) tipul detecției (prima apariție sau reapariție);
- e) sursa informației (monitorizare oficială, cercetare, raportare de către terți etc.);
- f) estimarea preliminară a distribuției și stadiului de răspândire;
- g) evaluarea preliminară a riscurilor pentru biodiversitate, ecosisteme sau activități economice;
- h) măsurile inițiale întreprinse sau planificate.

(5) Inspectoratul și Agenția asigură transmiterea fără întârziere a informațiilor relevante între instituțiile naționale implicate în domeniul mediului, agriculturii, siguranței alimentelor și cercetării.

Articolul 23. Eradicarea speciilor alogene invazive într-un stadiu timpuriu al invaziei

(1) Inspectoratul și Agenția în termen de trei luni de la transmiterea notificării prevăzute la art. 22, alin. (2) coordonează și consultă proprietarii terenurilor în procesul de eradicare a speciilor alogene invazive și informează Agenția de Mediu, Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și autoritatea executivă a administrației publice locale din unitatea

administrativ-teritorială respectivă cu privire la acțiunile întreprinse.

(2) Inspectoratul și Agenția se asigură că metodele de eradicare utilizate sunt eficiente pentru eliminarea completă a populației speciei alogene invazive.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (2) iau în considerare protecția sănătății publice și a mediului, minimizând impactul asupra speciilor indigene și habitatelor acestora, precum și reducerea oricărei suferințe inutile a animalelor.

(4) Inspectoratul și Agenția monitorizează procesul de eradicare a speciei alogene invazive și notifică în termeni proximi Agenția de Mediu și Ministerul Mediului despre rezultatul eradicării acesteia.

Articolul 24. Derogări de la obligația de eradicare rapidă

(1) Prin derogare de la prevederile art. 23, Inspectoratul și Agenția pot decide, în baza avizului unităților subiecți ai domeniului cercetării și inovării, în termen de cel mult două luni de la depistarea unei specii alogene invazive, să nu se aplice măsuri de eradicare rapidă, în cazul în care este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) eradicarea nu este fezabilă din punct de vedere tehnic, întrucât metodele disponibile nu pot fi aplicate eficient în mediul în care specia s-a stabilit;

b) o analiză cost-beneficiu demonstrează că implementarea măsurilor de eradicare implică costuri disproporționate în raport cu beneficiile ecologice și economice preconizate;

c) nu există metode de eradicare, ori metodele existente pot genera efecte negative semnificative asupra sănătății publice sau a mediului.

(2) Decizia de derogare se aprobă după cum urmează:

a) Agenția emite decizii de derogare pentru intervențiile realizate pe terenurile agricole, precum și în perimetrul crescătoriilor de animale sau al fermelor de creștere a peștelui în scop comercial;

b) Inspectoratul emite decizii de derogare pentru intervențiile efectuate în categoriile de zone naturale;

c) decizia de derogare aprobată de Inspectoratul sau Agenția este transmisă Ministerului Mediului, în termen de cel mult cinci zile lucrătoare de la emiterea acesteia.

(3) Ministerul Mediului examinează decizia transmisă și o validează sau o respinge, în funcție de respectarea criteriilor prevăzute la alin. (1), și notifică Comisia Europeană cu privire la rezultatul examinării și decizia adoptată.

(4) În cazul în care Ministerul Mediului validează decizia de derogare, Inspectoratul și Agenția au obligația de a coordona și consulta proprietarii

terenurilor afectate cu privire la implementarea măsurilor de izolare pentru a preveni răspândirea speciei alogene invazive.

(5) În cazul în care Ministerul Mediului în termen de 10 zile lucrătoare respinge decizia notificată în conformitate cu alin. (2), se aplică fără întârziere măsurile de eradicare prevăzute la art. 23.

(6) În cazul în care Ministerul Mediului nu respinge decizia prevăzută la alin. (2), se aplică măsurile de gestionare prevăzute la art. 25 pentru specia alogenă invazivă în cauză.

Capitolul V

GESTIONAREA SPECIILOR ALOGENE INVAZIVE CU RĂSPÂNDIRE EXTINSĂ

Articolul 25. Măsuri de gestionare

(1) În termen de 18 luni de la includerea în Lista Speciilor a unei specii alogene invazive cu impact asupra biodiversității, ecosistemelor, sănătății publice sau economiei naționale, Inspectoratul și Agenția stabilesc măsuri de gestionare a acesteia.

(2) Măsurile de gestionare, proporționale cu impactul asupra mediului și adaptate condițiilor specifice, se bazează pe o analiză cost-beneficiu.

(3) Atunci când este posibil acestea includ acțiuni de restaurare și sunt stabilite în ordinea priorității în funcție de evaluarea riscurilor și de eficiența economică a aplicării lor.

(4) Măsurile de gestionare constau în acțiuni fizice, chimice sau biologice letale sau neletale care au ca scop eradicarea, controlul sau izolarea unei populații aparținând unei specii alogene invazive.

(5) După caz, măsurile de gestionare includ acțiuni, efectuate în scopul creșterii rezistenței a ecosistemului destinat la invaziile actuale și viitoare.

(6) Utilizarea comercială a speciilor alogene invazive incluse în Lista Speciilor poate fi permisă temporar ca parte a măsurilor de gestionare destinate eradicării, controlului populației sau izolării acestora, cu justificare strictă și cu condiția să se aplice măsuri de control pentru a se evita orice răspândire suplimentară.

(7) La aplicarea măsurilor de gestionare, Inspectoratul și Agenția efectuează controlul și se asigură că metodele utilizate de către proprietarii terenurilor afectate protejează sănătatea publică și mediul, evitând impactul negativ asupra speciilor autohtone și habitatelor acestora.

(8) Sistemul informațional de supraveghere a speciilor invazive prevăzut la art. 20 este utilizat pentru a evalua eficacitatea măsurilor de eradicare, control și izolare, având în vedere impactul asupra biodiversității, ecosistemelor și, după caz, asupra sănătății umane sau economiei. De asemenea, monitorizarea evaluează efectele asupra speciilor autohtone nevizate.

(9) În cazul în care există un risc semnificativ ca o specie alogenă invazivă de interes pentru Uniune să se răspândească într-un alt stat membru sau un alt stat vecin, și este prezentă pe teritoriul țării, Inspectoratul și Agenția notifică instituțiile similare din statele membre sau vecine iar Ministerul Mediului notifică Comisia Europeană.

Articolul 26. Restaurarea ecosistemelor afectate

(1) Ministerul Mediului aprobă măsuri pentru restaurarea ecosistemelor degradate, deteriorate sau distruse de speciile alogene invazive cu excepția cazurilor în care analiza cost-beneficiu, demonstrează că măsurile respective implică costuri ridicate și disproporționate în raport cu beneficiile obținute.

(2) Măsurile de restaurare includ cel puțin:

a) acțiuni de consolidare a rezilienței ecosistemelor expuse la perturbări cauzate de speciile alogene invazive incluse în Lista Speciilor, astfel încât acestea să poată rezista, absorbi, adapta efectele negative;

b) măsuri de prevenire a invaziei repetate a ecosistemelor după aplicarea acțiunilor de eradicare.

(3) Agenția de Mediu monitorizează eficacitatea măsurilor de restaurare și actualizează, o dată la fiecare 2 ani, acțiunile de intervenție pentru prevenirea invaziei repetate a speciilor alogene invazive, inclusiv prin:

a) evaluarea rezultatelor măsurilor de eradicare, control și restaurare implementate;

b) identificarea și integrarea noilor riscuri și căi de introducere a speciilor alogene invazive;

c) revizuirea metodelor și tehnologiilor utilizate, în conformitate cu evoluțiile științifice și tehnice;

d) adaptarea procedurilor de cooperare interinstituțională și intersectorială;

e) consolidarea măsurilor de informare, educare și conștientizare publică.

(4) Măsurile de restaurare pot fi finanțate din fonduri publice, contribuții internaționale, granturi de mediu și parteneriate cu sectorul privat și alte surse neinterzise de legislație.

(5) În cazul ecosistemelor care au o deosebită valoare ecologică, Ministerul Mediului elaborează și aprobă planuri de restaurare ecologică, care includ următoarele măsuri:

a) repopularea cu specii autohtone afectate sau eliminate de prezența speciilor alogene invazive;

b) rehabilitarea zonelor degradate, aplicând măsuri precum refacerea stratului vegetal, reconstrucția zonelor umede, reconstrucția ecologică a pădurilor, stabilizarea solurilor și restabilirea coridoarelor ecologice.

Capitolul VI

RĂSPUNDERE FINANCIARĂ, SANCTIUNI ȘI COLABORARE PENTRU PREVENIREA SPECIILOR ALOGENE INVAZIVE

Articolul 27. Recuperarea costurilor

(1) În conformitate cu principiul „poluatorul plătește” și fără a aduce atingere prevederilor Legii nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, Inspectoratul este autoritatea competentă de urmărirea recuperării costurilor, măsurilor necesare pentru prevenirea, reducerea sau atenuarea efectelor dăunătoare ale speciilor alogene invazive.

(2) Costurile prevăzute la alin. (1) includ impactul asupra mediului, utilizarea resurselor naturale și acțiunile necesare pentru restaurarea ecosistemelor afectate.

Articolul 28. Colaborare și coordonare

(1) Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția de Mediu, Inspectoratul și al Agenției, cooperează cu autoritățile competente ale statelor vecine și, atunci când este fezabil și oportun, utilizează structurile existente stabilite în baza acordurilor regionale sau internaționale, în vederea realizării obiectivelor prezentei legi.

(2) Colaborarea prevăzută la alin. (1) se realizează cu statele vecine cu care împart:

a) aceeași regiune biogeografică continentală (habitat) astfel cum este definit în art.4 din Legea regnului vegetal nr.239/2007;

b) aceleași frontiere;

c) același bazin hidrografic în conformitate cu art. 2 din Legea Apelor nr. 272/2011;

(3) Inspectoratul și Agenția instituie mecanisme de cooperare în vederea gestionării speciilor alogene invazive.

(4) Mecanismele de cooperare prevăzute la alin. (3) includ schimbul de informații și date, elaborarea și implementarea planurilor de acțiune privind căile de introducere a acestor specii, schimbul de bune practici în materie de prevenire, control, gestionare și eradicare, instituirea sistemelor de alertă timpurie, precum și desfășurarea programelor de informare, sensibilizare și educație publică.

Articolul 29. Răspunderea

Tragerea la răspundere nu exonerează persoanele fizice sau juridice de obligația de a repara integral prejudiciile aduse mediului, biodiversității sau sănătății umane. Această obligație subzistă independent de sancțiunea aplicată și se execută conform principiilor răspunderii civile delictuale și normelor specifice în domeniul protecției mediului.

Capitolul VII MONITORIZARE, RAPORTARE ȘI GUVERNANȚĂ PARTICIPATIVĂ

Articolul 30. Monitorizare, evaluare și raportare

(1) Odată la fiecare șase ani, Agenția de Mediu elaborează, actualizează și transmite Ministerului Mediului un raport care conține descrierea sistemului informațional de supraveghere prevăzut la art. 20, precum și informațiile aferente incluse în acest sistem. Ministerul Mediului consolidează aceste date, le transmite Comisiei Europene și publică raportul pe pagina web oficială.

(2) Anual Agenția, Inspectoratul, și Agenția de Mediu examinează, actualizează și transmite Ministerului Mediului următoarele:

a) distribuția speciilor alogene invazive de interes național, inclusiv informații privind modelele de migrare și reproducere;

b) planurile de acțiune prevăzute la art. 19 alin. (2);

c) informații privind măsurile de eradicare adoptate în conformitate cu art. 23, măsurile de gestionare adoptate în conformitate cu art. 25, eficacitatea și efectele acestora asupra speciilor nevizate.

d) numărul de autorizații menționate la art. 15 și scopul pentru care acestea au fost eliberate;

e) măsurile luate pentru a informa publicul în legătură cu prezența unei specii alogene invazive și acțiunile pe care cetățenii sunt informați să le întreprindă;

f) informații în temeiul art. 21;

h) informații cu privire la costul acțiunilor întreprinse pentru conformarea la prezenta lege, atunci când sunt disponibile.

(3) Informațiile prezentate de Agenție, Inspectorat și Agenția de Mediu, prevăzute la alin. (2) lit. b) și d), sunt fundamentate pe baza rapoartelor anuale elaborate și transmise de organizațiile din domeniul cercetării și inovării, care conțin date actualizate, analize și concluzii privind speciile alogene invazive.

Articolul 31. Participarea societății civile și comunității științifice

(1) La elaborarea planului de acțiune prevăzut la art. 19, precum și la instituirea măsurilor de gestionare menționate la art. 25, Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția de Mediu, Inspectoratul și Agenția vor asigura participarea publicului societății civile, oferindu-i acestuia posibilitatea de a contribui la procesul de elaborare, modificare sau reexaminare a măsurilor respective.

(2) Modul de participare a publicului se stabilește prin Regulamentul privind participarea publicului în procesul decizional în domeniul mediului, aprobat de Ministerul Mediului.

(3) Autoritățile menționate la alin. (1) asigură participarea comunității științifice pentru a oferi consultanță cu privire la problemele științifice legate de aplicarea prezentei legi, în special în privința art. 11-14, 23-25 și art. 30.

Articolul 32. Registrul speciilor alogene invazive

(1) Agenția de Mediu creează, deține și administrează Registrul speciilor alogene invazive aflate în posesia persoanelor fizice și juridice, care constituie document electronic, publicat și actualizat pe pagina sa web oficială.

(2) Sunt obligați să se înregistreze în Registru toți deținătorii de specii alogene invazive, persoane fizice sau juridice, inclusiv cei menționați la art. 33 și 34, care dețin în scop comercial sau non-comercial:

a) specii de pe Lista Speciilor;

b) specii suspecte sau aflate în proces de evaluare ca potențial invazive.

(3) Înregistrarea în Registru se face prin depunerea unei cereri la Agenția de Mediu, însoțită de:

a) informații privind identitatea deținătorului de specii alogene invazive;

- b) denumirea științifică și comună a speciei;
- c) scopul deținerii;
- d) cantitatea și localizarea indivizilor/specimenelor;
- e) măsuri de prevenire a evadării și a reproducerii necontrolate;
- f) orice alte informații solicitate de Agenția de Mediu.

(4) Agenția de Mediu actualizează datele din Registrul ori de câte ori intervin modificări. Deținătorii de specii alogene invazive sunt obligați să prezinte o notă informativă în termen de cel mult 60 de zile de la data producerii modificărilor.

(5) Agenția de Mediu publică anual, pe pagina sa web oficială un raport privind datele din Registrul, cu respectarea prevederilor din Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.

(6) Controlul respectării obligației de înregistrare se efectuează de către Inspectoratul și Agenția.

(7) Nerespectarea obligației de înregistrare atrage răspunderea conform legislației.

Capitolul VIII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 33. Dispoziții tranzitorii pentru proprietarii care nu desfășoară activități comerciale

(1) Proprietarii animalelor de companie care nu sunt ținute în scopuri comerciale și care aparțin speciilor alogene invazive incluse pe Lista Speciilor pot să țină animalele respective până la sfârșitul vieții naturale a acestora, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) animalele de companie erau deținute înainte de includerea acestora pe Lista Speciilor;

b) animalele sunt ținute în spații izolate și sunt luate măsurile necesare pentru a se asigura că reproducerea sau evadarea nu este posibilă.

(2) Inspectoratul și Agenția desfășoară programe de informare și educare a proprietarilor care nu desfășoară activități comerciale privind riscurile asociate deținerii animalelor de companie din speciile alogene și măsurile necesare pentru prevenirea reproducerii și evadării acestora.

(3) Proprietarilor care nu desfășoară activități comerciale și care nu pot asigura îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) nu li se permite deținerea animalelor respective, iar animalele în cauză se supun confiscării, în conformitate cu prevederile legale.

(4) Animalele menționate la alin. (3) sunt relocalate în entitățile subiecților domeniilor cercetării și inovării.

(5) Plantele sau alte organisme vii, cu excepția celor menționate la alin. (1), care erau deținute înainte de includerea acestora în Lista Speciilor în termen de 24 de luni de la data aprobării Listei Speciilor, urmează a fi:

- a) păstrate de către deținător, în condiții de izolare totală, dacă acesta demonstrează, prin documentație tehnică că sunt asigurate măsuri permanente de prevenire a evadării, reproducerii sau răspândirii accidentale în mediul natural;
- b) preluate și păstrate în unități specializate, dacă deținătorul solicită acest lucru și unitatea este disponibilă să le accepte;
- c) distruse în condiții de siguranță de către deținător.

Articolul 34. Dispoziții tranzitorii pentru stocurile comerciale

(1) Deținătorii stocurilor comerciale de exemplare aparținând speciilor alogene invazive, achiziționate înainte de includerea acestora în Lista Speciilor, se permite timp de 24 de luni de la data includerii speciilor respective pe Lista Speciilor să dețină și să transporte exemplarele vii sau părțile lor reproducătoare, exclusiv în scopul vânzării ori predării către organizațiilor din domeniul cercetării și inovării sau conservare *ex situ*.

(2) Exemplarele prevăzute la alin. (1) se păstrează și se transportă în spații izolate, iar deținătorii aplică toate măsurile necesare pentru a preveni reproducerea sau evadarea acestora.

(3) Deținătorii în această perioadă pot distruge, sacrifica sau eutanasia exemplarele, în vederea epuizării stocului.

(4) În cazul în care s-a eliberat o autorizație în conformitate cu reglementările privind utilizarea în acvacultură a speciilor absente la nivel local pentru o specie de acvacultură care este ulterior inclusă pe Lista Speciilor, iar perioada de valabilitate a autorizației depășește 24 de luni, autoritatea competentă retrage în orice moment permisul, cu titlu temporar sau permanent, în cazul apariției unor evenimente neprevăzute cu efecte negative asupra mediului sau a populației până la sfârșitul perioadei de menționate la alin. (1).

(5) În termen de 60 de zile de la includerea speciei în Lista Speciilor, deținătorii de stocuri comerciale de specii alogene invazive notifică Agenția de Mediu cu privire la existența acestor stocuri, indicând cantitatea, locația, scopul deținerii și măsurile aplicate pentru prevenirea reproducerii sau evadării.

(6) După includerea speciilor alogene invazive pe Lista Speciilor, este interzisă încheierea de noi contracte comerciale sau reînnoirea celor existente care

prevăd comercializarea speciilor alogene invazive, cu excepția celor prevăzute la alin. (1).

(7) La finalul perioadei prevăzute la alin. (1) deținătorii transmit Agenției de Mediu un raport privind modul de gestionare și epuizare a stocului, însoțit de documente justificative.

Articolul 35. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

b) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele acte normative se modifică:

1. Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, cu modificările ulterioare, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, Nr. 126-130, art. 597):

a) Articolul 3 se completează cu noțiunea: „Specie valoroasă” cu următorul cuprins: „Specie valoroasă – orice specie de pești sau de alți hidrobionți care, prin particularitățile sale biologice și ecologice, prezintă sau poate prezenta importanță alimentară, economică, ecologică (inclusiv conservativă și bioameliorativă) ori recreativă, fiind solicitată în consumul uman sau în activități de agrement.”

b) Articolul 7, litera f) se abrogă.

c) Articolul 8, aliniatul (3):

litera c) va avea următorul cuprins: „c) instituie Consiliul ihtiologic și asigură funcționarea acestuia, inclusiv prin organizarea și convocarea ședințelor;

se completează cu litera f) cu următorul cuprins: „f) aprobă, la propunerea Consiliului ihtiologic, introducerea în cultură și aclimatizarea a noi specii de pești și interzice, pe un termen de până la 5 ani, pescuitul speciilor periclitare, vulnerabile sau rare în obiectivele acvatice naturale.”

d) Articolul 10 va avea următorul cuprins: „Articolul 10. Consiliul ihtiologic

(1) Pentru coordonarea lucrărilor și investigațiilor științifice în domeniul protecției, conservării și utilizării raționale a resurselor biologice acvatice, pe

lângă Agenția de Mediu se instituie Consiliul ihtiologic, în calitate de organ consultativ.

(2) Consiliul ihtiologic este format din reprezentanți ai instituțiilor de cercetări științifice, instituțiilor de învățământ superior, autorităților administrației publice și ai asociațiilor de profil.”

e) Art. 16 alin. (5) va avea următorul cuprins „(5) Un pescar amator are dreptul să utilizeze, pentru toate uneltele de pescuit folosite, cel mult 5 cârlige și să rețină o captură zilnică de pește de maximum 5 kg. În cazul pescuitului de raci, este permisă folosirea a cel mult 3 racile, iar captura zilnică admisă nu va depăși 30 de exemplare.”

f) Art. 16 se completează cu alin. (5¹), cu următorul cuprins:

(5¹) Prin derogare de la prevederile alin. (5), greutatea capturii de pește poate depăși limita de 5 kg în următoarele situații:

a) atunci când masa individuală a unui exemplar depășește limita stabilită;

b) în cazul capturării speciilor de pești incluse în lista speciilor alogene invazive;

c) în cazul capturării exemplarelor din specia *Hypophthalmichthys molitrix* (sânger), în râul Prut cu raportarea cantităților către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

g) Art. 35 va avea următorul cuprins:

„Articolul 35. Măsurile de protecție a resurselor biologice acvatice în obiectivele acvatice piscicole natural

(1) Protecția resurselor biologice acvatice în obiectivele acvatice piscicole naturale se realizează prin prohibiția anuală a pescuitului, prin interdicția acțiunilor care pot constitui contravenții sau infracțiuni prevăzute de prezenta lege, prin orice alte măsuri menite să asigure utilizarea durabilă a fondului piscicol și conservarea diversității biologice acvatice.

(2) Speciile acvatice incluse în lista speciilor alogene invazive pot fi extrase prin pescuit comercial, recreativ, sportiv sau ameliorativ. Determinarea speciilor vizate pentru pescuit, a locurilor, perioadelor și cotelor admise se efectuează de către instituțiile științifice abilitate, în baza evaluărilor științifice privind starea ecosistemelor acvatice.

(3) Speciile declarate alogen invazive sunt excluse din anexele nr.1 și nr. 2”.

h) Textul „Sînger (*Hypophthalmichthys molitrix*) – 40” din anexa nr. 1 la Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura se substituie cu textul „Sânger (*Hypophthalmichthys molitrix*) – 20”.

i) Anexa nr. 2 va avea următorul cuprins:

„Despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin pescuitul, comercializarea, posesiunea și exportul ilicite sau nimicirea resurselor biologice acvatice în obiectivele acvatice piscicole din Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura”

Nr. crt.	Denumirea științifică		Despăgubiri pentru un exemplar, indiferent de dimensiune și greutate (în unități convenționale)
	în limba română	în limba latină	
1.	Nisetru	<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>	300
2.	Viză	<i>Acipenser nudiiventris</i>	300
3.	Păstrugă	<i>Acipenser stellatus</i>	300
4.	Morun	<i>Huso huso</i>	300
5.	Țigănuș	<i>Umbra krameri</i>	300
6.	Lostriță	<i>Hucho hucho</i>	300
7.	Anghilă europeană	<i>Anguilla anguilla</i>	300
8.	Beldiță comună	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	300
9.	Mreană vânătă	<i>Barbus petenyi</i>	300
10.	Caracudă	<i>Carassius carassius</i>	300
11.	Șalău vărgat	<i>Sander volgensis</i>	300
12.	Caspiosomă	<i>Caspiosoma caspium</i>	300
13.	Chișcar ucrainean	<i>Eudontomyzon mariae</i>	300
14.	Văduviță	<i>Leuciscus idus</i>	250
15.	Sabiță	<i>Pelecus cultratus</i>	250
16.	Cernușcă	<i>Petroleuciscus borysthenicus</i>	250
17.	Babușcă pontică	<i>Rutilus frisii</i>	250
18.	Lin	<i>Tinca tinca</i>	250
19.	Mihalț	<i>Lota lota</i>	250
20.	Cegă	<i>Acipenser ruthenus</i>	250
21.	Cnipovicie cu coadă lungă	<i>Knipowitschia longicaudata</i>	250

22.	Răspăr	<i>Gymnocephalus schraetser</i>	250
23.	Fusar	<i>Zingel streber</i>	250
24.	Pietrar	<i>Zingel zingel</i>	250
25.	Zglăvoacă răsăriteană	<i>Cottus poecilopus</i>	250
26.	Poliodon	<i>Polyodon spathula</i>	150
27.	Avat	<i>Aspius aspius</i>	50
28.	Somn european	<i>Silurus glanis</i>	50
29.	Crap european	<i>Cyprinus carpio</i>	50
30.	Știucă	<i>Esox lucius</i>	50
31.	Clean	<i>Squalius cephalus</i>	50
32.	Plătică	<i>Abramis brama</i>	50
33.	Scobar	<i>Chondrostoma nasus</i>	50
34.	Morunaș	<i>Vimba vimba</i>	50
35.	Păstrăv curcubeu	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	30
36.	Cosac	<i>Ballerus ballerus</i>	50
37.	Mreană comună	<i>Barbus barbus</i>	50
38.	Porcușori	<i>Gobio sp. și Romanogobio sp.</i>	30
39.	Zborăș	<i>Gymnocephalus acerina</i>	30
40.	Ghiborț lat	<i>Gymnocephalus baloni</i>	30
41.	Zglăvoacă comună	<i>Cottus gobio</i>	30
42.	Păstrăv indigen	<i>Salmo trutta fario</i>	50
43.	Somn de canal	<i>Ictalurus punctatus</i>	30
44.	Șalău	<i>Sander lucioperca</i>	30
45.	Scrumbie de Dunăre	<i>Alosa pontica</i>	30
46.	Rizeafcă de Dunăre	<i>Alosa tanaica</i>	30
47.	Clean mic	<i>Leuciscus leuciscus</i>	30
48.	Batcă	<i>Blicca bjoerkna</i>	10
49.	Babușcă	<i>Rutilus rutilus</i>	10
50.	Caras argintiu	<i>Carassius auratus gibelio</i>	10
51.	Tarancă	<i>Rutilus rutilus heckelii</i>	30
52.	Cosac cu bot turtit (ocheană)	<i>Ballerus sapa</i>	30
53.	Obleț mare	<i>Chalcalburnus chalcoides</i>	30
54.	Roșioară	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	30

55.	Biban	<i>Perca fluviatilis</i>	10
56.	Specii de raci	<i>Potamobius astacus</i>	30
57.	Broască de lac	<i>Astacus astacus</i> / <i>Astacus leptodactylus</i>	10
58.	Cosaș	<i>Ctenopharyngodon idella</i>	30
59.	Novac	<i>Hypophthalmichthys nobilis</i>	30
60.	Sânger	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	30
61.	Țipar	<i>Misgurnus fossilis</i>	30
62.	Obleț	<i>Alburnus alburnus</i>	10

2. Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2018, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, Nr. 78-84 art. 100):

a) După articolul 143¹ se completează cu un nou articol, articolul 143² cu următorul cuprins:

„Articol 143²: Încălcarea regimului speciilor alogene invazive

(1) Încălcarea regimului speciilor alogene invazive, prin:

a) introducerea pe teritoriul Republicii Moldova fără autorizație, sau cu încălcarea condițiilor stabilite de legislație;

b) deținerea, reproducerea, creșterea, cultivarea sau utilizare, fără autorizație sau cu încălcarea condițiilor stabilite de legislație;

c) transportul, comercializarea, schimbul sau plasarea pe piață, fără respectarea condițiilor stabilite de legislație;

d) neasigurarea menținerii în spații izolate;

e) neaplicarea măsurilor de prevenire a evadării sau răspândirii;

f) nerespectarea măsurilor de control sau a planurilor de urgență,

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 100 la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, de la 600 la 1000 unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea exemplarelor de specii alogene invazive.

(2) Neîndeplinirea obligației de notificare sau informare a autorității competente privind depistarea speciilor alogene invazive, evadarea ori răspândirea acestora, precum și apariția unor focare sau populații noi se sancționează cu

amendă de la 20 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și de la 400 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Împiedicarea exercitării atribuțiilor autorității competente sau neexecutarea măsurilor dispuse de aceasta privind prevenirea și controlul speciilor alogene invazive, se sancționează cu amendă de la 100 la 200 unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 200 la 400 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, de la 600 la 1000 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Eliberarea sau răspândirea accidentală ori intenționată a speciilor alogene invazive ca urmare a nerespectării măsurilor de prevenire, control sau eradicare se sancționează cu amendă de la 50 la 100 unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 100 la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, de la 600 la 1000 unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără confiscarea exemplarelor de specii alogene invazive.

(5) Neexecutarea măsurilor dispuse de autoritatea competentă privind prevenirea, controlul, izolarea, distrugerea sau eradicarea speciilor alogene invazive, se sancționează cu amendă de la 100 la 200 unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 200 la 400 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, de la 600 la 1000 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea obligației de înregistrare în Registrul speciilor alogene invazive se sancționează cu amendă de la 20 la 40 unități convenționale aplicată persoanei fizice și de la 200 la 400 unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

b) La art. 405 alin. (1), textul „art. 132–154” se substituie cu textul „art. 132–143², art. 144–154”.

Descriere detaliată a evaluării riscurilor

Elementele comune	Descriere detaliată
<p><i>Art. 12 alin. (1) lit. a) – o descriere a speciei, incluzând identitatea taxonomică, istoricul, aria naturală și aria potențială de răspândire a acesteia;</i></p>	<p>1.Descrierea speciei trebuie să furnizeze suficiente informații pentru a se asigura că identitatea speciei este înțeleasă fără a se face trimitere la alte documente.</p> <p>2.Domeniul de aplicare a evaluării riscurilor trebuie să fie clar delimitat. Deși, ca regulă generală, trebui să fie realizată o evaluare a riscurilor pentru fiecare specie, pot exista cazuri în care ar putea fi justificat să se elaboreze o evaluare a riscurilor care vizează mai multe specii (de exemplu, specii care aparțin aceluiași gen, având caracteristici și impact identice sau comparabile). Trebuie menționat clar dacă evaluarea riscurilor vizează mai multe specii sau dacă exclude sau include numai anumite subspecii, taxoni de rang inferior, hibrizi, soiuri sau rase (și, în acest caz, care sunt subspeciile, taxonii de rang inferior, hibridii, soiurile sau rasele respective). Orice astfel de alegere trebuie să fie justificată.</p> <p>3.Descrierea identității taxonomice a speciilor trebuie să includă toate elementele următoare:</p> <p>b) familia, ordinul și clasa taxonomică de care aparține specia;</p>

- d) actuala denumire științifică a speciei și autorul acestei denumiri;
- f) o listă a celor mai frecvente sinonime ale denumirii științifice actuale;
- h) numele utilizate în comerț;
- j) o listă a celor mai comune subspecii, taxoni de rang inferior, hibridi, soiuri sau rase;
- k) informații privind existența altor specii care arată aproape la fel:
 - m) alte specii alogene cu caracteristici invazive similare, care trebuie să fie evitate ca specii substituente (în acest caz, se poate avea în vedere pregătirea unei evaluări a riscurilor pentru mai multe specii odată, astfel cum se menționează la punctul 2);
 - o) alte specii alogene fără caracteristici invazive similare, care ar putea fi utilizate ca specii potențial substituente;
 - q) specii autohtone, pentru a evita o posibilă identificare și abordare eronată.

4.Descrierea ciclului biologic al speciei trebuie să includă istoricul invaziei speciei, inclusiv informații privind țările invadate (în zona vizată de evaluarea riscurilor și în alte locuri, după caz) și o indicație privind momentele când a fost observată, când s-a stabilit și când s-a răspândit.

5.Descrierea ariei naturale și a ariei potențiale de răspândire a speciei trebuie să cuprindă indicarea continentului sau a părții din continent, a zonei climatice și a habitatului în care specia este prezentă în mod natural. Dacă este cazul, trebui să se indice dacă

	<p>specia s-ar putea răspândi în mod natural în zona vizată de evaluarea riscurilor.</p>
<p><i>Art. 12 alin. (1) lit. b) – o descriere a modalităților și dinamicii de reproducere și răspândire a speciei, inclusiv o evaluare a existenței condițiilor de mediu necesare pentru aceste procese;</i></p>	<p>1.Descrierile modalităților de reproducere și de răspândire a speciei cuprind elemente ale ciclului biologic și trăsăturile comportamentale ale speciei care pot să justifice capacitatea sa de a se stabili și răspândi, cum ar fi reproducerea sau strategia sa de extindere, capacitatea de răspândire, longevitatea, condițiile de mediu și climatice necesare, caracteristici speciale sau generale și alte informații relevante disponibile.</p> <p>2.Descrierea modalităților și a dinamicii de reproducere trebuie să includă toate elementele următoare:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) o listă și o descriere a mecanismelor de reproducere a speciei; b) o evaluare care să stabilească dacă există condiții de mediu potrivite pentru reproducerea speciilor existente în zona vizată de evaluarea riscurilor; c) indicarea presiunii exercitate de propagulele speciei (de exemplu, numărul de gameți, semințe, ouă sau propagule, numărul ciclurilor anuale de reproducere) pentru fiecare dintre aceste mecanisme de reproducere, în ceea ce privește condițiile de mediu din zona vizată de evaluarea riscurilor. <p>3.Descrierea modalităților și a dinamicii de răspândire trebuie să includă toate elementele următoare:</p>

	<p>a) o listă și o descriere a mecanismelor de răspândire a speciei;</p> <p>b) o evaluare care să stabilească dacă există condiții de mediu potrivite pentru răspândirea speciilor existente în zona vizată de evaluarea riscurilor;</p> <p>c) indicarea ratei fiecăruia dintre aceste mecanisme de răspândire în raport cu condițiile de mediu din zona vizată de evaluarea riscurilor.</p>
<p><i>Art. 12 alin. (1) lit. c) – o descriere a căilor potențiale de introducere și răspândire a speciei, atât intenționate, cât și neintenționate, inclusiv, dacă este cazul, a mărfurilor cu care specia este asociată;</i></p>	<p>1. Trebuie să fie luate în considerare toate căile relevante de introducere, precum și cele de răspândire.</p> <p>2. Descrierea căilor intenționate de introducere trebuie să includă toate elementele următoare:</p> <p>a) o listă și o descriere a căilor, indicându-se importanța lor și riscurile asociate (cum ar fi riscul de introducere, pe baza acelor căi, în zona vizată de evaluarea riscurilor; probabilitatea supraviețuirii, reproducerii sau înmulțirii în timpul transportului și al depozitării; capacitatea și probabilitatea de transfer pe aceste căi către un habitat sau zona gazdă), inclusiv, atunci când este posibil, detalii cu privire la originile specifice și la punctele terminale ale căilor;</p> <p>b) indicarea presiunii exercitate de propagule (de exemplu, volumul estimat sau numărul de exemplare, sau frecvența de trecere prin aceste căi), inclusiv probabilitatea reinvăziei după eradicare.</p>

3.Descrierea căilor neintenționate de introducere trebuie să includă toate elementele următoare:

a) o listă și o descriere a căilor, indicându-se importanța lor și riscurile asociate (cum ar fi riscul de introducere, pe baza acelor căi, în zona vizată de evaluarea riscurilor, probabilitatea supraviețuirii, reproducerii sau înmulțirii în timpul transportului și al depozitării; probabilitatea nedectării la punctul de intrare, capacitatea și probabilitatea de transfer pe aceste căi către un habitat sau zona gazdă), inclusiv, atunci când este posibil, detalii cu privire la originile specifice și la punctele terminale ale căilor;

b) indicarea presiunii exercitate de propagule (de exemplu, volumul estimat sau numărul de exemplare, sau frecvența de trecere prin aceste căi), inclusiv probabilitatea reinvaziei după eradicare.

4.Descrierea mărfurilor cu care este asociată în general introducerea speciei trebuie să includă o listă și o descriere a mărfurilor cu indicarea riscurilor asociate (de exemplu, volumul fluxurilor comerciale, probabilitatea ca mărfurile să fie contaminate sau să acționeze ca un vector).

5.Descrierea căilor intenționate de răspândire trebuie să includă toate elementele următoare:

a) o listă și o descriere a căilor, indicându-se importanța lor și riscurile asociate (cum ar fi riscul răspândirii, pe baza acelor căi, în zona vizată de evaluarea riscurilor,

probabilitatea supraviețuirii, reproducerii sau înmulțirii în timpul transportului și al depozitării; capacitatea și probabilitatea de transfer pe aceste căi către un habitat sau zona gazdă), inclusiv, atunci când este posibil, detalii cu privire la originile specifice și la punctele terminale ale căilor;

b) indicarea presiunii exercitate de propagule (de exemplu, volumul estimat sau numărul de exemplare, sau frecvența de trecere prin aceste căi), inclusiv probabilitatea reinvaziei după eradicare.

6.Descrierea căilor neintenționate de răspândire trebuie să includă toate elementele următoare:

a) o listă și o descriere a căilor, indicându-se importanța lor și riscurile asociate (cum ar fi riscul răspândirii, pe baza acelor căi, în zona vizată de evaluarea riscurilor, probabilitatea supraviețuirii, reproducerii sau înmulțirii în timpul transportului și al depozitării; ușurința detectării, capacitatea și probabilitatea de transfer pe aceste căi către un habitat sau zona gazdă), inclusiv, atunci când este posibil, detalii cu privire la originile specifice și la punctele terminale ale căilor;

b) indicarea presiunii exercitate de propagule (de exemplu, volumul estimat sau numărul de exemplare, sau frecvența de trecere prin aceste căi), inclusiv probabilitatea reinvaziei după eradicare.

7.Descrierea mărfurilor cu care este asociată în general răspândirea speciei trebuie să

	<p>include o listă și o descriere a mărfurilor cu indicarea riscurilor asociate (de exemplu, volumul fluxurilor comerciale, probabilitatea ca o marfă să fie contaminată sau să acționeze ca un vector).</p>
<p><i>Art. 12 alin. (1) lit. d) – o evaluare detaliată a riscului de introducere, stabilire și răspândire a speciei în regiunile biogeografice caracteristică, atât în condițiile actuale, cât și în contextul schimbărilor climatice prognozate;</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluarea aprofundată trebuie să furnizeze informații cu privire la riscurile introducerii, stabilirii și răspândirii unei specii în regiunile biogeografice relevante din zona vizată de evaluarea riscurilor, explicând modul în care condițiile schimbărilor climatice previzibile vor influența aceste riscuri. 2. Evaluarea aprofundată a acestor riscuri nu trebuie să includă o gamă completă de simulări pe baza diferitelor scenarii privind schimbările climatice atât timp cât este furnizată o evaluare a probabilității de introducere, stabilire și răspândire în cadrul unui scenariu pe termen mediu (de exemplu, 30-50 ani), cu o explicație clară a ipotezelor respective. 3. Riscurile menționate la punctul 1 pot, de exemplu, să fie descrise în termeni de „probabilitate” sau „rată”.
<p><i>Art. 12 alin. (1) lit. e) – o descriere a nivelului actual de răspândire a speciei, precizând dacă specia este prezentă pe teritoriul Republicii Moldova sau în statele învecinate, precum și o prognoză privind răspândirea sa viitoare;</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Descrierea nivelului actual de răspândire a speciei în zona vizată de evaluarea riscurilor sau în țările învecinate trebuie să includă toate elementele următoare: <ol style="list-style-type: none"> a) o listă cu regiunea (regiunile) biogeografică (biogeografice) sau subregiunea (subregiunile) marină (marine) din zona vizată de evaluarea

	<p>riscurilor, unde specia este prezentă și unde s-a stabilit;</p> <p>b) situația curentă privind stabilirea speciei în fiecare stat membru și, după caz, în țările vecine.</p> <p>2.Proiecțiile nivelului viitor cel mai probabil de răspândire a speciei în zona vizată de evaluarea riscurilor sau în țările învecinate trebuie să includă toate elementele următoare:</p> <p>a) o listă cu regiunea (regiunile) biogeografică (biogeografice) sau subregiunea (subregiunile) marină (marine) din zona vizată de evaluarea riscurilor, unde specia s-ar putea stabili, în special în condițiile schimbărilor climatice previzibile;</p> <p>b) o listă a statelor membre și, după caz, a țărilor învecinate unde specia s-ar putea stabili, în special în condițiile schimbărilor climatice previzibile.</p>
<p><i>Art. 12 alin. (1) lit. f) – o descriere a efectelor dăunătoare asupra biodiversității și serviciilor ecosistemice aferente, inclusiv asupra speciilor indigene, habitatelor protejate și celor aflate în pericol de dispariție, precum și asupra sănătății publice, siguranței alimentare și economiei, cuprinzând și o evaluare a impactului potențial viitor, bazată pe</i></p>	<p>1.În descriere se face distincție între impactul cunoscut și efectele viitoare potențiale asupra biodiversității și a serviciilor ecosistemice aferente. Trebuie să fie descris impactul cunoscut pentru zona vizată de evaluarea riscurilor și pentru alte țări, dacă este relevant (de exemplu, cu condiții ecoclimatice similare). Efectele potențiale viitoare trebuie evaluate numai pentru zona vizată de evaluarea riscurilor.</p> <p>2.Descrierea impactului cunoscut și evaluarea efectelor viitoare potențiale trebuie să se bazeze pe cele mai bune dovezi cantitative</p>

<p><i>cunoștințele disponibile;</i></p>	<p><i>științifice</i></p>	<p>sau calitative disponibile. Amploarea impactului trebuie să fie cuantificată prin punctaje sau să fie clasificată într-un alt fel. Cuantificarea prin punctaje sau sistemul de clasificare a impactului utilizat trebuie să includă o trimitere la publicația subiacentă.</p> <p>3.Descrierea impactului cunoscut și evaluarea efectelor viitoare potențiale asupra biodiversității trebuie să facă trimitere la toate elementele următoare:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) diferitele regiuni biogeografice sau subregiuni marine unde s-ar putea stabili specia; b) speciile indigene afectate, inclusiv cele de pe lista roșie incluse în Cartea Roșie și speciile incluse în anexa nr.3 din Legea nr.239/2007 regnului vegetal, anexele nr. 2 - nr. 4 din Legea nr.94/2007 cu privire la rețeaua ecologică și anexele nr. 4 și nr. 4¹ din Legea nr. 439/1995; c) habitatele afectate, inclusiv habitatele enumerate în anexele nr.1, 5 din Legea nr.94/2007 cu privire la rețeaua ecologică; d) siturile protejate afectate; e) proprietățile chimice, fizice sau caracteristicile structurale afectate și funcționarea ecosistemelor; f) starea ecologică afectată a ecosistemelor acvatice sau starea ecologică afectată a apelor marine. <p>4.Descrierea impactului cunoscut și evaluarea efectelor viitoare potențiale asupra serviciilor ecosistemice aferente trebuie să facă trimitere la toate elementele următoare:</p>
---	---------------------------	---

	<p>a) serviciile de aprovizionare;</p> <p>b) serviciile de reglare;</p> <p>c) serviciile culturale.</p> <p>5.Descrierea impactului cunoscut și evaluarea efectelor viitoare potențiale asupra sănătății umane, a siguranței și a economiei, trebuie, dacă este cazul, să includă informații privind:</p> <p>a) bolile, alergiile sau alte afecțiuni de care ar putea suferi oamenii, care ar putea proveni direct sau indirect de la o specie;</p> <p>b) pagubele provocate direct sau indirect de o specie, care au consecințe asupra siguranței persoanelor, bunurilor sau infrastructurii;</p> <p>c) perturbarea directă sau indirectă a unei activități economice sau sociale, sau alte consecințe care au drept cauză prezența unei specii.</p> <p>6. Descrierea impactului acestora asupra agrobiodiversității și culturilor agricole, inclusiv prin competiție, alelopatie și transmiterea de boli, asupra securității alimentare prin efectele asupra producției vegetale, precum și asupra integrității genetice a populațiilor de plante autohtone și a culturilor tradiționale, în contextul riscului de încrucișare.</p>
<p><i>Art. 12 alin. (1) litera g) – o estimare a costurilor potențiale generate de pagubele asociate speciei respective;</i></p>	<p>1.Evaluarea monetară sau, în alți termeni, a costurilor potențiale ale pagubelor asupra biodiversității și a serviciilor ecosistemice trebuie să descrie aceste costuri din punct de vedere cantitativ și/sau calitativ, în funcție</p>

	<p>de tipul de informații disponibile. În cazul în care informațiile disponibile nu sunt suficiente pentru a evalua costurile pentru întreaga zonă vizată de evaluarea riscurilor, trebuie utilizate date calitative sau diferite studii de caz.</p> <p>2.Evaluarea costurilor potențiale ale pagubelor asupra sănătății umane, a siguranței și a economie trebuie să descrie aceste costuri din punct de vedere cantitativ și/sau calitativ, în funcție de tipul de informații disponibile. În cazul în care informațiile disponibile nu sunt suficiente pentru a evalua costurile pentru întreaga zonă vizată de evaluarea riscurilor, trebuie utilizate date calitative sau diferite studii de caz.</p>
<p><i>Art. 12 alin. (1) litera h) – o descriere a utilizărilor cunoscute ale speciei și a beneficiilor sociale și economice rezultate din acestea.</i></p>	<p>1.Descrierea utilizărilor cunoscute pentru specia respectivă trebuie să includă o listă și o descriere a utilizărilor cunoscute din țară și din afara acesteia, dacă este cazul.</p> <p>2.Descrierea beneficiilor sociale și economice care decurg din utilizările cunoscute pentru specia respectivă trebuie să includă o descriere a relevanței sociale, economice și de mediu a fiecăreia dintre aceste utilizări și o indicație a beneficiarilor asociați, din punct de vedere cantitativ și/sau calitativ, în funcție de tipul de informații disponibile. În cazul în care informațiile disponibile nu sunt suficiente pentru a oferi o descriere a acestor beneficii pentru întreaga zonă vizată de evaluarea riscurilor, trebuie utilizate date calitative sau diferite studii de caz.</p>

Model de Cerere privind eliberarea Autorizației pentru desfășurarea activităților științifice desfășurate cu speciile alogene invazive în condiții de izolare

Către Agenția de Mediu

De la persoana juridică:
Denumirea:
Forma juridică de organizare:
Reprezentată de:
Funcția:
IDNP: (persoana care depune cererea)
IDNO:
Adresa juridică:
Telefon de contact:
E-mail:

Cerere

privind eliberarea Autorizației pentru desfășurarea activităților științifice desfășurate cu speciile alogene invazive în condiții de izolare

Denumirea speciei în limba de stat și în limba latină:	
Numărul sau volumul exemplarelor pentru care se solicită autorizarea:	
Codul poziției tarifare conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2024:	

Starea acestuia (vie, proaspătă, semiprelucrată):	
Cantitatea importată (numărul de exemplare sau kilograme):	
Scopul solicitării de autorizare, incluzând motivele specifice:	
Locul de întreținere a animalului și/sau plantelor:	

Anexez la prezenta Cerere următoarele documente (se bifează în dreptul actului):

- Copia autorizației sanitare veterinare eliberată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
- Avizul de stabilire a conformității privind protecția mediului și utilizării raționale a resurselor naturale a respectivei instituții de cercetare, modelul căruia se elaborează și aprobă de Inspectoratul pentru Protecția Mediului.
- O evaluare detaliată a riscurilor de evadare pentru speciile alogene invazive pentru care se solicită autorizarea, însoțită de o descriere a măsurilor de atenuare a riscurilor care urmează a fi implementate, precum și o descriere detaliată a măsurilor planificate pentru prevenirea oricărei posibilități de evadare sau răspândire din instalațiile destinate păstrării și manipulării acestor specii, aflate în spații izolate, inclusiv a măsurilor specifice pentru asigurarea că orice transport al acestora se va efectua în condiții care elimină riscul de evadare.
- O descriere a sistemului de control propus, precum și a planul de urgență pentru gestionarea eventualelor evadări sau răspândiri, inclusiv măsurile de eradicare, atunci când este cazul.

Despre rezultatul examinării Cererii rugăm să fim informați la:

Adresa: _____.

Telefon: _____.

E-mail: _____.

Decizia luată în rezultatul examinării Cererii (se va selecta o opțiune din următoarele):

rog să-mi fie expediată la adresa de E-mail _____.

solicit să-mi fie eliberată pe suport de hârtie la Ghișeul Agenției de Mediu cu locația în _____.

cu anunțarea în prealabil la nr. de telefon _____.

Prin prezenta îmi exprim acordul ca datele mele cu caracter personal să fie utilizate în scopul instrumentării dosarului privind eliberarea actului permisiv solicitat.

Declar pe propria răspundere că datele indicate în cerere sunt veridice și corespund realității.

Nume, prenume: _____

Semnătura: _____

Data depunerii cererii:

REPUBLICA MOLDOVA
MINISTERUL MEDIULUI
AGENȚIA DE MEDIU

DOCUMENT CARE SERVEȘTE DREPT DOVADĂ A ELIBERĂRII
AUTORIZAȚIEI DE DESFĂȘURARE A ANUMITOR ACTIVITĂȚI
LEGATE DE SPECIILOR ALOGENE INVAZIVE

Prezentul document trebuie să însoțească întotdeauna autorizația și speciile alogene invazive la care se referă (un document pentru fiecare specie, lot sau stoc).

1. Titularul autorizației	2. Numărul autorizației
3. Expeditor/Exportator (după caz)	4. Data eliberării autorizației:
	5. Perioada de valabilitate (după caz)
6. Destinatar/Importator (după caz)	7. Autoritatea competentă care eliberează autorizația
8. Lot (sau stoc)	
8a. Specie (denumirea științifică)	8b. Specie (denumirea comună)
8c. Codul NC	8d. Descriere

8e. Greutatea netă	8f. Cantitate
<p>9. Derogare de la art. 14 din lege:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Introducere ○ Tranzit ○ Deținere ○ Creștere ○ Transport ○ Utilizare sau schimb ○ Reproducție, creștere sau cultivare 	<p>10. Scopul în care a fost eliberată autorizația:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Cercetare ○ Conservare în afara sitului (<i>ex situ</i>) ○ Producția în scopuri științifice și utilizarea ulterioară în scop medicinal ○ Altă activitate cu condiția autorizării acesteia, astfel cum se prevede la art. 15 alin. (11) din lege
11. Condiții pentru activitățile permise	
12. Dispozițiile specificate în autorizare (numai pentru autorizațiile eliberate în conformitate cu art. 15 alin. (11) din lege	
13. Numele funcționarului responsabil	
14. Semnătura	
15. Ștampila și data	

**Instrucțiuni de completare a documentului care servește drept dovadă
a eliberării autorizației de desfășurare a anumitor activități legate de
speciilor alogene invazive**

Documentul trebuie să fie completat de către Agenția de Mediu. Documentul trebuie semnat, ștampilat și datat.

Se completează cu majuscule. Pentru a indica un răspuns pozitiv la oricare dintre opțiuni, se bifează semnul „” sau se barează opțiunile sau căsuțele care nu sunt relevante.

- Căsuța 1. Se indică numele, adresa, țara, numărul de telefon și adresa de e-mail ale unității careia i s-a acordat autorizația și/sau persoana de contact în unitatea respectivă.
- Căsuța 2. Se indică numărul de identificare al autorizației. Numărul de identificare trebuie să fie unic în cadrul sistemului de autorizații menționat la art. 15.
- Căsuța 3. Se indică numele, adresa, țara, numărul de telefon și adresa de e-mail ale expeditorului sau exportatorului, după caz.
- Căsuța 4. Se indică data eliberării autorizației.
- Căsuța 5. Se indică perioada de valabilitate a autorizației (data intrării în vigoare, data expirării), după caz.
- Căsuța 6. Se indică numele, adresa, țara, numărul de telefon și adresa de e-mail ale destinatarului sau importatorului, după caz.
- Căsuța 7. Se indică Agenția de Mediu ca autoritate competentă care eliberează autorizația.
- Căsuța 8. Se descrie lotul sau stocul de exemplare prin completarea rubricilor 8a-8f:
- Rubrica 8a. Aceasta se referă la denumirea științifică a speciilor alogene invazive pentru care s-a eliberat autorizația.
- Rubrica 8b. Aceasta se referă la denumirea comună a speciilor alogene invazive

pentru care s-a eliberat autorizația.

- Rubrica 8c. Aceasta se referă la codurile tarifare din Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014.
- Rubrica 8d. Se descrie exact lotul sau stocul și exemplarele pe care le conține.
- Rubrica 8e. Greutatea totală netă a lotului (sau a stocului) în kg. Aceasta se poate omite dacă informația este furnizată la rubrica 8f.
- Rubrica 8f. Numărul de exemplare din lot. Acesta poate fi utilizat atunci când cantitatea este mai bine exprimată în unități numărabile. Acesta se poate omite dacă informația este furnizată la rubrica 8e.
- Căsuța 9. Se precizează pentru care dintre restricțiile stabilite la art. 14 din Lege
- Căsuța 10. Se indică scopul în care a fost eliberată autorizația.
- Căsuța 11. Se indică secțiunile relevante din autorizație care descriu condițiile în care au fost permise activitățile, în conformitate cu art. 15, alin. (11) din Lege.
- Căsuța 12. Se indică secțiunile relevante din autorizație acordată de Agenția de Mediu.
- Căsuța 13. Se indică numele funcționarului responsabil al autorității competente care a completat prezentul document.
- Căsuța 14. Semnătura funcționarului responsabil al autorității competente care a completat prezentul document.
- Căsuța 15. Ștampila autorității competente și data la care a fost completat documentul.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la Proiectul de Lege privind speciile alogene invazive

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de Lege privind speciile alogene invazive este elaborat de către Ministerul Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege privind speciile alogene invazive a fost elaborat în vederea executării acțiunii 80, Capitolul 27, Mediu și schimbări climatice, Clusterul 4, Agenda verde și conectivitatea sustenabilă din Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025, cu termen de realizare octombrie 2026.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Speciile alogene invazive sunt animale și plante introduse accidental sau deliberat într-un mediu natural în care nu se găsesc în mod normal, având consecințe negative grave asupra noului lor mediu. Acestea reprezintă o amenințare majoră pentru plantele și animalele native din Europa și sunt una dintre cele cinci cauze principale ale pierderii biodiversității. De asemenea, speciile alogene invazive pot avea impact negativ semnificativ asupra economiei (*impactul lor economic în UE a fost estimat la aproximativ 12 miliarde EUR pe an*), precum și asupra sănătății umane, cum ar fi alergii severe și arsuri.

Problema speciilor alogene invazive este în prezent una de maximă importanță pentru conservarea patrimoniului natural. Răspândirea acestora a fost accelerată de intensificarea schimburilor comerciale, a turismului și a transportului transfrontalier de mărfuri. Speciile invazive pot afecta speciile native, astfel: pot concura cu ele, se pot reproduce cu ele, le pot distruge habitatele sau pot introduce agenți patogeni sau paraziți noi, care să le dăuneze.

Flora Republicii Moldova include 5.568 specii de plante (*dintre care 2.044 specii de plante superioare și 3.524 specii de plante inferioare*), cu o serie de specii terțiare și cuaternare relict, iar câteva specii foarte rare sunt elementul sub endemic.

Peste 30 de specii de plante lemnoase sunt surse importante de existență pentru populația rurală, circa 200 de specii de plante medicinale, în timp ce circa 700 de specii de plante din flora spontană sunt plante furajere care servesc drept hrană pentru animalele sălbatice și animalele domestice

Diversitatea specifică regnului animal se explică prin varietatea peisajului unde există, la distanțe relativ mici, diverse tipuri de ecosisteme (*păduri, ape, stepă, pășuni, stânci*) și structuri morfologice ale reliefului (*scorburi, terase, văi înguste etc.*). Republica Moldova se învecinează cu regiunea Balcanilor și formează o zonă de tranziție între elementele faunei de stepă continentală asiatică și silvostepa europeană.

Există aproximativ 15.000 de specii de animale, dintre care: 474 specii sunt vertebrate (*75 specii de mamifere, 281 specii de păsări, 14 specii de reptile, 14 specii de amfibieni și 90 specii de pești*), alte specii fiind nevertebrate (*în principal insecte*).

Cea de-a treia ediție a Cărții Roșii a Republicii Moldova include 219 specii de animale și 208 specii de plante rare, vulnerabile și pe cale de dispariție.

Apariția unor specii alogene, fie animale, plante, ciuperci sau microorganisme, în medii noi nu reprezintă întotdeauna un motiv de îngrijorare. Cu toate acestea, o subgrupă semnificativă de specii alogene pot deveni invazive, având efecte dăunătoare grave asupra biodiversității și asupra serviciilor ecosistemice aferente, precum și alte efecte sociale și economice, care ar trebui prevenite. Aproximativ 12 000 de specii prezente în mediu pe teritoriului Europei sunt alogene, dintre care aproximativ 10 până la 15 % sunt estimate a fi invazive.

Speciile alogene invazive constituie un risc semnificativ pentru biodiversitate și ecosistemele din Republica Moldova, cu efecte directe asupra diversității biologice, funcționalității ecosistemelor și securității economice și sociale. Principalele riscuri generate de aceste specii sunt:

1. Pierderea biodiversității.

Speciile invazive concurează intensiv cu speciile autohtone pentru resursele ecologice, cum ar fi nutrienții, apă și spațiile de reproducere, reducând semnificativ abundența și distribuția acestora. De exemplu, vegetația invazivă înlocuiește speciile native, perturbând structura și funcțiile ecosistemelor, ceea ce poate conduce la pierderea diversității floristice și faunistice.

2. Degradarea funcțiilor ecosistemice.

Multe specii invazive generează modificări semnificative ale parametrilor ecologici, cum ar fi pH-ul solului, conținutul de nutrienți și structura fizică a solurilor. Aceste schimbări determină o scădere a fertilității solului și destabilizarea ecosistemelor naturale, afectând activitățile de producție agricolă și gestionarea resurselor forestiere.

3. Impactul asupra sectorului agricol.

Speciile invazive au un impact direct asupra productivității agricole, prin competiția cu culturile agricole pentru apă și nutrienți și prin favorizarea dezvoltării organismelor dăunătoare (*insecte, boli*). De asemenea, unele plante invazive, afectează direct structura culturilor, provocând pierderi economice semnificative.

4. Modificarea serviciilor ecosistemice.

Speciile invazive perturbă funcționarea ecosistemelor și afectează serviciile ecosistemice, cum ar fi polenizarea, filtrarea apei și ciclul substanțelor nutritive. Aceste perturbări au implicații directe asupra sustenabilității resurselor naturale și pot reduce eficiența acestora în susținerea comunităților locale, conform reglementărilor naționale și internaționale privind conservarea ecosistemelor.

5. Risc pentru sănătatea umană.

Unele specii invazive reprezintă un risc pentru sănătatea publică, deoarece sunt vectori pentru agenți patogeni sau paraziți. De exemplu, specii de țânțari invazivi din genul *Aedes* pot transmite viruși precum dengue, Zika sau chikungunya.

6. Modificarea dinamicii faunistice.

Introducerea și răspândirea speciilor invazive de animale (*de exemplu, carnivore invazive sau specii de pești*) afectează direct structura și funcțiile ecosistemelor acvatice și terestre. Aceste specii perturbă lanțurile trofice și influențează competiția interspecifică, prin prădarea speciilor vulnerabile sau prin competiția directă pentru hrană și teritoriu, ceea ce duce la scăderea diversității faunistice native.

7. Degradarea peisajelor și a potențialului turistic.

Speciile invazive alterează peisajele naturale și afectează calitatea habitatelor, ceea ce reduce atractivitatea turistică a unor regiuni. Reglementările naționale și internaționale din domeniul protecției mediului și al turismului impun măsuri de protecție a peisajelor naturale și restaurarea habitatelor degradate, în vederea păstrării patrimoniului natural.

Speciile invazive provoacă un puternic impact negativ asupra biodiversității Republicii Moldova. Invazia speciilor sinantropice în ecosistemele naturale degradate împiedică procesele de refacere a biocenozelor naturale și afectează funcționalitatea acestora.

Utilizarea irațională a ecosistemelor naturale a dus la fragmentarea acestora, la reducerea considerabilă a numărului și chiar la dispariția unor specii. Absența rivalilor și prezența nișelor ecologice libere creează condiții prealabile pentru apariția speciilor invazive (străine) și creșterea numerică a unor specii autohtone, care prin dezvoltarea lor excesivă pot deveni invazive.

Aproximativ 150 de specii de animale invazive locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv aproximativ 130 de specii care dăunează culturilor și 15 specii - pădurilor. S-a constatat că pierderile anuale din agricultură constituie 5-10% la culturile de cereale, 15% la plantele de plivire și 25% la culturile perene.

Speciile invazive native sunt considerate șobolanul comun (*Rattus norvegicus*), șoarecele de casă (*Mus musculus*) și zeci de specii de insecte – principalii dăunători ai culturilor agricole și pădurilor. Specii invazive străine sunt considerate gândacul de Colorado (*Leptinotarsa decemlineata*), viermele de toamnă (*Hyphantria cunea*), musca mediteraneană de fructe (*Ceratitis capilata*), scara San Jose (*Quadraspidiotus perniciosus*) etc.

Buruienile cu caracter agresiv constituie 114 specii, dintre care 11 - specii de carantină. Reprezentanții acestor specii dăunează în cea mai mare parte ecosistemelor naturale ale pășunilor degradate și ecosistemelor agricole. Acer negundo reprezintă un pericol considerabil pentru ecosistemele forestiere.

Multe specii alogene de animale au fost introduse în mod deliberat, deși nu întotdeauna argumentate științific (*câine raton, cerb, fazan etc.*). De-a lungul anilor s-a observat că câinele raton și șobolanul comun au devenit specii invazive, iar cerbul pătat s-a dovedit a fi periculos pentru menținerea speciilor native de cerb comun.

Combaterea speciilor alogene invazive, cum ar fi arțarul american (*Acer negundo*), reprezintă o problemă în gestionarea pădurilor.

Schimbările climatice creează condiții favorabile pentru adaptarea multor insecte invazive. În 2007, apoi în 2009, din cauza acestui fenomen, peste 60 000 ha au fost invadate de lăcuste (*Calliptamus italicus, Paracoptera microptera, Oedaleus decorus și Chorthippus albomarginatus*). Eventuala încălzire în timpul iernii din ultimii ani a dus la creșterea numărului de specii dăunătoare, a densității acestora și a intensității deteriorării culturilor. Un mare pericol este legat de adaptarea șobolanului comun (*Rattus norvegicus*) și a șoarecelui de casă (*Mus musculus*) la condițiile de mediu și la creșterea populației teritoriului.

Împreună cu daunele care pot fi cauzate economiei naționale, se intensifică procesele de răspândire a infecțiilor periculoase (*tularemie, pseudo-tuberculoză, rabie etc.*). Dintre cele 12 specii de căpușe ixodide, patru dintre ele (*Dermatentor marginatus, Dermatentor reticulatus, Haemaphysalis punctata, Haemaphysalis inermis*) au o capacitate mare de adaptare, locuind în diverse ecosisteme și parazitând un număr mare de animale și transmitând infecții periculoase.

Limitarea răspândirii speciilor invazive este esențială pentru menținerea echilibrului ecosistemelor și a funcțiilor vitale ale acestora. Aceste specii alterează structura și dinamica mediilor naturale, afectând relațiile dintre speciile native și

resursele naturale. Invaziile biologice nu doar că reduc diversitatea speciilor, dar pot deteriora procesele ecologice fundamentale, precum ciclurile nutrienților, purificarea apei și protecția solului. În plus, impactul lor se resimte și în economie, prin distrugerea culturilor agricole sau afectarea turismului. Astfel, controlul și prevenirea invaziilor reprezintă o măsură esențială pentru conservarea resurselor naturale și pentru asigurarea unui mediu sănătos și sustenabil pe termen lung.

Ambrozia (*Ambrosia artemisiifolia*) este o specie invazivă care continuă să reprezinte o problemă majoră pentru mediu, agricultură și sănătatea publică.

În vederea limitării răspândirii acestei specii, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a desfășurat în mod constant acțiuni de monitorizare, control și informare. În anul 2023 au fost lichidate 87 de focare, efectuate 292 de razii și întocmite 1 064 de acte de inspectare, fiind aplicate 117 sancțiuni contravenționale. În anul 2024 au fost lichidate 16 focare, efectuate 90 de razii și întocmite 242 de acte de inspectare, cu aplicarea a 58 de sancțiuni contravenționale, fiind derulate și activități de informare a populației.

Totodată, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a realizat, în perioada 2019–2024, acțiuni extinse de identificare și combatere a ambroziei, fiind inspectate peste 1,2 milioane ha de teren, aplicate măsuri agrotehnice pe peste 10 mii ha și tratamente chimice pe aproximativ 3,8 mii ha, cu întocmirea a 101 procese-verbale contravenționale. În anul 2024, pe o suprafață de peste 40 mii ha, au fost continuate acțiunile de control și combatere, inclusiv prin măsuri agrotehnice și tratamente chimice.

Conform datelor Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, morbiditatea prin rinită alergică a înregistrat o tendință de creștere în perioada 2019–2023, numărul cazurilor majorându-se de la 3 034 la 3 410, iar indicatorii de incidență și prevalență au evoluat ascendent. Astfel, ambrozia rămâne un factor important cu impact negativ asupra sănătății publice.

În Republica Moldova, cadrul legal actual nu abordează în mod specific problema speciilor alogene invazive, lăsând un gol important în gestionarea și protejarea ecosistemelor de impactul acestora. Este necesară o reglementare clară pentru a preveni și controla răspândirea tuturor speciilor alogene invazive nu doar selectiv pentru a proteja biodiversitatea națională.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect reglementează cerințele referitoare la prevenirea, minimizarea și atenuarea efectelor dăunătoare asupra biodiversității în urma introducerii și răspândirii, atât intenționate, cât și neintenționate, a speciilor alogene invazive.

Proiectul de lege urmărește armonizarea legislației naționale cu reglementările europene în vigoare, pentru a asigura conformitatea cu normele internaționale. Prezentul proiect de lege va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Principalele prevederi ale proiectului de lege vizează instituirea cadrului normativ necesar pentru prevenirea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, precum și pentru gestionarea impactului acestora asupra biodiversității, sănătății populației și economiei naționale.

În acest sens, proiectul stabilește competența autorităților publice în domeniul gestionării și controlului speciilor alogene invazive, interdicții privind introducerea, deținerea, transportul, reproducerea, cultivarea, comercializarea și eliberarea în mediu a speciilor alogene invazive incluse în lista speciilor de interes pentru Republica Moldova. Totodată, sunt reglementate excepții limitate, prin instituirea unui sistem de autorizare destinat activităților științifice, de conservare ex situ și, după caz, unor utilizări justificate de interes public, desfășurate în condiții stricte de izolare și control.

De asemenea, proiectul reglementează:

- mecanismul de aprobare și actualizare a Listei speciilor alogene invazive;
- metodologia de evaluare a riscurilor;
- interdicții și măsuri de prevenire a introducerii speciilor alogene invazive;
- procedura de eliberare și retragere a autorizației de desfășurare a activităților cu speciile alogene invazive;
- cerințele privind întreținerea și manipularea speciilor autorizate;
- măsurile de urgență în cazul confirmării prezenței sau existenței riscului de introducere pe teritoriul național a unei specii alogene invazive;
- planuri de acțiune privind abordarea căilor de introducere a speciilor alogene invazive monitorizare;
- detectarea timpurie, notificarea, control și eradicare;
- stabilirea obligațiilor de restaurarea ecosistemelor afectate și recuperare a costurilor măsurilor necesare pentru prevenirea, reducerea sau atenuarea efectelor dăunătoare;
- cooperare interinstituțională și internațională.

Totodată proiectul prevede și modificarea:

- *Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura*, în vederea consolidării cadrului normativ privind gestionarea resurselor biologice acvatice și

prevenirea impactului speciilor alogene invazive. În acest sens, sunt revizuite atribuțiile autorităților competente și statutul Consiliului ihtiologic, sunt actualizate regulile privind pescuitul recreativ și capturile admise, se instituie derogări pentru capturarea speciilor alogene invazive și a speciei *Hypophthalmichthys molitrix* (*sânger*), se reglementează măsurile de protecție a resurselor biologice acvatice în obiectivele acvatice naturale, se actualizează cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate resurselor biologice acvatice și se introduc alte ajustări necesare pentru asigurarea utilizării durabile a fondului piscicol și conservării biodiversității acvatice.

- *Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008*, prin completarea acestuia cu un nou articol, art. 143², prin care se instituie răspunderea contravențională pentru încălcarea regimului juridic al speciilor alogene invazive. Sunt stabilite sancțiuni pentru introducerea, deținerea, reproducerea, transportul, comercializarea și utilizarea neautorizată a speciilor alogene invazive, pentru nerespectarea obligațiilor de notificare și înregistrare, împiedicarea exercitării atribuțiilor autorităților competente, neexecutarea măsurilor dispuse de acestea, precum și pentru răspândirea accidentală sau intenționată a speciilor respective. Totodată, se propune modificarea art. 405 în vederea atribuirii competenței Inspectoratului pentru Protecția Mediului de a constata și examina contravențiile prevăzute de noul articol.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative la reglementările propuse în proiect includ următoarele:

1. Reglementări dispersate în cadrul legislației existente

O posibilă alternativă ar fi fost modificarea și completarea unor acte normative în vigoare, prin introducerea unor dispoziții referitoare la speciile alogene invazive. Această abordare presupune reglementarea distinctă în diverse sectoare economice, fără un act normativ unitar, stabilind obligații specifice pentru autoritățile competente și operatorii economici din domeniile afectate.

Limitări: lipsa coerenței și fragmentarea normativă ar conduce la suprapuneri, lacune și interpretări neunitare privind competențele instituțiilor responsabile; aplicabilitate limitată deoarece reglementarea sectorială ar aborda doar parțial problematica speciilor invazive, lăsând numeroase aspecte esențiale, precum prevenirea și controlul integrat, insuficient tratate; dificultăți în implementare deoarece lipsa unei reglementări unitare ar îngreuna aplicarea sancțiunilor și coordonarea măsurilor la nivel național.

2. Acorduri voluntare și bune practici

O altă posibilitate ar fi promovarea unor acorduri de cooperare între autoritățile publice, operatorii economici din sectoarele expuse (*transport, comerț, agricultură, silvicultură*), organizațiile neguvernamentale și alte entități relevante, în vederea reducerii riscului introducerii și răspândirii speciilor invazive. Această metodă ar fi permis elaborarea unor ghiduri de bune practici aplicabile în domeniile susceptibile și desfășurarea unor campanii de conștientizare adresate actorilor economici și publicului larg.

Limitări: lipsa caracterului obligatoriu ar limita aplicarea uniformă și sistematică a măsurilor; predominanța interesului economic ar permite operatorilor economici să ignore măsurile voluntare, fiind astfel o eficiență redusă, deoarece statul nu ar dispune de instrumente pentru impunerea măsurilor la nivel național.

3. Instrumente economice și stimulente

Această alternativă presupune instituirea unor mecanisme economice pentru descurajarea introducerii și răspândirii speciilor invazive și pentru sprijinirea măsurilor de control. Printre acestea se numără taxe ecologice aplicabile importului și comercializării speciilor cu potențial invaziv, subvenții pentru acțiuni de eradicare și control, precum și finanțarea unor proiecte de restaurare ecologică.

Limitări:

- abordare insuficientă în privința prevenției, deoarece aceste măsuri nu oferă un cadru normativ pentru prevenire, intervenție timpurie și sancționare;
- constrângeri financiare, deoarece crearea și gestionarea unui fond special presupun resurse bugetare și administrative semnificative;
- eficiență limitată în absența sancțiunilor și obligațiilor clare.

4. Educație, informare și conștientizare publică

O altă soluție ar fi inițierea unor campanii de sensibilizare a populației și operatorilor economici cu privire la riscurile asociate speciilor invazive, integrarea problematicii acestora în curricula școlară și crearea unei platforme naționale pentru semnalarea și monitorizarea fenomenului.

Limitări: efect pe termen lung, dar fără aplicabilitate imediată, deoarece conștientizarea nu oferă soluții rapide și eficiente pentru prevenire; lipsa măsurilor concrete de control, informarea publicului neputând substitui obligațiile impuse printr-un cadru normativ clar; lipsa unui mecanism de aplicare, deoarece fără măsuri coercitive și instituții responsabile, fenomenul nu poate fi controlat eficient.

5. Cercetare și monitorizare

O altă posibilă abordare ar fi dezvoltarea unui sistem național de supraveghere menținut pe baze de date, tehnologii avansate (*imagini satelitare, drone, inteligență artificială*), finanțarea proiectelor de cercetare pentru identificarea celor mai eficiente

metode de prevenire și control, precum și crearea unor grupuri de experți pentru evaluarea periodică a impactului speciilor invazive asupra ecosistemelor.

Limitări: monitorizarea fără măsuri concrete nu este suficientă, supravegherea și analiza fenomenului neîmpiedicând introducerea și răspândirea speciilor invazive; lipsa unui cadru pentru aplicarea rezultatelor, deoarece fără o legislație clară, soluțiile propuse rămân neaplicate; costuri ridicate, fără un impact imediat, deoarece beneficiile acestor investiții sunt limitate în absența unor măsuri legislative clare.

Aceste alternative nu au fost considerate suficiente deoarece nu oferă un cadru unitar, obligatoriu și eficient pentru prevenirea și gestionarea speciilor alogene invazive. Reglementarea dispersată în legislația existentă ar fi generat incoerență, suprapuneri și lacune, iar acordurile voluntare și stimulentele economice nu ar fi asigurat conformarea generalizată. Educația și cercetarea, deși esențiale, nu pot substitui un mecanism legislativ clar și aplicabil imediat. Prin urmare, s-a decis elaborarea și adoptarea unei legi dedicate, care să asigure o abordare integrată, măsuri obligatorii și instrumente clare de implementare și sancționare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor proiectului de lege privind speciile alogene invazive nu are impact asupra sectorului public și nu generează modificări structurale și instituționale. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Inspectoratul pentru Protecția Mediului, vor efectua inspecții și controale stricte în ceea ce privește supravegherea răspândirii speciilor alogene invazive pe teritoriul țării, cât și verificarea importurilor surselor cu potențial invaziv.

Agenția de Mediu va emite, suspenda sau retrage autorizațiile pentru activitățile care implică gestionarea speciilor alogene invazive, va fi responsabilă de ținerea și administrarea Registrului național al speciilor alogene invazive, de informarea autorităților și publicului despre măsurile adoptate și despre riscurile asociate acestor specii prin intermediul paginilor web oficiale și al campaniilor de conștientizare, precum și monitorizarea utilizării speciilor alogene invazive în activități de cercetare și dezvoltare.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare din bugetul de stat, întrucât se instituie cadrul normativ general și mecanismele instituționale necesare pentru prevenirea și gestionarea speciilor alogene invazive.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul de lege impune noi obligații pentru agenții economici care importă, comercializează, transportă sau utilizează specii cu potențial invaziv. Aceștia vor

trebui să implementeze măsuri de prevenire a introducerii și răspândirii speciilor invazive, să efectueze evaluări de risc și să respecte restricțiile impuse asupra anumitor specii considerate periculoase pentru biodiversitate și economie.

Evaluările economice realizate la nivel european și regional arată că investițiile în prevenirea și controlul speciilor alogene invazive sunt de aproximativ 10 ori mai eficiente decât costurile de remediere a efectelor acestora. În Republica Moldova, pierderile anuale generate de buruieni invazive precum ambrozia pot depăși 15–20 milioane lei în sectorul agricol, iar intervențiile timpurii pot reduce aceste pierderi cu peste 70%. Prin urmare, costurile inițiale de implementare a măsurilor prevăzute de lege sunt justificate prin beneficiile economice și ecologice obținute pe termen lung, contribuind la protejarea speciilor indigene de interes comercial și la stabilitatea economică a sectoarelor productive.

Pe de altă parte, legea creează oportunități pentru sectorul privat, în special pentru companiile care oferă soluții de control, eradicare și monitorizare a speciilor invazive. Sectorul cercetării și inovării va putea beneficia de fonduri și contracte pentru dezvoltarea unor metode eficiente de gestionare a acestor specii. De asemenea, operatorii economici care respectă noile reglementări pot obține un avantaj competitiv prin adoptarea unor practici sustenabile și responsabile din punct de vedere ecologic.

4.4. Impactul social

Speciile alogene invazive constituie vectori sau rezervoare de agenți patogeni care afectează sănătatea umană, animalele domestice și fauna sălbatică, favorizând apariția și răspândirea unor boli, ceea ce generează riscuri semnificative pentru sănătatea publică. Spre exemplu, țânțarul tigru asiatic (*Aedes albopictus*) este asociat cu transmiterea unor agenți patogeni cu impact major asupra sănătății populației.

De asemenea, speciile invazive acvatice și vegetale afectează calitatea factorilor de mediu, inclusiv a apei și solului, prin eliberarea de toxine sau prin perturbarea echilibrului microbiologic. În acest context, utilizarea apei sau consumul de produse provenite din ecosisteme afectate generează riscuri pentru sănătatea populației, inclusiv afecțiuni sau intoxicații.

Totodată, reducerea biodiversității autohtone determinată de răspândirea acestor specii poate afecta disponibilitatea resurselor naturale sigure și poate conduce la diminuarea calității resurselor alimentare provenite din mediul natural.

În sectorul agricol și silvic, măsurile de prevenire, control și eradicare a speciilor alogene invazive vor contribui la protejarea resurselor naturale și la menținerea stabilității economice a fermierilor și întreprinzătorilor din domeniu. Aceste

intervenții vor reduce pierderile economice și vor susține dezvoltarea unei economii durabile, în special în zonele expuse vulnerabilităților ecologice.

În același timp, implementarea legii va contribui la creșterea nivelului de informare și conștientizare a publicului cu privire la riscurile asociate speciilor alogene invazive, promovând un comportament responsabil față de mediu și încurajând implicarea cetățenilor în protejarea biodiversității și a resurselor naturale și va sprijini consolidarea cooperării regionale și internaționale în domeniu, facilitând dezvoltarea parteneriatelor și alinierea Republicii Moldova la bunele practici și mecanismele de gestionare a problematicii speciilor alogene invazive la nivel european și global.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prezentul proiect de lege nu aduce atingere cerințelor prevăzute în Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de lege nu va avea impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Aprobarea legii privind speciile alogene invazive în Republica Moldova, care transpune Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, reprezintă un demers esențial pentru conservarea biodiversității și prevenirea efectelor ecologice nefaste generate de aceste specii. Acest act normativ stabilește norme pentru prevenirea, diminuarea și gestionarea răspândirii speciilor invazive, având un impact semnificativ asupra ecosistemelor naturale și resurselor biologice ale țării.

Speciile alogene invazive sunt organisme introduse intenționat sau accidental într-un ecosistem străin, unde nu dispun de factori de control biologic și unde se pot dezvolta rapid, afectând echilibrul ecologic. Acestea pot conduce la declinul populațiilor locale de plante și animale prin competiție pentru resurse, prădare sau transmiterea patogenilor. De exemplu, în Republica Moldova, specii precum ambrosia (*Ambrosia artemisiifolia*) sau racul roșu de Louisiana (*Procambarus clarkii*) au determinat perturbări ecologice semnificative, afectând atât flora și fauna autohtonă, cât și sănătatea umană.

Legea privind speciile alogene invazive are drept scop protejarea biodiversității prin impunerea unor măsuri stricte de prevenire a introducerii și propagării acestora. Aceste măsuri includ monitorizarea continuă a speciilor existente, interzicerea importului speciilor cu risc invaziv, elaborarea unor strategii naționale de combatere și implementarea unor programe de eradicare și control, bazate pe cercetări științifice.

Ecosistemele acvatice

Speciile invazive pot altera profund structura ecosistemelor acvatice, influențând procesele biologice și chimice din mediul acvatic. Plantele acvatice invazive, precum *Elodea canadensis*, contribuie la eutrofizarea apelor prin acumularea excesivă de nutrienți, reducând oxigenul dizolvat și generând mortalitate piscicolă. Peștii invazivi, precum carasul argintiu (*Carassius gibelio*), reduc drastic populațiile de specii native prin competiția pentru hrană și habitat. De asemenea, racul roșu de Louisiana a provocat dezechilibre trofice, afectând atât organismele acvatice, cât și structura malurilor prin săparea galeriilor în sol. Această degradare a habitatelor acvatice duce la pierderea unor specii de pești valoroși din punct de vedere economic și ecologic, precum și la reducerea calității resurselor de apă.

Ecosistemele terestre

În habitatele terestre, speciile invazive pot destabiliza structura și funcționalitatea ecosistemelor prin competiția agresivă cu speciile autohtone. De exemplu, plantele invazive, precum iarba de pampas (*Cortaderia selloana*), pot forma populații monodominante, reducând diversitatea floristică și afectând organismele dependente de vegetația nativă. Dăunătorii forestieri, cum ar fi gândacul de frasin (*Agrilus planipennis*), sunt capabili să distrugă pădurile autohtone, generând pierderi ecologice și economice semnificative. În plus, modificările induse în compoziția solului pot afecta procesele de regenerare naturală, slăbind reziliența ecosistemelor forestiere.

Ecosistemele agricole

Agricultura este unul dintre sectoarele cele mai afectate de prezența speciilor invazive. Plantele invazive, cum ar fi ambrozia, concurează direct cu culturile agricole pentru resurse, reducând fertilitatea solului și producțiile agricole. De asemenea, insectele invazive, precum musculița albă (*Bemisia tabaci*), acționează ca vectori pentru virusuri fitopatogene, cauzând epidemii în culturile de legume și fructe. Răspândirea accelerată a unor buruieni periculoase, precum porumbul sălbatic (*Sorghum halepense*), impune utilizarea intensivă a erbicidelor, ceea ce are consecințe nefaste asupra calității solului și biodiversității microbiene. De asemenea, speciile invazive pot reduce capacitatea ecosistemelor agricole de a susține activități economice sustenabile pe termen lung.

Ecosistemele urbane și periurbane

În mediul urban, speciile invazive afectează atât biodiversitatea, cât și sănătatea umană. De exemplu, țânțarul tigru asiatic (*Aedes albopictus*) este responsabil de transmiterea unor agenți patogeni periculoși, ceea ce reprezintă un risc major pentru sănătatea publică. Plantele invazive pot compromite integritatea infrastructurii verzi a orașelor, degradând parcurile și grădinile urbane. Creșterea costurilor de întreținere a

spațiilor verzi și necesitatea aplicării unor măsuri suplimentare de control sporesc povara financiară asupra administrațiilor locale.

Ecosistemele de pășuni și zonele umede

Pășunile și zonele umede sunt ecosisteme vulnerabile la impactul speciilor alogene invazive. Plantele invazive, precum salcia hibridă (*Salix x rubens*), colonizează agresiv zonele umede, reducând habitatul disponibil pentru păsările acvatice și amfibieni. În ecosistemele de pășuni, înlocuirea speciilor furajere native cu specii invazive afectează productivitatea terenurilor și modifică structura chimică și biologică a solului, reducând capacitatea ecosistemelor de a susține activitățile agro-pastorale.

Impactul asupra biodiversității

Speciile alogene invazive reprezintă una dintre principalele amenințări la adresa biodiversității, afectând diversitatea genetică, specifică și ecosistemică. Prin competiția directă cu speciile autohtone, acestea conduc la reducerea numărului de specii indigene, favorizând dezechilibre ecologice. Pierderea biodiversității duce la scăderea funcționalității ecosistemelor și la reducerea rezilienței acestora la schimbările climatice și alte perturbări antropice. De asemenea, introducerea patogenilor asociați speciilor invazive poate declanșa epidemii în rândul faunei și florei native, accentuând vulnerabilitatea ecosistemelor.

Adoptarea și aplicarea legii privind speciile alogene invazive este esențială pentru implementarea unor măsuri eficiente de prevenire, monitorizare și combatere a acestora. Reglementările impuse vor permite limitarea introducerii și răspândirii speciilor invazive prin restricționarea importurilor, promovarea restaurării habitatelor afectate și sporirea gradului de conștientizare a populației.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Prezenta lege:

- transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 317 din 4 noiembrie 2014, CELEX: 32014R1143, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016;

- transpune Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene

invazive, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 10 iulie 2018, CELEX: 32018R0968;

- transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 al Comisiei din 4 februarie 2016 de adoptare a formatului documentului care servește drept dovadă a eliberării de către autoritățile competente ale statelor membre a autorizației care permite unităților să efectueze anumite activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 30 din 5 februarie 2016, CELEX: 32016R0145.

Prin transpunerea Regulamentului (UE) nr. 1143/2014, Republica Moldova se aliniază standardelor europene și colaborează cu alte state pentru implementarea unor strategii comune de combatere a speciilor invazive. Pe termen lung, aceste măsuri vor contribui la menținerea echilibrului ecologic și protejarea resurselor naturale pentru generațiile viitoare. Implementarea unui cadru legislativ coerent și aplicabil va asigura conservarea ecosistemelor și reducerea impactului distructiv al speciilor invazive asupra mediului și biodiversității.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor art.9 a Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege, a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului, la compartimentul „Transparență decizională” rubrica „Proiecte de documente” și pe particip.gov.md https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14580

În vederea consultării publice, anunțul a fost plasat pe: particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Mediului, secțiunea Transparența decizională, compartimentul Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice prin linkul: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-proiectul-de-lege-privind-speciile-alogene-invazive/15189>

În procesul de elaborare și promovare a proiectului au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului. Proiectul a fost definitivat în urma procesului de avizare repetată, propunerile și obiecțiile parvenite de la autoritățile publice consultate au fost analizate și reflectate în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor.

De asemenea, proiectul de lege a fost consultat cu Comisia Europeană și propunerile și observațiile formulate au fost acceptate și incluse în proiectul definitivat.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție și expertizei juridice în conformitate cu art.35 și art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Propunerile și obiecțiile rezultatelor expertizelor menționate supra, sunt reflectate în tabelul de sinteză.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea proiectului de lege implică aprobarea Listei speciilor alogene invazive, a conceptului Sistemului informațional de supraveghere a speciilor alogene invazive și a Regulamentului privind modul de ținere a acestuia.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Prin intervenția propusă, se va crea cadrul juridic național privind speciile alogene invazive aliniat la acquis-ul comunitar și respectarea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere. Implementarea prevederilor proiectului de lege se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Inspectoratului pentru Protecția Mediului și Agenției de Mediu.

Secretar de stat

Victoria GRATII

TABELUL

de sinteză a obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege privind speciile alogene invazive

Nr. d/o	Denumirea instituției	Obiecția/propunerea formulată	Acceptare/argumentare neacceptări
1.	Ministerul Afacerilor Externe (Nr. DI/3/041-9736 din 23 septembrie 2025)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
2.	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (Nr. 11-5245 din 26 septembrie 2025)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
3.	Congresul Autorităților Locale din Moldova (Nr. 282 din 26 septembrie 2025)	<p>În art. 23 (<i>Articolul 23. Eradicarea speciilor alogene invazive într-un stadiu timpuriu al invaziei (1) Inspectoratul și Agenția în termen de trei luni de la transmiterea notificării prevăzute la art. 22, alin. (2) coordonează și consultă proprietarii terenurilor în procesul de eradicare a speciilor alogen invazive și informează Agenția de Mediu, Ministerul Mediului și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu privire la acțiunile întreprinse</i>): după textul „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” se propune completarea cu textul cu următorul cuprins: „autoritatea executivă a administrației publice locale din unitatea administrativ-teritorială respectivă”. Această completare are scopul informării operative a populației într-un stadiu timpuriu al invaziei speciei alogene invazive pentru eventuale măsuri de limitare a impactului defavorabil. Totodată, această informare va fi relevantă și în contextul prevederilor art. 36 din Codul funciar, care prevede că „În cazul în</p>	Se acceptă Textul proiectului a fost modificat.

		care proprietarul unui teren cu destinație agricolă nu întreține terenul în stare fitosanitară (combaterea răspândirii buruienilor) mai mult de 2 ani succesiv, autoritatea administrației publice locale poate să își rezerve dreptul de a administra terenul respectiv, dispunând transmiterea lui în arendă”.	
4.	Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (26.09.2025 Nr.08-04/2697)	Cu titlu de obiecție generală se solicită transpunerea fidelă a actelor UE astfel cum este prevăzut conform Regulamentului aprobat prin HG nr.1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Nu se acceptă Obiecția nu poate fi acceptată întrucât proiectul de lege privind speciile alogene invazive adaptează contextul normativ și instituțional al Republicii Moldova cu cel al Uniunii Europene. Prin urmare, aplicarea principiului „transpunerii fidele” prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 nu este pe deplin aplicabilă în acest caz. Totodată, se menționează că, deși Regulamentul european stabilește cadrul general de reglementare, acesta nu prevede o procedură clară și exhaustivă privind mecanismele de autorizare, suspendare sau retragere, lăsând aceste aspecte la latitudinea statelor membre. În contextul Republicii Moldova, unde responsabilitățile se exercită integral la nivel național, a fost necesară o adaptare a acestor proceduri pentru a asigura funcționalitatea și coerența sistemului de implementare. Acestea reprezintă doar câteva dintre lacunele identificate în raport cu structura și modul de aplicare al Regulamentului european, lacune care au fost acoperite prin prevederile proiectului, în vederea consolidării cadrului legislativ intern

		<p>În mod particular, se constată că prevederile articolului 2 alineatul (2) litera d) din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 — referitoare la „organismelor dăunătoare plantelor incluse pe listă în temeiul articolului 5 alineatul (2) sau al articolului 32 alineatul (3) sau care intră sub incidența unor măsuri în temeiul articolului 30 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului” — nu au fost transpuse corespunzător normelor prevăzute de Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor.</p> <p>Totodată, se recomandă revizuirea transpunerii prevederilor art. 3 pct. 4, art. 11, art. 12, precum și a articolelor care fac referință la acestea, având în vedere că, conform prevederilor Regulamentului (UE), la nivelul Uniunii Europene se stabilesc două liste distincte: una a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune și o alta pentru statul membru. În conformitate cu logica și argumentele prezentate în Nota de fundamentare, s-a făcut referință la <i>Ambrosia artemisiifolia</i>, care nu este considerată o specie alogenă invazivă la nivelul Uniunii, însă îndeplinește criteriile pentru a fi inclusă în lista speciilor alogene invazive pentru Republica Moldova. În acest context, se propune revizuirea formulării prevederilor din Regulamentul (UE), astfel încât să se asigure un cadru normativ adecvat pentru stabilirea listei speciilor alogene invazive conform art. 12, precum și reexaminarea gradului de compatibilitate în tabelele de concordanță.</p>	<p>și a armonizării efective cu standardele europene.</p> <p>Se acceptă parțial Textul art.3, alin.(2), lit.d) a fost modificat.</p> <p>Nu se acceptă Prevederile articolului 11 „Specii alogene invazive de interes regional și specii indigene pentru Uniune” și ale articolului 12 „Specii alogene invazive de interes pentru statul membru” din Regulamentul (UE) stabilesc norme aplicabile exclusiv statelor membre ale Uniunii Europene și vor deveni incidente pentru Republica Moldova doar din momentul aderării acesteia la Uniune. În prezentul proiect de lege privind speciile alogene invazive se prevede instituirea unei singure liste naționale a speciilor alogene invazive, care va include atât speciile recunoscute de interes pentru Uniune, cât și speciile alogene invazive care, deși nu sunt incluse în lista Uniunii, prezintă un caracter invaziv confirmat pe teritoriul Republicii Moldova. Această abordare asigură un cadru</p>
--	--	---	--

			normativ unitar, coerent și adaptat realităților naționale, fără a contraveni logicii și principiilor generale ale Regulamentului (UE).
5.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Nr.03-2869/02.10.2025)	<p>La proiectul de lege:</p> <p>La art.6, alin. (2), lit. a), recomandăm excluderea cuvântului „implementează”, reieșind din faptul că de competența Ministerului Mediului este elaborarea politicii privind speciile alogene invazive, iar implementarea acestora îi revine instituțiilor menționate la art. 8, 9 și 10 care dețin competențe și instrumentele necesare pentru implementarea politicii de stat.</p> <p>La art. 15, cu referire la procedura de autorizare pentru desfășurarea anumitor activități legate de speciile alogene invazive, subliniem că autorizația respectivă este destinată exclusiv activităților necomerciale – studiilor științifice. Prin urmare, considerăm necesar ca această autorizație să fie delimitată distinct de autorizația de mediu din Nomenclatorul actelor permissive, aprobat prin Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p> <p>În acest sens, considerăm judicios modificarea prevederilor art. 15 alin. (1) și art. 16 alin. (1) ale proiectului de lege prin excluderea sintagmei „de mediu” din denumirea autorizației vizate. În același context, urmează a fi ajustate prevederile art. 16 alin. (6) al proiectului de lege prin eliminarea referințelor la Legea nr. 160/2011.</p> <p>La art. 20, considerăm necesar revizuirea terminologiei utilizate, în vederea asigurării coerenței și clarității normei. Astfel, la alin. (1) se face referire la crearea și administrarea unui sistem de supraveghere, în timp ce la alin. (2) este utilizat termenul mecanism. În acest sens, considerăm necesar uniformizarea</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

		<p>terminologiei prin clarificarea expresă a noțiunii care trebuie utilizată pentru a evita ambiguitățile în interpretare și aplicare.</p> <p>Totodată, la alin. (2) lit. b), prevede că mecanismul „dispune de o structură eficientă” astfel, considerăm oportun o completare a textului, în sensul definirii sau explicării noțiunii de „structură eficientă” pentru a asigura o aplicare unitară și predictibilă a normei în implementare.</p> <p>La art. 33, cu referire la Registrul electronic al speciilor alogene invazive, considerăm necesar specificarea dacă acest Registru electronic este un sistem informațional, iar în cazul în care registrul electronic se creează sub forma unui sistem informațional, acesta urmează a fi aprobat de Guvern în conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007cu privire la registre.</p> <p>La Nota de fundamentare: La pct. 4.3 din Notă, referitor la impactul asupra sectorului privat, sugerăm completarea compartimentului respectiv cu date privind estimarea și cuantificarea raportului cost/beneficiu al acestor măsuri pe termen lung, ceea ce va demonstra efectiv avantajele protejării speciilor indigene cultivate în scop comercial împotriva impactului nociv al speciilor alogene/invazive.</p>	<p>Se acceptă A fost completat art.2 cu definiția „Structură eficientă a sistemului de supraveghere”.</p> <p>Se acceptă Au fost realizate modificări în textul alin.(1). Registrul electronic al speciilor alogene invazive constituie document electronic, publicat și actualizat pe pagina web a Agenției de Mediu și nu cade sub incidența Legii nr. 71/2007cu privire la registre.</p> <p>Se acceptă parțial. A fost completat cu o scurtă descriere. Totodată, menționăm că în prezent, în Republica Moldova nu există studii complexe care să evalueze impactul economic al speciilor alogene invazive asupra sectoarelor economiei naționale. Lipsa acestor analize face imposibilă elaborarea unei estimări detaliate privind raportul cost–beneficiu al măsurilor propuse. Totuși, experiența statelor europene și regionale demonstrează că investițiile în prevenire și control generează beneficii economice semnificativ mai mari decât costurile aferente intervențiilor reactive.</p>
--	--	---	---

6.	Ministerul Educației și Cercetării (nr.07-09/7153 din 18.09.2025)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
7.	Ministerul Finanțelor (nr. 09/2-03/456/1412 din 29.09.2025)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	
8.	Centrul de armonizare a legislației (Nr. 31/02-126-10020)	<p>Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>Proiectul de lege privind speciile alogene invazive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, CELEX: 32014R1143, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 317 din 4 noiembrie 2014, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016; - transpune Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive, CELEX: 32018R0968, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 10 iulie 2018; - transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 al Comisiei din 4 februarie 2016 de adoptare a formatului 	

documentului care servește drept dovadă a eliberării de către autoritățile competente ale statelor membre a autorizației care permite unităților să efectueze anumite activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, CELEX: 32016R0145, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 30 din 5 februarie 2016.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național de lege supus expertizei de compatibilitate are ca scop transpunerea primară în legislația națională a 3 acte UE: Regulamentul (UE) nr. 1143/2014, Regulamentul delegat (UE) 2018/968 și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 în vederea instituirii cadrului normativ primar pentru prevenirea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, reducerea impactului acestora asupra biodiversității, ecosistemelor și serviciilor ecosistemice, precum și pentru gestionarea și eradicarea acestora. Astfel, proiectul de lege își propune să minimizeze impactul negativ al speciilor invazive asupra mediului, sănătății umane și economiei prin implementarea unor măsuri preventive și de intervenție. De asemenea, prezentul proiect are ca obiectiv principal protejarea biodiversității și a serviciilor ecosistemice de efectele negative cauzate de speciile alogene invazive și să reglementeze introducerea, deținerea, reproducerea, transportul, vânzarea și eliberarea în mediu a speciilor alogene invazive, cu scopul de a preveni răspândirea lor.

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Capitolului 27 „Mediu și schimbări climatice”.

		<p>Din perspectiva proiectului examinat, prezintă relevanță directă dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, Regulamentului delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive și ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/145 al Comisiei din 4 februarie 2016 de adoptare a formatului documentului care servește drept dovadă a eliberării de către autoritățile competente ale statelor membre a autorizației care permite unităților să efectueze anumite activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului.</p> <p>1. Regulamentul (UE) 1143/2014 stabilește normele privind prevenirea, minimizarea și atenuarea efectelor dăunătoare asupra biodiversității ale introducerii și răspândirii pe teritoriul Uniunii, atât intenționate, cât și neintenționate, a speciilor alogene invazive. Obiectivul principal al acestui regulament este de a aborda impactul grav pe care aceste specii îl au asupra biodiversității și a serviciilor ecosistemice aferente.</p> <p>Transpunerea și implementarea Regulamentului (UE) 1143/2014 este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din Capitolul 16 „Mediul înconjurător” din Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.</p>	
--	--	---	--

		<p>Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, deci, prezentul proiect este un exercițiu primar de transpunere a acestuia.</p> <p><i>a) Analiza comparativă a transpunerii Regulamentului (UE) 1143/2014</i></p> <p>În ceea ce privește transpunerea Regulamentului (UE) 1143/2014, menționăm cu titlul general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, asigură transpunerea parțială a actului UE, conform constatărilor de compatibilitate de mai jos.</p> <p>Astfel, art. 1 din proiectul național stabilește obiectul și scopul de reglementare a prezentei legi în acord cu prevederile art. 1 din actul UE.</p> <p>Prevederile art. 2 din proiectul de lege definesc noțiunile relevante domeniului, precum: „biodiversitate”, „boală a animalelor”, „căi de introducere”, „cercetare”, „control al populației”, „conservare ex situ”, „depistare timpurie”, „eradicarea speciilor alogene invazive”, „gestionarea speciilor alogene invazive”, „introducerea speciilor alogene invazive”, „izolarea speciilor alogene invazive”, „răspândire la scară largă”, „servicii ecosistemice”, „spațiu izolat”, „specie alogenă”, „specie alogenă invazivă” similar art. 3 din actul UE, cu excepția noțiunilor de „specie alogenă invazivă de interes pentru Uniune” și „specie alogenă invazivă de interes pentru un stat membru”.</p> <p>Art. 2 din actul UE prevede domeniul de aplicare cu excepțiile de rigoare similar art. 3 din proiectul de lege.</p>	
--	--	---	--

		<p>Prevederile art. 11 din proiectul național asigură transpunerea art. 4 din actul UE, care se referă la lista speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune și stabilește crearea listei, criteriile pentru includerea pe listă, rolul statelor membre și actualizarea listei.</p> <p>Art. 12 din proiectul național prevede procedura de efectuare a evaluării riscurilor privind speciile alogene invazive, fiind în corespundere cu art. 5 din actul UE.</p> <p>Dispozițiile art. 7 din actul UE stabilesc cadrul legal pentru situațiile excepționale în care o specie alogenă invazivă, care nu este încă pe lista Uniunii, reprezintă un risc grav, fiind preluate în art. 14 din proiectul de lege.</p> <p>Art. 15, alin. (1), (2) și (4) din proiectul național prevede procedura de autorizare de către autoritatea responsabilă care eliberează autorizația, fiind în acord cu art. 8 (1), (2) și (4) din actul UE.</p> <p>Art. 15, alin. (5) și (6) din proiectul național asigură transpunerea art. 9 (2), (3) și (4) din actul UE, care se referă la cererea de autorizare și ce se anexează la aceasta suplimentar.</p> <p>Prevederile art. 15, alin. (7), (8) și (10) din proiectul național prevede că, autorizațiile pentru speciile alogene invazive sunt eliberate de Agenția de Mediu pentru un număr limitat de exemplare, iar dovada autorizării, un document obligatoriu, trebuie să însoțească speciile pe durata transportului și păstrării acestora, fiind în acord cu art. 8 (6), (7) și teza 1 a acestuia din actul UE.</p>	
--	--	---	--

		<p>Art. 15, alin. (9) și (11) din proiectul de lege asigură transpunerea art. 9 (1) și (5) din actul UE, care stabilește că, un stat membru poate elibera autorizații pentru activități cu specii alogene invazive în cazuri excepționale, doar dacă obține aprobarea Comisiei Europene și dacă motivele invocate sunt de interes public incontestabil.</p> <p>Prevederile art. 16, alin. (1) și (2) din proiectul național prevăd procedura retragerii autorizației de către Agenția de Mediu și condițiile de efectuare a controalelor planificate de către Inspectorat și Agenție în acord cu art. 8 (5) și (8) din actul UE.</p> <p>Art. 8 (2) lit. (a) și art. 8 (3) din actul UE prevede condițiile stricte pentru a se asigura că orice activitate cu specii alogene invazive se desfășoară într-un mod controlat și sigur, eliminând riscul de răspândire necontrolată, prevederi preluate în art. 17 (2) - (8) din proiectul național.</p> <p>Art. 18 din proiectul național asigură transpunerea art. 10 din actul UE, care se referă la măsurile de urgență pe care statele membre le pot lua în situații neprevăzute, pentru a preveni introducerea și răspândirea speciilor alogene invazive.</p> <p>Art. 19 din proiectul național prevede elaborarea planului de acțiune privind determinarea căilor de introducere a speciilor alogene invazive similar art. 13 din actul UE.</p> <p>Dispozițiile art. 14 din actul UE stabilesc obligațiile statelor membre în ceea ce privește sistemele de supraveghere, prevederi preluate în art. 20 din proiectul național.</p>	
--	--	---	--

		<p>Art. 21 din proiectul de lege asigură transpunerea art. 15 din actul UE, care stabilește că statele membre trebuie să efectueze controale oficiale la frontieră pentru a preveni introducerea neautorizată a speciilor alogene invazive în Uniunea Europeană.</p> <p>Art. 22 din proiectul național stabilește că Agenția de Mediu folosește un sistem de supraveghere și controale oficiale pentru a detecta rapid apariția unor specii alogene invazive și are obligația de a notifica imediat Ministerul Mediului despre aceste descoperiri, prevederi similare cu art. 16 din actul UE.</p> <p>Dispozițiile art. 17 din actul UE sunt preluate în art. 23 din proiectul național, care reflectă procedura de eradicare a speciilor alogene invazive într-un stadiu incipient al invaziei, ce impune un proces rapid, eficient și responsabil pentru a elimina speciile invazive recent detectate.</p> <p>Art. 24 din proiectul național stabilește cazurile excepționale în care un stat poate renunța la obligația de a eradica rapid o specie alogenă invazivă, acestea fiind în corespundere cu art. 18 din actul UE.</p> <p>Art. 25 din proiectul național asigură transpunerea art. 19 din actul UE, care prevede că, statele membre trebuie să ia măsuri de gestionare eficiente și proporționale pentru speciile alogene invazive stabilite în teritoriul lor.</p> <p>Prevederile art. 26 din proiectul de lege sunt preluate din art. 20 din actul UE, în ceea ce ține de luarea măsurilor pentru restaurarea ecosistemelor deteriorate de speciile alogene invazive.</p>	
--	--	--	--

		<p>Art. 27 din proiectul național prevede că, persoanele fizice sau juridice responsabile de introducerea, răspândirea sau gestionarea speciilor alogene invazive trebuie să suporte costurile asociate cu daunele provocate, fiind în acord cu art. 21 din actul UE.</p> <p>Art. 22 din actul UE prevede principiul colaborării și coordonării între statele membre și cu țările terțe pentru a gestiona eficient speciile alogene invazive, preluat în art. 28 din proiectul național.</p> <p>Art. 30 din proiectul național asigură transpunerea art. 24 din actul UE, care reflectă principiile și cerințele pentru schimbul de informații între statele membre și cu Comisia Europeană.</p> <p>Art. 26 din actul UE stabilește că statele membre trebuie să stabilească sancțiuni efective, proporționale și descurajatoare pentru încălcările prevederilor acestui regulament, preluat în art. 32 din proiectul național.</p> <p>Dispozițiile art. 31 din actul UE sunt preluate în art. 34 din proiectul național, care reflectă dispoziții tranzitorii pentru proprietarii nespecialiști care dețin deja specii alogene invazive, cu accent pe animalele de companie, la momentul includerii acestora pe „Lista Speciilor”.</p> <p>Art. 35 din proiectul național stabilește dispoziții tranzitorii pentru stocurile comerciale de specii alogene invazive care au fost achiziționate înainte ca acestea să fie incluse pe o listă oficială, acestea fiind în acord cu art. 32 din actul UE.</p> <p><i>b) Observații de compatibilitate cu Regulamentul (UE) 1143/2014</i></p>	
--	--	--	--

		<p>Proiectul național nu a asigurat transpunerea unor norme cu caracter obligatoriu din actul UE, iar, potrivit Tabelului de concordanță, netranspunerea acestora se justifică prin faptul că, Republica Moldova nu deține competența de a înainta Comisiei Europene propuneri pentru includerea de specii alogene invazive pe lista Uniunii, nu are dreptul de a lua măsuri la nivelul Uniunii în privința acestora, nu poate abroga sau modifica măsurile de urgență sau cerințele referitoare la speciile alogene invazive de interes regional și speciile indigene pentru Uniune sau statele membre, nu poate revizui planul de acțiune, nu dispune de specii marine sau subregiuni marine relevante, iar aceste norme vor deveni direct aplicabile direct de la data aderării RM la UE.</p> <p>Aceste prevederi se referă la următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none">- art. 4 (4) și (7) din actul UE, care se referă la procedura prin care statele membre ale Uniunii Europene pot propune specii alogene invazive pentru a fi incluse pe „lista Uniunii”;- art. 5, teza 1 din actul UE, care stabilește că statul membru care propune o specie este responsabil pentru justificarea cererii sale prin evaluarea riscurilor, iar Comisia Europeană oferă sprijin punctual și complementar, focalizat pe aspectele de interes comunitar;- art. 9 (6) - (8) din actul UE, care definesc un mecanism de control și supraveghere a procesului de autorizare, astfel, Comisia Europeană deține un rol central în aprobarea finală, asigurând că autorizațiile sunt emise doar dacă sunt respectate toate normele UE, în timp ce statele membre sunt responsabile de implementarea deciziilor aprobate;- art. 10 (4) - (7) din actul UE, care prevede un mecanism de acțiune rapidă și uniformă la nivelul Uniunii Europene pentru a gestiona riscul reprezentat de speciile alogene invazive;	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - art. 11 și 12 din actul UE, care creează un cadru flexibil care permite statelor membre să gestioneze amenințările invazive la nivel local și regional, în completarea listei oficiale a Uniunii; - art. 13 (5) din actul UE, care stabilește două principii esențiale legate de planurile de acțiune ale statelor membre: transmisia imediată, revizuirea și actualizarea periodică a acestuia; - art. 22 (1) lit. (a) și (e) din actul UE, care prevede criteriile de grupare geografică și ecologică pentru a defini o regiune sau un interes comun în contextul cooperării între statele membre ale Uniunii Europene; - art. 24 (1) lit. (c) din actul UE, care stabilește că informațiile despre speciile alogene invazive de interes național, identificate de un stat membru conform art. 12, trebuie incluse într-un document sau o comunicare; - art. 24 (2) din actul UE, care prevede o obligație de notificare pentru statele membre; - art. 27 din actul UE, care stabilește rolul și funcționarea Comitetului care asistă Comisia Europeană în aplicarea acestui act UE. Esența acestui articol este de a asigura că deciziile de implementare sunt luate în colaborare cu reprezentanții statelor membre, nu unilateral de către Comisie; - art. 28 din actul UE, care prevede rolul și funcționarea unui forum științific, care are ca scop să ofere consiliere științifică Comisiei Europene în aplicarea actului UE; - art. 29 din actul UE, care se referă la cadrul legal pentru delegarea de competențe de la legislatori către Comisia Europeană. <p>Totodată, atragem atenția că, proiectul național atribuie o serie de competențe exclusive ale Comisiei Europene, autorităților naționale ale RM. Astfel, această abordare poate fi menținută doar până la data aderării la UE, ceea ce impune completarea art. 36 din proiectul de Lege cu o dispoziție referitoare la abrogarea Legii la data aderării la UE.</p>	<p>Proiectul de lege stabilește un mecanism intern de reglementare și implementare, inclusiv atribuțiile autorităților naționale competente, în conformitate cu particularitățile instituționale și juridice ale Republicii Moldova.</p>
--	--	---	--

		<p>De asemenea, cu referire la art. 11 din proiect, care acordă Guvernului competențe de aprobare a Listei speciilor invazive, iar Ministerului Mediului de actualizare periodică a acesteia, considerăm oportună delegarea totală a competențelor de aprobare și actualizare Ministerului Mediului, ori aceasta va implica o activitate tehnică frecventă în conformitate cu actualizările operate de Comisie la Lista UE.</p> <p><i>c) Prevederi ale Regulamentului (UE) 1143/2014 non aplicabile</i></p> <p>Dispozițiile art. 6, art. 24 (2) și art. 33 din Regulamentul delegat (UE) 2018/968 nu poate constitui obiect al transpunerii întrucât stabilesc norme care vizează obligații specific pentru statele membre ale Uniunii Europene și pentru Comisia Europeană, prevederi referitoare la intrarea în vigoare a actului UE, care nu se supun transpunerii.</p> <p>2. Regulamentul delegat (UE) 2018/968 stabilește norme detaliate privind evaluarea riscurilor, care trebuie să se bazeze pe cele mai fiabile informații științifice disponibile și trebuie să fie realizată de persoane cu expertiza necesară. Regulamentul UE oferă cadrul tehnic și științific necesar pentru a asigura o evaluare consecventă și riguroasă a riscurilor prezentate de speciile alogene invazive în întreaga Uniune Europeană, contribuind astfel la punerea în aplicare eficientă a acestuia.</p> <p>Transpunerea și implementarea Regulamentului delegat (UE) 2018/968 este importantă în contextul realizării obligațiilor</p>	<p>Introducerea unei prevederi privind abrogarea automată a legii la data aderării la Uniunea Europeană nu este oportună, întrucât decizia privind menținerea sau abrogarea actului normativ va fi adoptată la momentul aderării.</p> <p>Textul proiectului de lege a fost modificat: (2) Guvernul reexaminează Lista Speciilor cel puțin o dată la șase ani și după caz o actualizează, prin: ”.</p>
--	--	--	---

		<p>Republicii Moldova, ce rezultă din Capitolul 16 „Mediul înconjurător” din Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.</p> <p>Regulamentul delegat (UE) 2018/968 nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, deci, prezentul proiect este un exercițiu primar de transpunere a acestuia.</p> <p><i>a) Analiza comparativă a transpunerii Regulamentului delegat (UE) 2018/968</i></p> <p>În ceea ce privește transpunerea Regulamentului delegat (UE) 2018/968, menționăm cu titlul general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, asigură transpunerea actului UE, conform constatărilor de compatibilitate de mai jos.</p> <p>Astfel, art. 13 din proiectul național asigură transpunerea art. 1 și 2 din actul UE, care prevede că evaluările de risc sunt riguroase, științifice și uniforme în întreaga UE.</p> <p>Anexa nr. 1 din proiectul național se referă la descrierea detaliată a evaluării riscurilor similar cu Anexa actului UE.</p> <p><i>b) Observații de compatibilitate cu Regulamentul delegate (UE) 2018/968</i></p> <p>Proiectul național nu a transpus art. 2 (2) din actul UE, care prevede că evaluarea riscurilor pentru o anumită specie invazivă se aplică pe întregul teritoriu al Uniunii Europene, cu excepția zonelor ultraperiferice, iar potrivit Tabelului de concordanță acestea nu sunt transpuse din motiv că, Republica Moldova nu</p>	
--	--	---	--

		<p>dispune de zone ultraperiferice de evaluare a riscurilor și acestea se vor aplica direct de la data aderării RM la UE.</p> <p><i>c) Prevederi ale Regulamentului delegat (UE) 2018/968 non aplicabile</i></p> <p>Dispozițiile art. 3 din Regulamentul delegat (UE) 2018/968 nu poate constitui obiect al transpunerii întrucât stabilesc prevederi referitoare la intrarea în vigoare a actului UE, care nu se supun transpunerii.</p> <p>3. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 stabilește formatul documentului care atestă că o anumită entitate (unitate) a primit o autorizație pentru a desfășura activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune. De asemenea, regulamentul asigură că toate statele membre folosesc un format similar pentru autorizațiile emise, facilitând astfel monitorizarea, controlul și recunoașterea reciprocă a acestor documente pe teritoriul Uniunii Europene.</p> <p>Transpunerea și implementarea Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/145 este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din Capitolul 16 „Mediul înconjurător” din Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.</p> <p>Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, deci, prezentul proiect este un exercițiu primar de transpunere a acestuia.</p>	
--	--	--	--

		<p><i>a) Analiza comparativă a transpunerii Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/145</i></p> <p>În ceea ce privește transpunerea Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/145, menționăm cu titlul general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, asigură transpunerea actului UE, conform constatărilor de compatibilitate de mai jos.</p> <p>Astfel, art. 15 din proiectul național asigură transpunerea art. 1 din actul UE, care prevede formatul standard al documentului care dovedește că o entitate a primit autorizația necesară pentru a desfășura anumite activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune.</p> <p>Anexa actului UE stabilește modelul exact și formatul standardizat al documentului care atestă că o entitate a primit o autorizație pentru a desfășura activități cu specii alogene invazive de interes pentru UE fiind transpus de Anexa nr. 2 la proiect.</p> <p><i>b) Prevederi ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/145 non aplicabile</i></p> <p>Dispozițiile art. 2 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 nu poate constitui obiect al transpunerii întrucât stabilesc prevederi referitoare la intrarea în vigoare a actului UE, care nu se supun transpunerii.</p> <p>III. Respectarea mecanismului de armonizare</p> <p>a) Obiecții privind clauza de armonizare</p>	
--	--	--	--

		<p>Clauza de armonizare a proiectului de lege se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„Prezenta lege:</p> <ul style="list-style-type: none">- transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, CELEX: 32014R1143, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 317 din 4 noiembrie 2014, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016;- transpune Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive, CELEX: 32018R0968, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 10 iulie 2018;- transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 al Comisiei din 4 februarie 2016 de adoptare a formatului documentului care servește drept dovadă a eliberării de către autoritățile competente ale statelor membre a autorizației care permite unităților să efectueze anumite activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, CELEX: 32016R0145, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 30 din 5 februarie 2016”. <p><i>b) Obiecții privind tabelele de concordanță</i></p>	<p>Se acceptă</p>
--	--	---	-------------------

		<p>- La compartimentul 1 al Tabelului pentru Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 se va indica după sintagma „CELEX: 32014R1143”, sintagma „publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 317 din 4 noiembrie 2014, ”, iar la compartimentul 3 al Tabelului se va indica calificativul general de compatibilitate „Parțial compatibil”. De asemenea, la compartimentul 7 al Tabelului pentru art. 3 după pct. 17 din proiectul național se va reflecta textul art. 4 – art. 10, iar în compartimentul 8 se va indica „Prevederi cu specific național”;</p> <p>- La compartimentul 1 al Tabelului pentru Regulamentul delegat (UE) 2018/968 se va indica după sintagma „CELEX: 32018R0968”, sintagma „publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 10 iulie 2018, ”;</p> <p>- La compartimentul 1 al Tabelului pentru Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 se va indica după sintagma „CELEX: 32016R0145”, sintagma „publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 30 din 5 februarie 2016, ”;</p> <p>Totodată, prevederile art. 16 (3) – (6), art. 17 (2) lit. a) – c), art. 30 (2), art. 26 (3) – (5), art. 33, art. 34 (5), art. 35 (5) – (7), art. 36 și Anexa nr. 3 din proiectul de lege necesită a fi reflectate în compartimentul 7, iar în compartimentul 8 se va indica „Prevederi cu specific național”.</p> <p>IV. Concluzii</p> <p>Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea proiectului și a Tabelelor de concordanță prin prisma celor expuse în prezenta Declarație de compatibilitate.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	---

		Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM-UE și Cadrului de negociere cu Uniunea Europeană.	
9.	Ministerul Sănătății (Nr. 09/ 3122 din 06.10.2025)		Lipsa de obiecții și propuneri.
10.	Agenția „Moldsilva” (nr.5355 din 18.07.2025)		Lipsa de obiecții și propuneri.
11.	Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (nr.5297 din 16.07.2025)	Art.26, alin. (6), lit. b) în următoarea redacție: reabilitarea zonelor degradate, aplicând măsuri precum refacerea stratului vegetal, reconstrucția zonelor umede, reconstrucția ecologică a pădurilor, stabilizarea solurilor și restabilirea coridoarelor ecologice.	Se acceptă
12.	Inspectoratul pentru Protecția Mediului (nr.5730 din 04.08.2025)	La articolul 10 aliniat (2) litera b) al proiectului, urmează, a exclude sintagma „evaluează impactul ecologic al speciilor alogene invazive și calculează, prejudiciile cauzate mediului" și de modifica cu sintagma b) „evaluează și calculează, prejudiciile cauzate mediului ca urmare a impactului negativ al speciilor alogene invazive", deoarece evaluarea impactului ecologic al speciilor alogene invazive este o funcție a instituțiilor de cercetare, fapt confirmat în articolul 14 aliniat 4 al proiectului. Articolul 23 al proiectului determină că, Inspectoratul și Agenția în termen de trei luni de la transmiterea notificării prevăzute la art. 22, alin. (2) aplică măsuri de eradicare și informează Agenția de Mediu, Ministerul Mediului și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu privire la acțiunile întreprinse. Procesul de	Se acceptă Se acceptă

		<p>eradicare reprezintă activitatea tehnică a IPM de a acționa, Inspectoratul nu are specialiști și nici posibilități fizice/tehnice de a acționa asemenea situații.</p> <p>Aceiași împuternicire este determinată și la articolul 24 aliniat 4 al proiectului. Inspectoratul nu are posibilitatea/oportunitatea tehnică de a implementa măsuri de izolare pentru a preveni răspândirea speciei alogene invazive. Pentru asemenea activități este necesar ca minim asigurarea cu mijloace financiare a acțiunilor de izolare.</p> <p>Articolul 25 aliniat 7 al proiectului reglementează, că, la aplicarea măsurilor de gestionare, Inspectoratul și Agenția se asigură că metodele utilizate protejează sănătatea publică și mediul, evitând impactul negativ asupra speciilor autohtone și habitatelor acestora. Reiterăm că măsurile de gestionare constau în acțiuni fizice, chimice sau biologice letale sau neletale care au ca scop eradicarea, controlul sau izolarea unei populații aparținând unei specii alogene invazive. Prin urmare, Inspectoratul poate asigura doar procedura de control, iar celelalte împuterniciri aparțin Agenției.</p> <p>Totodată, menționăm că, alin. (14) al aceluiași articol urmează a fi revizuit, întrucât, în corespundere cu prevederile punctului 7 subpct. 2 al Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 145/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, colaborarea, în conformitate cu legislația națională, cu instituțiile de profil din străinătate în domeniile prevăzute la punctul 6 este funcția de bază a Ministerului.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Se acceptă</p>
13.	<p>Agencia de Mediu Nr.14/469/2025 21.08.2025</p> <p>din</p>	<p>La art. 1 se propune de schimbat cuvântul „protejării” în „protecției”, în temeiul domeniului de reglementare oglindit în Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător.</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>La art. 8 alin. (2) lit. e) cuvintele „Ministerul” și „Agenția” de schimbat respectiv în „Ministerului” și „Agenției”.</p> <p>La art. 9 alin. (1) considerăm oportun de adăugat după cuvântul „prevenirii” cuvântul „introducerii” pentru a reda complet domeniul de competență atribuit prin lege.</p> <p>În scopul implementării prevederilor din art. 9 alin. (2) lit. g) și h) este necesar ca în text să fie menționat precum că monitorizarea utilizării speciilor alogene invazive în activități de cercetare și dezvoltare, cât și monitorizarea și evaluarea impactului speciilor alogene invazive asupra biodiversității și ecosistemelor, se va efectua în temeiul unui ghid, proceduri sau metodologii elaborate și aprobate de Ministerul Mediului, Guvern sau altă autoritate. În caz contrar, această competență nu va fi posibilă de realizat, inclusiv din cauza că monitorizarea este o activitate de urmărire și evaluare sistemică, care presupune supravegherea continuă a evoluției unui sistem, proces sau fenomen, cu scopul de a înregistra, analiza și interpreta datele obținute, identificând eventualele abateri de la starea normală sau de la parametri stabiliți. Astfel, Agenția de Mediu, prin prisma competențelor de bază stabilite în prezent ar putea să implementeze această competență numai urmare unor proceduri și indicatori clar definite de organele competente.</p> <p>În art. 12 alin. (2) se menționează că evaluarea riscurilor este efectuată de către Instituțiile științifice din domeniu și se prezintă Agenției de Mediu. Totodată, reieșind din proiect nu sunt</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Monitoringul se va efectua în baza rapoartelor anuale prezentate de Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor privind controalele realizate. Ministerul Mediului va elabora Planul Național de Acțiune pentru identificarea căilor prioritare de introducere a speciilor alogene invazive în Republica Moldova, document ce va include procedurile de monitoring stabilite. În același timp, ca instrumente de monitoring vor fi utilizate lista autorizațiilor eliberate, Sistemul de consolidare a informațiilor și Registrul speciilor alogene invazive.</p> <p>Se acceptă parțial Organizațiile din domeniul cercetării și inovării se subordonează atât Instituției</p>
--	--	--	---

		<p>prevederi care ar concretiza instituțiile din domeniile cercetării și inovării care trebuie să se ocupe de evaluarea riscurilor și ar stabili competențele acestora așa cum sunt stabilite în Capitolului II din proiect „Competențele autorităților publice în domeniul gestionării și controlului speciilor alogene invazive”. În caz contrar, apare o incertitudine în stabilirea responsabilităților și, respectiv, se creează riscul de neasigurare a elaborării evaluărilor conform elementelor prevăzute în proiect. În același context, nu este clar cum vor fi luate în considerație „dovezile științifice” în privința speciilor alogene invazive, și anume a căror subiecți din domeniile cercetării și inovării, care să fie credibile și întemeiate pentru a fi incluse ulterior în Lista speciilor alogene invazive. În continuarea gândului propus, este de menționat că domeniul de reglementare stabilit de Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004 constă în reglementarea activităților din domeniile cercetării și inovării și respectiv operează cu noțiunea de sistem de cercetare-dezvoltare, care constă din ansamblul organizațiilor de drept public și de drept privat și al unităților de cercetare și inovare fără personalitate juridică care au ca domeniu de activitate cercetarea-dezvoltarea, toate fiind definite în art. 15 – 19 din Cod. Astfel, se propune ca pe tot parcursul conținutului din proiect în cazul mențiunii despre instituțiile științifice să fie stabilite și folosite denumirile concrete ale acestora definite în Cod ca subiecți ai domeniilor cercetării și inovării, de altfel sintagma „instituții științifice” nu va avea acoperire juridică.</p> <p>La art. 15 alin. (4) lit. a) se propune de reformulat conținutul acestuia cu folosirea în locul sintagmelor „unități științifice sau grupurilor de unități științifice” a denumirii definite de Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004 –</p>	<p>Publice Universitatea de Stat din Moldova cât și Instituției Publice Universitatea Tehnică a Moldovei, unde Ministerul Educației și Cercetării are calitatea de fondator. Prin urmare, indicarea directă a organizației din domeniul cercetării și inovării este îngreunată.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	--

		<p>subiecți ai domeniilor cercetării și inovării, pentru a elimina ulterior situații confuze la etapa de implementare a procedurii de autorizare. Totodată, reieșind din specificul actului permisiv emis (Autorizația de Mediu pentru desfășurarea activităților științifice cu speciile alogene invazive în condiții de izolare) se propune de introdus în art. 15 un alineat nou sau de reformulat unul existent, care ar stabili concret că numai subiecții ai domeniilor cercetării și inovării au dreptul la obținerea autorizației menționate.</p> <p>La art. 15 alin. (5) lit. a) este necesar să fie menționat expres actul normativ care prevede lista activităților care se supun autorizării sanitare veterinare de către ANSA sau activitatea concretă pentru care să fie eliberată autorizația sanitară veterinară, pentru a da claritate acestei cerințe atât solicitantului, cât și autorităților emitente. Totodată, este de menționat că în prezent, reieșind din Lista activităților care se supun autorizării sanitare veterinare de către ANSA, aprobată prin Anexa nr. 6 la Legea nr. 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitară veterinară, nu este prevăzută activitatea pentru care să fie eliberată autorizația respectivă. Astfel, se propune următoarea expunere a prevederilor din art. 15 alin. (5) lit. a): „copia autorizației sanitare veterinare emisă de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu art. 18 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară;”.</p> <p>La art. 15 alin. (7) se menționează despre necesitatea publicării de către Agenția de Mediu a listei autorizațiilor eliberate, iar prin litera c) se stabilește publicarea scopului autorizației. Totodată, potrivit pct. 10 din documentul care servește drept dovadă a eliberării autorizației și o însoțește, prevăzut în Anexa nr. 2 la proiectul legii, sunt definite mai multe scopuri în care a fost</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	---

		<p>eliberată autorizația. Cu toate acestea, modelul cererii privind eliberarea Autorizației de Mediu pentru desfășurarea activităților științifice desfășurate cu speciile alogene invazive în condiții de izolare, prevăzut în Anexă nr.3 la proiect, nu prevede compartimentul cu scopul autorizării. Această lacună creează imposibilitatea identificării scopului de către Agenția de Mediu și necesită a fi indicat direct de către solicitant în cererea depusă, fiind completat modelul cererii cu compartimentul respectiv, cât și adăugată expres această cerință în art. 15 alin. (4).</p> <p>Reieșind din derogarea prevăzută în art. 15 alin. (11) Agenția de Mediu poate elibera autorizații pentru desfășurarea altor activități decât cele științifice. Însă, în proiect nu se regăsesc proceduri de autorizare pentru alte tipuri de autorizații, cu denumiri clare, decât pentru Autorizația de Mediu pentru desfășurarea activităților științifice cu speciile alogene invazive în condiții de izolare. Astfel, nu este clar ce a avut în vedere autorul proiectului.</p> <p>La art. 16 alin. (1) se propune de înlocuit sintagma „în baza unei hotărâri judecătorești” cu sintagma „în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată”.</p> <p>La art. 16 alin. (4) se propune de modificat conținutul, deoarece potrivit art. 24 lit. 1) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, numai inspectorul din cadrul organului de control are</p>	<p>Nu se acceptă Procedura de eliberare a autorizației se menține neschimbată, exclusiv pentru alte scopuri decât cercetarea, conservarea ex situ, producerea în scopuri științifice și utilizarea ulterioară în scopuri medicinale. Scopul pentru care se solicită autorizația se specifică în mod expres în cererea depusă de solicitant.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	--

		<p>competența de a verifica acțiunile întreprinse de titularul autorizației întreprinse la realizarea măsurilor de remediere și să completeze partea a II-a a planului de remediere, întocmit în condițiile prevăzute de art. 461 din Codul contravențional nr. 218/2008. Astfel, considerăm necesară modificarea obligației titularului autorizației din art. 16 alin. (4) în sensul prevederilor legale menționate, deoarece simpla înștiințare nu va fi posibilă supusă verificării de Agenția de Mediu și respectiv nu va avea efect juridic pentru încetarea suspendării.</p> <p>La art. 20 nu susținem impunerea sarcinii de elaborare a unui sistem de supraveghere a speciilor alogene invazive de interes național, deoarece Agenția de Mediu nu are funcții de a elabora documentele de politici, proiecte de acte normative, inclusiv a celor pentru asigurarea executării actelor normative, cât și nu are drepturi să elaboreze și să aprobe instrucțiuni și indicații metodice în chestiunile ce țin de domeniile de activitate a ministerului.</p> <p>La art. 26 alin. (4) la fel nu se susține sarcina impusă Agenției de Mediu de actualizare a strategiilor de intervenție pentru prevenirea invaziei repetate a speciilor alogene invazive, din considerente de lipsă a clarității acesteia și a echilibrului între reglementările din proiect vizavi de competențele Agenției.</p> <p>Nu susținem prevederile din art. 32 în partea ce ține de obligativitatea Agenției de Mediu în instituirea Registrului național al speciilor alogene și invazive. Totodată, cadrul normativ din domeniu, și anume, Legea nr. 71/2007 cu privire la registre,</p>	<p>Se acceptă Guvernul aprobă conceptul Sistemului informațional de supraveghere a speciilor alogene invazive și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a resursei informaționale Sistemul informațional de supraveghere a speciilor alogene invazive.</p> <p>Se acceptă parțial. La art.26, alin.(3) anterior alin.(4) a fost modificat prin completarea cu acțiuni concrete.</p> <p>Nu se acceptă Registrul speciilor alogene invazive, prevăzut de prezentul proiect de lege, nu constituie obiect al Legii nr. 71/2007 cu privire la</p>
--	--	---	---

		<p>reglementează modul de instituire, înregistrare, ținere, reorganizare și lichidare a registrelor, iar după tipul lor sunt definite registre de stat și private. Așadar, art.15 din lege prevede că registrele de stat și cele departamentale se instituie de Guvern. Reieșind din aceste prevederi, inclusiv pentru gestionarea ulterioară cu succes a registrului și atingerea scopurilor propuse după crearea acestuia, considerăm oportun modificarea art. 32 alin. (1) cu mențiunea privind instituirea de Guvern a Registrului de stat al speciilor alogene și invazive și a regulamentului cu privire la modul de ținere a registrului.</p> <p>În același context, este utilă folosirea denumirii de Registrul de stat al speciilor alogene și invazive și în art. 9 alin. (2) lit.e).</p>	<p>registre. Acest registru are caracter de document electronic și include datele prezentate conform alin. (4) art. 33 din prezentul proiect.</p> <p>Nu se acceptă Registrul speciilor alogene invazive, prevăzut de prezentul proiect de lege, nu constituie obiect al Legii nr. 71/2007 cu privire la registre. Acest registru are caracter de document electronic și include datele prezentate conform alin. (4) art. 33 din prezentul proiect.</p>
14.	<p>AO EcoContact (nr. 27-EC/2025 din 28 septembrie 2025)</p>	<p><i>1. Concretizarea atribuțiilor funcționale ale ANSA</i></p> <p>La art. 8 alin. (2) lit. b) se prevede obligația ca Agenția să „efectueze controale privind trasabilitatea speciilor alogene invazive”, însă noțiunea de «trasabilitate» nu este definită în proiectul de lege și nu se precizează elementele esențiale ale acesteia – cine o asigură, în ce mod, ce documente sau registre trebuie întocmite, ce standarde se aplică și pe ce perioadă se păstrează datele.</p> <p>Comparativ, Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 și actele de punere în aplicare stabilesc obligații de control documentar, verificări la</p>	

		<p>frontieră și autorizări pentru speciile de interes pentru Uniune, dar nu instituie un sistem de trasabilitate detaliat, universal, aplicabil tuturor activităților comerciale și agricole ce implică specii alogene invazive. Deci, UE impune control la frontieră / import, autorizări, identificare („identity checks, documentary checks, physical checks”) pentru bunurile care pot conține specii invazive de interes pentru Uniune. Dar nu are un sistem global de trasabilitate detaliat pentru toate fluxurile comerciale / utilizările.</p> <p>În legislația națională există deja exemple de reglementare a trasabilității:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animalelor stabilește cerințe privind identificarea și trasabilitatea animalelor terestre deținute și a materialului germinativ; <p>Actele subsecvente legii primare</p> <ul style="list-style-type: none"> – Norma sanitară veterinară privind autorizarea unităților și circulația materialului germinativ provenit de la anumite animale terestre deținute, aprobată prin HG nr. 418/2025, reglementează trasabilitatea completă de la colectare până la utilizare; – Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoarele și trasabilitatea acestora, aprobată prin HG nr. 72/2025, stabilește cerințe stricte pentru izolarea, igienizarea spațiilor, precum și pentru identificarea și trasabilitatea animalelor, inclusiv pentru transportatori. <p>Prin urmare, menținerea noțiunii de „trasabilitate” fără definirea clară a conținutului acesteia creează riscul unei aplicări arbitrare, poate genera costuri nejustificate pentru operatorii economici și poate conduce la o normă formală, dificil de implementat.</p> <p>În acest sens, considerăm judicios includerea în lege a unei definiții a trasabilității și stabilirea elementelor obligatorii:</p>	<p>Nu se acceptă</p>
--	--	--	-----------------------------

		<p>documentele justificative, modul de păstrare a registrelor, responsabilitățile operatorilor, termenele de păstrare a informațiilor, interconectarea cu sistemele electronice existente și sancțiunile pentru nerespectare.</p>	<p>Art. 8 alin. (2) lit. b) a fost modificat, iar termenul de trasabilitate a fost exclus, prin urmare definiția lui nu este necesară.</p> <p>Conform art.14, alin.(1) din proiect, se interzice introducerea, deținerea, reproducerea, creșterea, cultivarea, transportul, plasarea pe piață și eliberarea în mediu a speciilor alogene invazive. Conform, alin.(2) prin derogare de la alin. (1) se permite transportul speciilor alogene invazive în scopul implementării măsurilor de eradicare, conform alin. (3) prin derogare de la alin. (1), se permite desfășurarea activităților de cercetare sau conservare ex situ a speciilor alogene invazive, iar în cazul în care utilizarea produselor derivate provenite din aceste specii este justificată de necesitatea protejării sănătății umane, sistemul de autorizare se extinde și asupra producției științifice și utilizării acestora în scopuri medicinale.</p> <p>Conform art.7, alin.(7) și alin.(8) Solicitantul implementează un sistem de supraveghere permanentă și elaborează un plan de urgență care include măsuri de eradicare, pentru gestionarea eventualelor situații de evadare sau răspândire a speciilor alogene invazive. Planul de urgență prevăzut la alin. (7) se aprobă de către Agenția de Mediu și se aplică imediat în caz de evadare sau răspândire a speciilor alogene invazive.</p> <p>Prin urmare, proiectul de lege interzice importul, transportul, depozitarea, creșterea,</p>
--	--	--	--

		<p>Prevederea din art. 8 alin. (2) lit. e) precum că ANSA „până la data de 31 martie a anului următor celui de raportare, prezintă rezultatele controalelor efectuate Ministerului Mediului, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenției de Mediu și Inspectoratului” creează o dublare de obligații și, practic, povară administrativă inutilă.</p> <p>Potrivit art. 312 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, toate organele de control au deja obligația de a întocmi și publica rapoarte anuale despre activitatea de control, inclusiv rezultatele controalelor efectuate, și de a le înscrie în Registrul de stat al controalelor. Introducerea unei obligații suplimentare de raportare către mai multe autorități, cu termen fix, ar crea o povară administrativă excesivă și ar dubla procedurile existente.</p> <p>Pentru asigurarea coerenței legislative și reducerea birocrăției, se recomandă eliminarea lit. e) din art. 8 alin. (2), sau reformularea acesteia în conformitate cu art. 312 din Legea nr. 131/2012.</p> <p><i>2. Concretizarea atribuțiilor funcționale ale Agenției de Mediu</i></p> <p>Art. 9 alin. (2), lit. d) atribuie în competența Agenției de Mediu ținerea și administrarea Sistemului de consolidare a informațiilor. Deși art. 31 din proiect definește cadrul general pentru instituirea „Sistemului de consolidare a informațiilor”, prevederea rămâne una de principiu, fără a reglementa în detaliu responsabilitățile</p>	<p>cultivarea, utilizarea, distribuirea și comercializarea la scară largă și permite doar în scopurile menționate mai sus.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea din art. 8 alin. (2) lit. e) nu constituie o dublare a obligațiilor prevăzute de Legea nr. 131/2012, întrucât raportarea menționată are un caracter tematic și sectorial, vizând exclusiv rezultatele controalelor efectuate în domeniul speciilor alogene invazive.</p> <p>Această raportare nu substituie raportul general anual al organelor de control, ci servește drept instrument de coordonare interinstituțională între autoritățile implicate în vederea evaluării integrate a riscurilor și eficienței măsurilor aplicate.</p> <p>Prin urmare, menținerea acestei prevederi este necesară pentru asigurarea schimbului operativ de informații și a coerenței acțiunilor la nivel național în domeniul prevenirii și combaterii speciilor alogene invazive.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Art. 9 alin. (2), lit. d) a fost modificat după cum urmează: „d) ține și administrează Sistemul de supraveghere”.</p>
--	--	---	---

		<p>ulterioare pentru administrare, mecanismele de actualizare, obligațiile de raportare ale altor entități publice, standardele de interoperabilitate și nivelul de acces public la date. În lipsa unui regulament subsecvent clar, atribuția Agenției de Mediu de a „ține și administra” sistemul riscă să fie dificil de aplicat. Se recomandă menționarea aprobării de către Guvern a unui regulament distinct de funcționare a sistemului, care să stabilească procedurile tehnice, formatele de date, termenele de raportare și modul de interconectare cu alte sisteme naționale de colectare a datelor.</p> <p>În mod similar, litera e) privind „Registrul speciilor alogene invazive” ar trebui să precizeze statutul juridic al registrului, forma de publicare și caracterul opozabil al acestuia pentru terți.</p> <p>La litera g), competența de a „monitoriza utilizarea speciilor alogene invazive în activități de cercetare și dezvoltare” necesită instituirea unui mecanism clar de raportare sau notificare din partea instituțiilor de cercetare, însoțit de termene și proceduri, pentru ca atribuția să fie aplicabilă în practică.</p>	<p>Totodată, menționăm că și art.3, alin.(1) a fost modificat.</p> <p>Art.31 privind sistemul de consolidare a informației a fost exclus.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Registrul speciilor alogene invazive, prevăzut de prezentul proiect de lege, nu constituie obiect al Legii nr. 71/2007 cu privire la registre. Acest registru are caracter de document electronic și include datele prezentate conform alin. (4) art. 33 din prezentul proiect.</p> <p>Conform prevederilor art. 17 alin. (7)–(8), se stipulează următoarele: „(7) Solicitantul implementează un sistem de supraveghere permanentă și elaborează un plan de urgență care include măsuri de eradicare, pentru gestionarea eventualelor situații de evadare sau răspândire a speciilor alogene invazive.</p> <p>(8) Planul de urgență prevăzut la alin. (7) se aprobă de către Agenția de Mediu și se aplică</p>
--	--	--	--

		<p>Litera h), care prevede monitorizarea și evaluarea impactului speciilor alogene invazive, riscă să se suprapună cu atribuțiile instituțiilor științifice de profil. În acest sens, ar fi recomandabil să se precizeze că Agenția are rol de centralizare și validare a datelor transmise de instituțiile de cercetare, evitând duplicarea activităților.</p> <p>Competența prevăzută la litera i) de a „actualiza strategiile de intervenție” ar trebui reformulată, întrucât actualizarea strategiilor reprezintă, de regulă, competența autorității centrale de specialitate. Agenția ar putea, în schimb, să propună actualizarea strategiilor sau să elaboreze planuri operaționale și ghiduri de intervenție în baza strategiilor aprobate.</p> <p>3. Concretizarea atribuțiilor funcționale ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului</p> <p>Art. 10 alin. (2) lit. a) prevede că Inspectoratul „efectuează controale pentru prevenirea și combaterea speciilor alogene invazive”. Această atribuție este expusă vag, deoarece nu se</p>	<p>imediat în caz de evadare sau răspândire a speciilor alogene invazive.”</p> <p>Prin urmare, solicitantul care desfășoară activități de cercetare coordonează întregul proces cu Agenția de Mediu.</p> <p>Totodată, în baza controalelor oficiale, Agenția de Mediu este informată cu privire la implementarea sistemului de supraveghere permanentă prevăzut la art. 17 alin. (7). În consecință, mecanismul de supraveghere este deja reglementat în proiectul de lege.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă. Textul a fost modificat</p>
--	--	--	--

		<p>precizează dacă se referă la inspecții documentare, verificări în teren, controlul comerțului, controlul transportului, precum și nu se definește ce înseamnă „combaterea” – eradicare, reducere a populației, măsuri coercitive.</p> <p>Regulamentul UE 1123/2014 stabilește obligațiile statelor membre privind prevenirea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, detectarea timpurie, eradicarea rapidă, gestionarea populațiilor deja răspândite, raportarea, cooperarea transfrontalieră și sancțiunile (Art. 7–8), 14-17, 19-20).</p> <p>Astfel, este necesar să se precizeze expres aria de control a Inspectoratului, or formularea actuală riscă să genereze suprapuneri cu atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, care, potrivit art. 8 din proiect, controlează prezența speciilor alogene invazive la import, transport, distribuire, comercializare, creștere și utilizare.</p> <p>Mai mult, suprapunerea atribuțiilor Inspectoratului devine și mai evidentă în contextul art. 16 alin. (2), care prevede că atât Inspectoratul, cât și Agenția efectuează controale planificate și inopinate în scopul verificării respectării condițiilor de autorizare, precum și al art. 21 alin. (1), care statuează că ambele autorități sunt competente pentru efectuarea controalelor oficiale privind prevenirea introducerii intenționate a speciilor alogene invazive.</p> <p>Această dublare normativă acutizează riscul de confuzie instituțională și de conflict de competențe, întrucât nu se delimitează clar: ce tip de controale îi revin Inspectoratului (ex. controale de mediu în ecosisteme naturale și antropizate, verificări pe teren, aplicarea sancțiunilor de mediu), și ce tip de controale rămân în sarcina Agenției (ex. verificarea fluxurilor comerciale, transportului, creșterii, comercializării și utilizării speciilor).</p>	
--	--	--	--

		<p>Lipsa unei delimitări explicite contravine principiului bune reglementări și generează incertitudine juridică, cu atât mai mult cu cât Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 solicită statelor membre instituirea unor mecanisme clare de coordonare între autoritățile competente, evitarea suprapunerilor și asigurarea unui cadru de control eficient și previzibil (art. 11 și art. 22).</p> <p>În forma actuală, proiectul nu clarifică nici mecanismele de cooperare și nici separarea funcțională a competențelor, ceea ce riscă să conducă la dublarea controalelor asupra aceluiași operatori economici, goluri de competență în situații de criză (de ex. detectarea timpurie și eradicarea rapidă a unei specii), litigii între instituții și incertitudine pentru mediul de afaceri și pentru cetățeni.</p> <p>În această ordine de idei, competența Inspectoratului ar trebui să fie circumscrisă verificării respectării condițiilor de autorizare și aplicării legislației de mediu, conform alin. (1) al art. 10. Prin urmare, este necesar ca lit. a) să fie reformulată astfel încât să reflecte clar rolul Inspectoratului de organ de control post-autorizare, cu accent pe supravegherea în teren și aplicarea sancțiunilor în caz de încălcare, fără a intra în atribuțiile ANSA privind prevenirea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive în lanțul de aprovizionare.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>S-au realizat modificări la art.21, alin.(3) și la art.10.</p> <p>Totodată, menționăm că conform art.16 alin. (2) Inspectoratul și Agenția efectuează controale planificate și inopinate în scopul verificării respectării condițiilor impuse prin autorizații conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, iar acestea vor fi realizate în comun. Prin urmare, controalele realizate în comun nu se pot dubla.</p> <p>De asemenea, conform art.(8) Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor este autoritatea administrativă centrală responsabilă de implementarea politicii de stat în domeniul supravegherii și controlului speciilor alogene invazive cu impact asupra culturilor și animalelor agricole și siguranței</p>
--	--	---	--

		<p>La litera b), atribuția de a „evalua și calcula prejudiciile cauzate mediului” recomandăm să fie completat cu referința la Legea privind răspunderea de mediu.</p> <p>Litera c) prevede că Inspectoratul deține și administrează „baza de date privind controalele efectuate”. Ar trebui precizat caracterul acestei baze de date (internă, publică, interoperabilă cu Sistemul de consolidare a informațiilor administrat de Agenția de Mediu), pentru a evita paralelisme instituționale și dublarea raportărilor.</p> <p>La litera d), (similar prevederii de art. 8 alin. (2) lit. e) din proiect) obligația de raportare anuală către mai multe autorități creează o povară administrativă excesivă și ar dubla procedurile existente conform cerinței art. 312 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. Organele de control au deja obligația de a întocmi și publica rapoarte anuale despre activitatea de control, inclusiv</p>	<p>alimentare și asigură supravegherea și controlul prezenței speciilor alogene invazive la etapa de import, transport, distribuire, comercializare, creștere, cultivare și utilizare. Pe când Inspectoratului pentru Protecția Mediului este organul de control responsabil de supravegherea aplicării legislației de mediu inclusiv legislația privind speciile alogene invazive și respectarea condițiilor de autorizare și efectuează controale pentru prevenirea și combaterea speciilor alogene invazive în ecosistemele naturale și antropizate.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă. Litera c a fost exclusă.</p> <p>Nu se acceptă. Prevederea din art. 10 alin. (2) lit. d) nu constituie o dublare a obligațiilor prevăzute de Legea nr. 131/2012, întrucât raportarea menționată are un caracter tematic și sectorial, vizând exclusiv rezultatele controalelor</p>
--	--	---	---

		<p>Formularea de la art. 30 alin. (1) este neclară, întrucât nu delimitează între informațiile care trebuie transmise o dată la 6 ani, și informațiile care se colectează și transmit în mod curent/anual, în baza rapoartelor organizațiilor de cercetare și inovare.</p> <p>Astfel, includerea într-un singur alineat a tuturor tipurilor de date (descrierea sistemului de supraveghere, distribuția speciilor, planuri de acțiune, măsuri de eradicare/gestionare, numărul de autorizații, informarea publicului, costuri etc.) creează confuzie privind periodicitatea și natura raportării. Or, anumite date au caracter curent/anual (lit. b) – distribuția, lit. d) – eficacitatea măsurilor, lit. e) – autorizațiile emise, lit. f) – măsurile de informare a publicului, lit. g) – controalele oficiale, lit. h) – costurile acțiunilor);</p> <p>Se recomandă restructurarea textului prin menținerea în alin. (1) doar a obligației de transmitere o dată la 6 ani a raportului consolidat către Ministerul Mediului, cu precizarea expresă a tipurilor de informații vizate, și introducerea unui alin. (2) separat, care să prevadă că informațiile de la lit. b), d)–h) se transmit anual/curent, pe baza rapoartelor organizațiilor de cercetare și inovare, precum și a evidențelor administrative.</p> <p>Această delimitare ar clarifica periodicitatea și responsabilitățile instituționale, ar elimina riscul de interpretări divergente și ar asigura compatibilitatea cu art. 24 din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014.</p> <p>5. Corelarea cu cadrul penal European</p> <p>Recomandăm de asemenea ca, imediat după adoptarea legii, să fie inițiat procesul de elaborare a amendamentelor la Codul penal al Republicii Moldova, în vederea alinierii cu Directiva (UE) 2024/1203 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal.</p>	<p>S-a luat act.</p>
--	--	---	-----------------------------

		<p>Această directivă instituie un cadru penal unitar, calificând drept infracțiuni penale acțiunile intenționate legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune – precum introducerea pe teritoriul Uniunii, punerea pe piață, deținerea, reproducerea, transportul, utilizarea, schimbul, cultivarea sau eliberarea acestora în mediu – atunci când acestea contravin art. 7 alin. (1) sau condițiilor prevăzute la art. 8 și 9 din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014. Pentru a fi încadrate ca infracțiuni, aceste fapte trebuie să cauzeze sau să fie susceptibile să cauzeze prejudicii grave, inclusiv vătămarea corporală gravă sau decesul unei persoane, ori deteriorări semnificative ale calității aerului, apei, solului, ecosistemelor, florei sau faunei. Directiva prevede sancțiuni penale minime – cel puțin 1 an de închisoare pentru infracțiunile de bază și cel puțin 3 ani în cazuri agravate (ex. implicarea unei structuri criminale organizate) – precum și sancțiuni pecuniare severe aplicabile persoanelor juridice, de până la 5% din cifra de afaceri anuală.</p> <p>În acest sens, recomandăm instituirea unui cadru juridic coerent, capabil să asigure sancționarea efectivă a încălcărilor, să prevină practicile ilegale și să contribuie la protejarea patrimoniului natural al țării. O asemenea aliniere legislativă va consolida arhitectura normativă națională și va întări poziția Republicii Moldova în contextul angajamentelor asumate pe parcursul aderării la Uniunea Europeană.</p>	
15.	<p>Instituția Publică „Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor” (nr.01-05/288 din 23.09.2025)</p>	<p>I. Dispoziții generale</p> <p>Subiectul speciilor alogene invazive (SAI) - specii non-native introduse accidental sau intenționat, care amenință biodiversitatea, ecosistemele și economia - este de mare relevanță pentru Moldova, în contextul Proiectului de Lege nr. 723/MM/2025.</p>	

		<p>IP „CNCPS” susține adoptarea unui cadru legislativ național coerent și eficient pentru gestionarea speciilor alogene invazive, în conformitate cu normele și principiile Uniunii Europene. Proiectul de lege abordează în mod complex problema, stabilind măsuri de prevenire, control și eradicare, precum și atribuții clare pentru autoritățile implicate.</p> <p>II. Observații și propuneri de ameliorare</p> <p>În limitele competențelor specifice ale IP „CNCPS”, care vizează domeniul producției și cercetării în sfera materialului săditor, se fac următoarele observații și propuneri concrete:</p> <p>Articolul 14 - Interdicții și măsuri de prevenire - Alin. (3)</p> <p>Dispoziția care permite organizațiilor de cercetare și inovare să desfășoare activități de cercetare sau conservare ex-situ este esențială pentru progresul științific și pentru dezvoltarea unor metode eficiente de combatere a speciilor invazive.</p> <p>Propunem stipularea expres a faptului că activitățile de cercetare și inovare pot include și testarea unor metode de control biologic sau a unor produse fitosanitare/seminale care să contribuie la limitarea răspândirii speciilor invazive de plante, în condiții strict controlate și izolate.</p> <p>Anexa nr. 1 - Metodologia de evaluare a riscurilor - Articolul 12 alin. (1) lit. (f)</p> <p>Evaluarea impactului asupra biodiversității și a serviciilor ecosistemice este bine detaliată. Cu toate acestea, IP CNCPS consideră că evaluarea riscurilor pentru speciile de plante ar trebui să acorde o atenție deosebită impactului asupra:</p> <p>1. Agrobiodiversității și a culturilor agricole (competiție, alelopatie, transmiterea de boli).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	---

		<p>2. Securității alimentare, prin efectele asupra producției vegetale.</p> <p>3. Integrității genetice a populațiilor de plante autohtone și a culturilor tradiționale, prin riscul de încrucișare.</p> <p>III. Concluzie</p> <p>Instituția Publică „Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor” avizează pozitiv Proiectul de lege privind speciile alogene invazive, considerându-l un instrument legislativ necesar și bine structurat.</p> <p>Recomandăm luarea în considerare a observațiilor și propunerilor formulate mai sus, în special cele legate de impactul asupra agrobiodiversității și securității alimentare, pentru a asigura o implementare cât mai eficientă a legii în domeniul de competență al agriculturii și producției de material săditor.</p>	<p>Se ia act</p>
<p>16.</p>	<p>Institutul de Ecologie și Geografie (nr.139 din 26.09.2025)</p>	<p>1. La Articolul 4 lit. d) - „principiul transparenței și accesibilității informațiilor, conform căruia se asigură accesul publicului la informațiile referitoare la riscurile și măsurile de gestionare a speciilor alogene invazive, inclusiv în ceea ce privește evoluția și răspândirea acestora pe teritoriul țării” - se propune completarea cu sintagma: „și impactul asupra mediului, economiei și sănătății”, având în vedere necesitatea unei informări complexe și transparente a publicului asupra riscurilor asociate speciilor alogene invazive.</p> <p>2. La Articolul 14 alin. (1) - „Se interzice introducerea, deținerea, reproducerea, creșterea, cultivarea, transportul, plasarea pe piață și eliberarea în mediu a speciilor alogene invazive”</p> <p>- se propune completarea listei activităților interzise cu: „comercializarea, schimbul și utilizarea”, pentru a acoperi toate</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

		activitățile ce pot contribui la răspândirea neintenționată a speciilor invazive.	
17.	Institutul de Fiziologie și sanocreatologie (nr.48 din 01.10.2025)	<p>La art. 3, alin. (2), lit. e)</p> <p>Se propune de redactat expresia „speciilor absente la nivel local, dar care se utilizează în acvacultură” după cum urmează „speciilor absente la nivel local în ecosistemele acvatice, dar care sunt utilizate în acvacultură lista cărora se aprobă de Guvern;”</p> <p>La art. 14</p> <p>1. La alin. (1) - se propune completarea listei activităților interzise cu „comercializarea, schimbul și utilizarea ” pentru a acoperi toate activitățile care pot contribui la răspândirea neintenționată a speciilor invazive.</p> <p>2. Se propune completarea articolului cu un alineat distinct, care să prevadă în mod expres că activitățile de cercetare și inovare pot include, în condiții strict controlate și izolate, testarea unor metode de control biologic, precum și a unor produse fitosanitare sau seminologice destinate limitării răspândirii speciilor invazive de plante.</p> <p>La art. 19 alin. (1)</p> <p>Se propune modificarea textul după cum urmează: (1) Inspectoratul și Agenția în baza datelor prezentate de către organizațiile de profil din domeniul cercetării și inovării efectuează, în termen de 18 luni de la aprobarea Listei Speciilor, o analiză a căilor de introducere și răspândire neintenționată a speciilor alogene invazive, inclusiv în apele sale de suprafață așa cum sunt definite la art. 2 din Legea apelor nr. 272/2011.</p> <p>Motivul acestei propuneri constă în faptul că analiza căilor de introducere și răspândire a speciilor alogene este realizată de către</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

		organizațiile de profil din domeniul cercetării și inovării. Rezultatele acestor evaluări sunt prezentate Agenției și IPM sub forma unui raport științific fundamentat.	
18.	Institutul de genetică, fiziologie și protecție a plantelor (nr.165 din 30.09.2025)	<p>Totodată, considerăm oportune unele redactări, completări:</p> <p>Capitol 1., Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>Definiția „biodiversitate” este corectă, dar poate fi redactată: „variabilitatea organismelor vii din toate mediile (terestre, marine, acvatice), incluzând diversitatea intraspecifică, intraspecifică și ecosistemică”.</p> <p>Noțiunea: căi de introducere - rutele și mecanismele prin care speciile alogene invazive sunt introduse și se răspândesc într-un ecosistem nou;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se propune de înlocuit cuvântul: „rutele ” cu „căile”. <p>Articolul 3:</p> <p>f) microorganismelor produse sau importate pentru a fi utilizate în produse de protecție a plantelor autorizate sau aflate în proces de evaluare conform Legii nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și modificarea unor acte normative;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se propune de înlocuit cuvântul: „ aflate” cu „incluse ”. <p>Articolul 4:</p> <p>a) cu condiția ca aceste activități să nu aibă efecte adverse asupra biodiversității, ecosistemelor, serviciilor ecosistemice, sănătății publice și/sau economiei;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se propune de înlocuit cuvântul: „aibă” cu „producă” <p>Articolul 5:</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

		<p>Capitolul IV:</p> <p>Articolul 23. La alin. (1) se propune de redactat „speciilor alogen invazive” cu: „speciilor alogene invazive ”</p> <p>Capitolul VII:</p> <p>Articolul 30.</p> <p>Alineatul (1) se solicită modificat: la fiecare „6 ani” e o perioadă prea lungă; se propune raportarea la „3 ani”, având în vedere dinamica accelerată a schimbărilor climatice, spectrului de culturi și mobilității speciilor.</p> <p>Capitolul VIII:</p> <p>Articolul 36. În Anexa nr. 2 tabelul</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redactarea „Alte organisme acvatice ” cu: „Alte organisme acvatice ” 	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial. A fost divizată informația care se prezintă la 6 ani și care anual.</p> <p>Se acceptă</p>
19.	<p>Institutul de Zoologie (121/01 din 29 septembrie 2025)</p>	<p>La art. 3, (2), a) de eliminat formularea ”ca răspuns la modificările ecologice și schimbările climatice” din următoarea expresie - ”speciilor care își extind sau schimbă aria naturală de răspândire fără intervenție umană, ca răspuns la modificările ecologice și schimbările climatice;”. Argumentare: modificările ecologice și schimbările climatice reprezintă, inclusiv, rezultatul intervenției umane.</p> <p>La art. 3, (2), e) de redactat expresia ”speciilor absente la nivel local, dar care se utilizează în acvacultură” după cum urmează - ”speciilor absente la nivel local în ecosistemele acvatice, dar care sunt utilizate în acvacultură”.</p> <p>La art. 7, c) de substituit expresia ”coordonează implementarea măsurilor de eradicare a speciilor alogene invazive din terenurile agricole și sistemele de producție agricolă.” cu următoarea</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

		<p>expresie ”coordonează implementarea măsurilor de eradicare a speciilor alogene invazive din terenurile agricole și alte sisteme de creștere dirijate de om.” în acest fel, vor fi vizate speciile invazive nu numai din agricultură, dar și din: zootehnie (creșterea mamiferelor, păsărilor, peștilor), acvacultură (creșterea algelor, crustaceelor, moluștelor ș.a.), creșterea microorganismelor, sisteme acvaponice, etc.</p> <p>Art. 18, (3) trebuie exclus deoarece evaluarea riscurilor pentru speciile invazive trebuie să se realizeze de către organizațiile din domeniul cercetării și inovării în baza informațiilor științifice disponibile, dar nu de către Agenția de Mediu. De asemenea, această formulare este în contradicție cu art. 12, (2) care stipulează "Evaluarea riscurilor se efectuează de organizațiile din domeniul cercetării și inovării cu profil de mediu și se prezintă Agenției de Mediu."</p> <p>Art. 19 intitulat ”Planuri de acțiune privind determinarea căilor de introducere a speciilor alogene invazive” de înlocuit cu ”Planuri de acțiune privind abordarea căilor de introducere a speciilor alogene invazive”. De informat conform linkului https://legislatie.iust.ro/Public/DetaliiDocument/298216</p> <p>Art. 19, (1) de exclus. Analiza căilor de introducere și răspândire a speciilor alogene se face la etapa evaluării riscurilor de către organizațiile din domeniul cercetării și inovării cu profil de mediu și se prezintă Agenției de Mediu (art. 12, (2)). Astfel, IPM și ANSA nu trebuie să analizeze repetat căile de introducere și răspândire a speciilor alogene.</p> <p>În art. 19, (2) de substituit formularea "Planului Național de Acțiune pentru determinarea căilor prioritare de introducere a</p>	<p>Se acceptă parțial. Textul aliniatului a fost modificat.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial. Textul aliniatului a fost modificat.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	---

speciilor alogene invazive în Republica Moldova aprobat de guvern” cu următoarea - ”Planului Național de Acțiune pentru abordarea căilor prioritare de introducere a speciilor alogene invazive în Republica Moldova aprobat de guvern”.

În art. 20, (1), c) de concretizat articolul din Legea regnului vegetal nr. 239/2007 cu privire la sistemul de supraveghere și monitorizare.

Art. 36, (4) cu referire la modificarea anexei nr. 2 din Legea fondului piscicol nr. 149/2006 trebuie să includă următoarele:
Anexa nr. 2 se completează după cum urmează:

58	Cosaș	<i>Ctenopharyngodon idella</i>	30
59	Novac	<i>Hypophthalmichthys nobilis</i>	30
60	Sânger	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	30
61	Țipar	<i>Misgurnus fossilis</i>	30
62	Obleț	<i>Alburnus alburnus</i>	10
63	Alte organisme	-	10

Anexa nr. 2 se modifică după cum urmează:

35.	Păstrăv curcubeu	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	30
42.	Păstrăv indigen	<i>Salmo trutta fario</i>	50
48.	Batcă	<i>Blicca bjoerkna</i>	10
49.	Babușcă	<i>Rutilus rutilus</i>	10

Se acceptă

Se acceptă

Se acceptă

		50. Caras argintiu	<i>Carassius auratus gibelio</i>	10	
		55. Biban	<i>Perca fluviatilis</i>	10	
		56. Specii de raci	<i>Astacus astacus/Astacus</i>	10	
20.	Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară (nr.646 din 10 octombrie 2025)	4. Observații specifice și propuneri	4.1. Clarificarea delimitării între speciile invazive și organismele dăunătoare. Se recomandă completarea articolului 2 sau 3 cu o precizare explicită privind separarea competențelor dintre legislația fitosanitară și cea privind speciile invazive.		Se acceptă parțial. Art. 3, alin. (2), lit. d) stipulează că dispozițiile prezentului proiect nu se aplică organismelor dăunătoare reglementate de Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor. Astfel, speciile incluse în lista organismelor dăunătoare de carantină sunt exceptate de la aplicarea prezentului proiect.
		4.2. Cooperarea științifică și mecanismul de schimb de date. Se recomandă includerea unui articol care să prevadă expres colaborarea cu instituțiile științifice și universitare în procesul de monitorizare și evaluare a riscurilor.			Se acceptă parțial. Au fost incluse dispoziții referitoare la procedura și rolul instituțiilor de cercetare și inovare în cadrul proceselor de aplicare a legii.
		4.3. Finanțarea cercetării și a măsurilor de control. Proiectul ar trebui să menționeze posibilitatea susținerii financiare a cercetării aplicative și a programelor de control biologic, în colaborare cu Ministerul Agriculturii și partenerii europeni.			Nu se acceptă. Cercetarea constituie activitatea de bază a instituțiilor de profil, pentru care anual se elaborează propuneri de finanțare din bugetul de stat. Prin urmare, includerea unei prevederi

		<p>4.4. Responsabilitatea privind notificarea apariției speciilor invazive. Se propune precizarea clară a termenului și a procedurii prin care autoritățile și persoanele fizice/juridice sunt obligate să notifice apariția unui nou organism invaziv.</p> <p>4.5. Lista speciilor prioritare pentru Republica Moldova. Se recomandă ca, în Anexă sau prin Hotărâre de Guvern ulterioară, să fie menționate speciile invazive de interes național. Ținem să menționăm că există unele surse (Raportul Național cu privire la diversitatea biologică) care au revizuit lista celor mai periculoase specii invazive animale - 107 specii. Dumitru Bulat, 2017, oferă date despre specii piscicole, invazive potențiale, care afectează ecosistemele acvatice din Moldova). în Strategia privind diversitatea biologică a Republicii Moldova pentru anii 2015-2020 (Hotărârea de Guvern nr. 274/ 2015) se menționează că pe teritoriul republicii pot fi până la 150 specii animale invazive, din care 130 dăunează culturilor agricole.</p> <p>4.6. Analizând Proiectului de Lege prezentat privind speciile alogene invazive sugerăm idea de a introduce în lista speciilor alogene invazive „Lista speciilor invazive autohtone” care afectează grav ecosistemele agricole din Republica Moldova. în această listă ar fi important de introdus următoarele specii de dăunători (care afectează integral semănăturile, plantațiile multianuale, produc pierderi majore de producție agricolă) precum: Păduchele din San Hose (Quadrospidiotus perniciosus), Păduchele lânos - (Eriosoma Lanigerum) - care se transmit cu materialul de înmulțire pomicol afectat; alte obiecte importante pentru agroecosistemul agricol, precum: Omida de stepă (Loxostege sticticalis), Omida păroasă a dudului (Hyphantria cunea), obiecte care au fost menționate în Registrul național al</p>	<p>explicite în acest sens în proiectul de lege nu se impune.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă. Proiectul de lege prevede aprobarea ulterioară a listei speciilor alogene invazive prin hotărâre a Guvernului.</p> <p>Nu se acceptă. Proiectul de lege se referă exclusiv la speciile alogene invazive. Speciile dăunătoare de importanță locală, la care faceți referire, intră sub incidența Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor.</p>
--	--	--	--

		<p>celor mai periculoase specii alogene invazive din Republica Moldova (Mihailov Irina, Bacal Svetlana ș.a., Buletinul AȘM. Științele Vieții. N3 (339), 2019).</p> <p>5. Concluzii și recomandări finale</p> <p>Proiectul de Lege privind speciile alogene invazive este elaborat în conformitate cu cerințele legislative europene și reprezintă un instrument juridic necesar pentru protecția biodiversității și securitatea agroecologică a Republicii Moldova. Institutul susține adoptarea proiectului cu următoarele recomandări: clarificarea raportului cu legislația fitosanitară, introducerea unui mecanism de colaborare cu instituțiile de cercetare, stabilirea unei proceduri clare de notificare și intervenție rapidă, definirea unui cadru de finanțare pentru activitățile de cercetare și control biologic și elaborarea unei liste naționale a speciilor invazive prioritare. Prin aceste completări, legea va contribui la conservarea biodiversității și la consolidarea securității alimentare.</p>	<p>Se ia act.</p>
<p>21.</p>	<p>Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova (Nr. 06/2/19830 din 06.11.2025)</p>	<p>Proiectul legii privind speciile alogene invazive a fost elaborat de către Ministerul Mediului, în scopul protejării biodiversității prin impunerea unor măsuri stricte de prevenire a introducerii și propagării speciilor alogene invazive.</p> <p>În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.</p> <p>Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la controlul și prevenirea invaziilor pentru conservarea patrimoniului natural și pentru asigurarea unui mediu sănătos și sustenabil pe termen lung.</p> <p>În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> – formulare ambiguă care admite interpretări abuzive; – atribuții paralele; – nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea; – lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative. <p>În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din prezentul raport de expertiză anticorupție.</p> <p>La art. 21 alin. (6) lit. b) din proiect</p> <p>„6) Manipularea bunurilor prevăzute la alin. (2) în zone libere sau antrepozite libere, precum și plasarea acestora sub unul dintre următoarele regimuri vamale: punere în liberă circulație, tranzit, antrepozit vamal, perfecționare activă, transformare sub control vamal sau admitere temporară, este condiționată de prezentarea către autoritățile vamale competente a următoarelor documente: [...]</p> <p>b) în cazul în care bunurile nu sunt supuse controalelor oficiale – documente justificative care să ateste efectuarea controalelor cu rezultate satisfăcătoare și documentul de intrare aferent. Documentele pot fi prezentate și în format electronic.”</p> <p>Obiecții:</p> <p>Din prevederea analizată nu poate fi dedusă entitatea responsabilă de efectuarea controalelor, rezultatele cărora ar trebui să fie satisfăcătoare, ceea ce ar permite ca bunurile să nu fie supuse controalelor oficiale de către autoritatea vamală a Republicii Moldova.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A fost adăugată Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor responsabilă pentru realizarea controalelor rezultatele satisfăcătoare ale cărora oferă posibilitatea manipulării pe teritoriul Republicii Moldova a bunurilor prevăzute la art. 21 alin. (2) din proiect, în lipsa unor controale oficiale din partea autorității vamale a Republicii Moldova.</p>
--	--	--	--

		<p>Aplicabilitatea practică a normei poate întâmpina dificultăți datorită ambiguității acesteia, legate de cunoașterea elementară a autorității competente responsabile de efectuarea controlului prenotat, care va permite manipularea bunurilor prevăzute la art. 21 alin. (2) din proiect în zone libere sau antrepozite libere, precum și plasarea acestora sub unul dintre regimurile vamale: punere în liberă circulație, tranzit, antrepozit vamal, perfecționare activă, transformare sub control vamal sau admitere temporară.</p> <p>Reglementarea insuficientă sau ambiguă a procedurilor administrative poate duce la apariția discreției periculoase a agentului public responsabil de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Completarea normei prin specificarea expresă a entității publice responsabile de efectuarea controalelor, rezultatele satisfăcătoare ale căreia oferă posibilitatea manipulării pe teritoriul Republicii Moldova a bunurilor prevăzute la art. 21 alin. (2) din proiect, în lipsa unor controale oficiale din partea autorității vamale a Republicii Moldova.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none">● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative● Nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none">● Încurajarea sau facilitarea actelor de:<ul style="list-style-type: none">- corupere activă- corupere pasivă	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none">- trafic de influență- abuz de serviciu- conflict de interese și/sau favoritism- influențare necorespunzătoare- nerespectare a regimului cadourilor- escrocherie● Încurajarea sau facilitarea actelor de:<ul style="list-style-type: none">- corupere activă- corupere pasivă- trafic de influență- abuz de serviciu- conflict de interese și/sau favoritism- influențare necorespunzătoare- nerespectare a regimului cadourilor- escrocherie <p>La art. 24 alin. (2) din proiect</p> <p>„Decizia de derogare adoptată de Inspectorat sau Agenție este transmisă Ministerului Mediului, în termen de cel mult cinci zile lucrătoare de la emiterea acesteia.”</p> <p>Obiecții:</p> <p>Adoptarea deciziei de derogare este pusă, în egală măsură, în sarcina Inspectoratului pentru Protecția Mediului și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p>	
--	--	--

		<p>Stabilirea atribuțiilor paralele generează conflicte de competență între entitățile investite cu atribuții paralele sau declinări de competențe de către ambele entități responsabile.</p> <p>În practică, pot apărea situații când, deși urmează a fi adoptată decizia de derogare de la eradicarea speciilor alogene invazive într-un stadiu timpuriu al invaziei, atât Inspectoratul, cât și Agenția să ezite adoptarea acesteia, făcând trimitere una la alta, invocând obligativitatea adoptării deciziei de către cealaltă entitate. În final, nefiind adoptată decizia de derogare, Ministerul Mediului nu se va putea expune în privința ei.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Redactarea normei prin prisma identificării unei singure entități publice responsabile de adoptarea deciziei de derogare de la prevederile art. 23.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none">● Atribuții paralele <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none">● Generale● Încurajarea sau facilitarea actelor de:<ul style="list-style-type: none">- abuz de serviciu <p>La art. 24 alin. (4) din proiect</p> <p>„În cazul în care măsurile de eradicare nu sunt aplicate în temeiul alin. (1), Inspectoratul și Agenția au obligația de a coordona și consulta proprietarii terenurilor afectate cu privire la implementarea măsurilor de izolare pentru a preveni răspândirea speciei alogene invazive.”</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Au fost delimitate atribuțiile de adoptare a decizie de derogare.</p>
--	--	---	--

		<p>Obiecții:</p> <p>Ambiguitatea alin. (4) face dificilă înțelegerea sensului acestuia.</p> <p>Dacă din alin. (5) al aceluiași articol rezultă expres că acesta se referă la situația în care Ministerul Mediului respinge decizia notificată în conformitate cu alin. (2), iar din alin. (6) al aceluiași articol poate fi dedus că reglementează situația în care Ministerul Mediului nu respinge decizia prevăzută la alin. (2), atunci în cazul alin. (4) nu poate fi stabilit cu exactitate la care dintre aceste două situații se referă respectivul alineat (acceptarea sau respingerea deciziei de derogare de către Ministerul Mediului).</p> <p>Formulările lingvistice acordă posibilități de interpretări abuzive și aplicare a normei în maniera preferată, în dependență de interesul responsabililor de implementare și/sau de control.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Redactarea alin. (4) în vederea asigurării unei mai bune clarități în ce privește situația în care Inspectoratul și Agenția au obligația de a coordona și consulta proprietarii terenurilor afectate cu privire la implementarea măsurilor de izolare pentru a preveni răspândirea speciei alogene invazive, și anume în rezultatul acceptării sau respingerii, de către Ministerul Mediului, deciziei de derogare de la art. 23 din proiect.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none">● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none">● Încurajarea sau facilitarea actelor de:	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul de la alin. (4) „În cazul în care măsurile de eradicare nu sunt aplicate în temeiul alin. (1), Inspectoratul și Agenția au obligația de a coordona și consulta proprietarii terenurilor afectate cu privire la implementarea măsurilor de izolare pentru a preveni răspândirea speciei alogene invazive” a fost modificat și va avea următorul conținut „(4) În cazul în care Ministerul Mediului validează decizia de derogare, Inspectoratul și Agenția au obligația de a coordona și consulta proprietarii terenurilor afectate cu privire la implementarea măsurilor de izolare pentru a preveni</p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">- trafic de influență- abuz de serviciu- conflict de interese și/sau favoritism- influențare necorespunzătoare- corupere activă- corupere pasivă <p>Proiectul legii privind speciile alogene invazive a fost elaborat de către Ministerul Mediului, în scopul protejării biodiversității prin impunerea unor măsuri stricte de prevenire a introducerii și propagării speciilor alogene invazive.</p> <p>În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.</p> <p>Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la controlul și prevenirea invaziilor pentru conservarea patrimoniului natural și pentru asigurarea unui mediu sănătos și sustenabil pe termen lung.</p> <p>În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none">– formulare ambiguă care admite interpretări abuzive;– atribuții paralele;– nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea;– lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative. <p>În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm</p>	răspândirea speciei alogene invazive.”
--	---	--

		oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din prezentul raport de expertiză anticorupție.	
22.	MINISTERUL JUSTIȚIEI (10.11.2025 nr. 04/2-10999)	<p>Potrivit notei de fundamentare, proiectul de lege se aliniază la Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive (în continuare - Regulamentul (UE) nr. 1143/2014), Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive (în continuare - Regulamentul delegat (UE) 2018/968), Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 al Comisiei din 4 februarie 2016 de adoptare a formatului documentului care servește drept dovadă a eliberării de către autoritățile competente ale statelor membre a autorizației care permite unităților să efectueze anumite activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului (în continuare - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145).</p> <p>În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării proiectului actului normativ.</p> <p>Aferent rigorilor normative, se vor reține următoarele:</p> <p>La proiectul legii:</p> <p>La art. 3 alin. (2) lit. g), referința la elementele structurale se va indica în ordine descrescătoare. Astfel, se va indica mai întâi numărul articolului, alineatului și ulterior a literei.</p> <p>La denumirea capitolului II și denumirile art. 5-10, cuvântul „competențele” se va substitui cu cuvântul „competența”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă cuvântul „competențele” s-a substitui cu cuvântul „competența”</p>

		<p>La art. 7, dispozițiile de la lit. a) și b) sunt similare, prin urmare, se vor comasa la o singură literă.</p> <p>Prin Legea nr. 140/2025 pentru modificarea unor acte normative (migrarea autorităților administrative centrale) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - Agenția) din 1 ianuarie 2026, va deveni autoritatea administrativă subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Potrivit art. 35 alin. (1) din Legea nr. 140/2025, legea va intra în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Prin urmare, la art. 8 alin. (1), cuvintele „Agenția este autoritate administrativă centrală responsabilă” se vor substitui cu cuvintele „Agenția este autoritate administrativă subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare”.</p> <p>Potrivit art. 8 alin. (2) lit. g), Agenția constată și sancționează încălcările legislației privind importul, transportul, distribuirea, comercializarea, creșterea, cultivarea și utilizarea speciilor alogene invazive. Este de menționat că, art. 414 din Codul contravențional nr. 218/2008, care face referință la articolele ce prevăd contravențiile care urmează a fi constatate și examinate de Agenție, nu conține reglementări în acest sens. Prin urmare, Ministerul Mediului urmează să înainteze propuneri Ministerului Justiției privind amendarea Codului contravențional, care va asigura elaborarea și definitivarea proiectului unic de modificare a Codului contravențional, cu promovarea ulterioară a acestuia.</p> <p>La art. 9 alin. (2) lit. f), cuvintele „paginilor oficiale de internet” se vor substitui cu cuvintele „paginilor oficiale web”, astfel cum este indicat în Regulamentul cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2023 (obiecție similară și la art. 15 alin. (7), art. 30 alin. (1), art. 32 alin. (1) și (5)).</p>	<p>Se acceptă dispozițiile de la lit. a) și b) au fost comasate</p> <p>Se acceptă Cuvintele „Agenția este autoritate administrativă centrală responsabilă” s-au substitui cu cuvintele „Agenția este autoritate administrativă subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare”.</p> <p>Se ia act</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	--

		<p>La art. 9 alin. (2) lit. h), cuvântul „instituțiile” se va substitui cu cuvintele „entitățile”, pentru a nu limita subiecții domeniului cercetării și inovării.</p> <p>La art. 10 alin. (2) lit. b), în care se face referință la art. 4 și 5 din Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, menționăm că potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr. 107/2025, legea intră în vigoare la expirarea a 24 de luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Ținând cont că legea a fost publicată la 20.06.2025, rezultă că legea va intra în vigoare la 20.06.2027. Având în vedere că, potrivit art. 35 alin. (1) din proiectul legii, legea va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cel mai probabil că la data intrării în vigoare a proiectului legii, art. 4 și 5 din Legea nr. 107/2025 nu vor fi în vigoare. În acest sens, menționăm că în lege se poate face referință doar la actele normative în vigoare. Prin urmare, la art. 10 alin. (2) lit. b), fie se va substitui cu referința generală la legislația privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, fie se va modifica data intrării în vigoare a proiectului legii, care să fie nu mai devreme de data 20.06.2027.</p> <p>La art. 11 alin. (4), textul „Nomenclatura combinată a mărfurilor în conformitate cu Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor” se va substitui cu textul „Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014” (obiecție valabilă și la art. 15 alin. (7) lit. d)).</p> <p>La art. 13 alin. (1), care transpune art. 2 din Regulamentul delegat (UE) 2018/968, textul „(1) Metodologia de evaluare a riscurilor prevăzută în anexa nr. 1 stabilește următoarele” se va substitui cu textul „Evaluarea riscurilor este prevăzută în anexa nr. 1 și trebuie să corespundă următoarelor”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Art. 10 alin. (2) lit. b) va intra în vigoare la data 20.06.2027.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	---

		<p>ceea ce privește speciile non-marine la care se face referință la art. 22 alin. (1) lit. b).</p> <p>Norma de la art. 29 alin. (1) privind tragerea la răspundere contravențională, civilă sau penală urmează a fi exclusă, având caracter declarativ și superfluu. Tragerea la răspundere se va efectua în temeiul normelor materiale și de procedură, în funcție de tipul răspunderii.</p> <p>La art. 30 alin. (3), textul „la lit. b) și lit. d)” se va substitui cu textul „la alin. (2) lit. b) și d)”.</p> <p>Potrivit normelor de tehnică legislativă, dacă se face trimitere la mai mult de două elemente structurale consecutive, enumerarea se redă după următorul exemplu: „art. 2-4”. Având în vedere prevederea legală enunțată, la art. 31 alin. (3), textul „art. 11, 12, 13, 14, 23, 24, 25” se va substitui cu textul „art. 11-14, 23-25”.</p> <p>Pentru a asigura un caracter clar normei juridice, la art. 32 alin. (2), cuvântul „deținătorii” va fi succedat de cuvintele „de specii alogene invazive” (obiecție similară și la art. 32 alin. (3) lit. a)). Textul „art. 33 și art. 34” se va substitui cu textul „art. 33 și 34”.</p> <p>Ținând cont de prevederile art. 32 alin. (1), la art. 32 alin. (4), cuvântul „Deținătorii” se va substitui cu sintagma „Agenția de Mediu”.</p> <p>La art. 32 alin. (5), se face referință la Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal. Potrivit art. 89 alin. (1) din Legea nr. 195/2024, legea intră în vigoare la expirarea a 24 de luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Ținând cont că, Legea nr. 195/2024 a fost publicată la 23.08.2024, rezultă că legea va intra în vigoare la 23.08.2026. În conformitate cu art. 35 alin. (1) din proiectul legii, legea va intra în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării. Reiterăm că în proiect se poate face referință doar la actele normative în vigoare. Astfel,</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>S-a indicat la art.35: art. 32 alin. (5) va fi aplicabil după intrarea în vigoare a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.</p>
--	--	--	---

		<p>nr. 2 la Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura”.</p> <p>Ținând cont că, anexa nr. 2 se expune în redacție nouă, pozițiile din tabel se vor numerota în ordine consecutivă începând cu cifra 1.</p> <p>La Legea regnului vegetal nr. 239/2007:</p> <p>Potrivit normelor de tehnică legislativă, în cazul operațiunii de completare cu un element structural nou se va utiliza textul „se completează cu „...” cu următorul cuprins:”.</p> <p>Dat fiind că, prin proiect Legea nr. 239/2007 se completează doar la art. 3, completarea se va indica la un singur alineat.</p> <p>Totodată, menționăm că art. 3 din Legea nr. 239/2007 este constituit din două alineate, respectiv art. 3 urmează a fi completat cu alin. (3), după cum urmează: „Articolul 3 din Legea regnului vegetal nr. 239/2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 40-41, art. 114) se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:”.</p> <p>Întru uniformizarea terminologiei, cuvintele „autoritățile publice centrale” se vor substitui cu cuvintele „autoritățile administrației publice centrale”, astfel cum este indicat în Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.</p> <p>Modificarea Legii nr. 149/2006 care se propune prin art. 35 alin. (3) lit. b) urmează a fi comasată cu modificarea care se propune la art. 35 alin. (3) lit. a).</p> <p>În acest caz, textul „(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Modificarea propusă este pentru art.31 din Legea nr. 239/2007 regnului vegetal, prin urmare, proiectul expediat s-a produs o eroare tehnică unde s-a menționat ca art.3. în proiectul final textul ”art.3” s-a substituit cu textul „art.31”.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	--

		<p>La coloana a doua din tabel se vor exclude semnele grafice, deoarece nu sunt caracteristice actelor normative, iar elementele structurale se vor însemna conform uzanțelor normative.</p> <p>În tabel, la indicarea art. 12 alin. (1) lit. f), coloana a doua, cuvintele „țările terțe” se vor substitui cu cuvintele „alte țări”, or, în cadrul procedurii de transpunere se utilizează transpunerea prin reformulare. Tot aici, coloana a doua, pct. 3 liniuța a doua, care transpune anexa la Regulamentul delegat (UE) 2018/968, nu se face referință la actele normative naționale care transpun Directivele 92/43/CEE și 2009/147/CE, deși în tabelul de concordanță este indicat gradul de compatibilitate „compatibil”. Prin urmare, fie se va modifica gradul de compatibilitate în tabelul de concordanță și în clauza de armonizare din proiectul legii, fie se vor indica actele normative naționale care transpun directivele enunțate (obiecție similară și la pct. 3 liniuța a treia).</p> <p>La anexa nr. 2 la Lege:</p> <p>La pct. 9 din tabel, menționăm că la pct. 9 din anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145, pe care îl transpune, nu se face referință la plasarea pe piață, deși în tabelul de concordanță este indicat gradul de compatibilitate „compatibil”. Prin urmare, se va elucida acest aspect.</p> <p>La alineatul al doilea din Instrucțiune, cuvintele „se bifează semnul” va fi succedat de semnul grafic „☐”, astfel cum este indicat în Instrucțiunea din anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145.</p> <p>La rubrica 8c, textul „Nomenclatura combinată a mărfurilor conform Legii nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	---

		<p>combinate a mărfurilor” se va substitui cu textul „Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014”.</p> <p>La anexa nr. 3 la Lege:</p> <p>Se va indica denumirea anexei.</p> <p>În rândul al treilea din tabelul Cererii, textul „Nomenclaturii combinate a mărfurilor (Legea nr. 172/2014)” se va substitui cu textul „Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2024”.</p> <p>Ținând cont că, dispozițiile de la alineatele al treilea și al patrulea, care indică documentele ce urmează a fi anexate la cerere, sunt similare, se va examina oportunitatea comasării acestora. Totodată, mențiunile de la alineatul al patrulea vor preceda mențiunile de la alineatul al treilea.</p> <p>În conformitate cu art. 3 pct. 5 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, „5. Întreprinderile și întreprinzătorii nu sunt obligați să dețină și să aplice ștampila proprie pe înscrisuri de orice natură. În cazul în care legislația prevede necesitatea aplicării ștampilei întreprinderii sau întreprinzătorului, cerința se consideră îndeplinită dacă înscrisul este semnat de persoana împuternicită de întreprindere sau de către întreprinzător.”. Pornind de la prevederea legală enunțată, la anexa nr. 3 se vor exclude inițialele „L.Ș.”.</p>	<p>S acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
23.		Definitivare 2	
24.	<p>Ministerul Dezvoltării Economice Digitalizării (Nr.03-3207 12.11.2025)</p> <p style="text-align: right;">și din</p>	<p>Cu referire la proiectul de lege privind speciile alogene invazive (număr unic 723/MM/2025), transmis în procedură de informare, în limita competențelor funcționale, reiterăm următoarele.</p> <p>Autorizația pentru desfășurarea activităților științifice cu specii alogene prevăzută la art.15 din proiectul legii este destinată</p>	

		<p>exclusiv unei activități necomerciale, prin urmare nu cade sub incidența Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și procedurii de eliberare prin intermediul Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise (SIA GEAP).</p> <p>În acest context, relevăm prevederile art.2 din Legea nr.160/2011 care statuează că „Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise (în continuare – SIA GEAP) reprezintă totalitatea mijloacelor software, hardware și a infrastructurii utilizatorului, destinate pentru procesarea informației și formarea resursei informaționale pentru eliberarea actelor permise”.</p> <p>Reieșind din cele expuse, din conținutul alin.(3) art.15 din proiectul legii urmează a fi exclusă sintagma „prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise (SIA GEAP)”.</p>	Se acceptă
25.	Ministerul Sănătății		Lipsa de obiecții și propuneri.
26.	Ministerul Finanțelor		Lipsa de obiecții și propuneri.
27.	Ministerul Afacerilor Externe		Lipsa de obiecții și propuneri.
28.	Centrul de Armonizare a Legislației	Centrul de armonizare a legislației validează proiectul de lege privind speciile alogene invazive, număr unic 723/MM/2025, astfel, la etapa de definitivare a proiectului de lege au fost remediate toate observațiile cu reflectarea argumentelor corespunzătoare în tabelul de sinteză al proiectului în cauză.	

29.	Ministerul Educației și Cercetării	Lipsa de obiecții și propuneri.	
30.	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	Lipsa de obiecții și propuneri.	
31.	Institutul de Zoologie (136/01 din 03.11.2025)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
32.	IP Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor" Sectorul "Selecția"	Lipsa de obiecții și propuneri.	
33.	Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor (1/200 din 04.11.2025)	Lipsa de obiecții și propuneri.	
34.	AO Ecocontact (nr. 32-EC/2025 din 31 octombrie 2025)	<p>1. Concretizarea atribuției funcționale a ANSA</p> <p>Prevederea din art. 8 alin. (2) lit. e) precum că ANSA „până la data de 31 martie a anului următor celui de raportare, prezintă rezultatele controalelor efectuate Ministerului Mediului, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenției de Mediu și Inspectoratului” creează o dublare de obligații și, practic, povară administrativă inutilă.</p> <p>Potrivit art. 312 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, toate organele de control au deja obligația de a întocmi și publica rapoarte anuale despre activitatea de control, inclusiv rezultatele controalelor efectuate, și de a le înscrie în Registrul de stat al controalelor. Introducerea unei obligații suplimentare de raportare către mai multe autorități, cu termen fix, ar crea o povară administrativă excesivă și ar dubla procedurile existente.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Raportarea prevăzută la art. 8 alin. (2) lit. e) nu intră sub incidența Legii nr. 131/2012, deoarece nu reprezintă o raportare generală anuală, ci are un caracter tematic și sectorial, vizând exclusiv rezultatele controalelor efectuate în domeniul speciilor alogene invazive. Această raportare nu substituie raportul anual al organelor de control, ci constituie un mecanism specific de concentrare și schimb operativ de informații între autoritățile implicate, contribuind la evaluarea integrată a riscurilor și a eficienței măsurilor aplicate. Prin această abordare, se</p>

		<p>Pentru asigurarea coerenței legislative și reducerea birocrăției, se recomandă eliminarea lit. e) din art. 8 alin. (2), sau reformularea acesteia în conformitate cu art. 312 din Legea nr. 131/2012.</p> <p>Argumentul potrivit căruia prevederea din art. 8 alin. (2) lit. e) ar constitui un instrument de coordonare interinstituțională nu este convingător. Transmiterea anuală a unui raport cu rezultatele controalelor nu reprezintă, în sine, un mecanism de coordonare, ci doar o formă suplimentară de raportare informativă. Coordonarea interinstituțională presupune procese active de planificare comună, evaluare integrată și decizii operative (ex. grupuri de lucru, comitete interinstituționale, platforme comune de date).</p> <p>Dacă scopul real este coordonarea interinstituțională pentru asigurarea schimbului operativ de informații și a coerenței acțiunilor la nivel național în domeniul prevenirii și combaterii speciilor alogene invazive, atunci mecanismul potrivit nu este raportarea periodică, ci crearea unui mecanism de schimb de date sau platformă comună (de exemplu, o bază de date partajată privind speciile invazive); sau instituirea unui grup de coordonare permanent (format din reprezentanții Ministerului Mediului, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenției de Mediu, ANSA și Inspectoratului), care să analizeze rezultatele controalelor efectuate în domeniul speciilor alogene invazive.</p> <p>2. Concretizarea atribuțiilor funcționale ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului</p> <p>Deși controalele Inspectoratului și ale Agenției se vor realiza în comun, această formulare nu înlătură riscul de suprapunere a competențelor și de neclaritate instituțională. Chiar și în cazul</p>	<p>asigură completarea Sistemului informațional de supraveghere, care va fi creat în baza art.20, facilitând monitorizarea apariției, distribuției și răspândirii speciilor alogene invazive și sprijinind coerența acțiunilor la nivel național. În esență, mecanismul nu se rezumă la raportări periodice, ci se realizează printr-o platformă comună sau un sistem de schimb de date, care permite o reacție rapidă și coordonată între autorități, fără a implica obligații suplimentare prevăzute de Legea nr. 131/2012.</p> <p>Nu se acceptă. Inspectoratul pentru Protecția Mediului este responsabil, conform art. 10 alin. (1)–(2), de</p>
--	--	--	--

		<p>controalelor comune, este esențial ca legea să delimiteze explicit aria de control a fiecărei autorități, pentru a asigura aplicarea corectă a principiului proporționalității și a cadrului procedural prevăzut de Legea nr. 131/2012.</p> <p>Conform art. 5/1 alin. (2) din Legea nr. 131/2012, controlul de stat se desfășoară doar în baza și în limitele listei de verificare aplicabile domeniului, tipului și obiectului de control. Pentru ca aceste liste să poată fi elaborate corect și coerent, conform cerințelor din Regulile privind elaborarea, aprobarea și utilizarea listelor de verificare aplicate în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 379/2018, legea specială trebuie să stabilească în mod clar domeniul de competență al fiecărui organ de control și aspectele supuse verificării.</p> <p>În forma actuală, norma nu oferă această delimitare, deși atribuțiile celor două autorități (ANSA și Inspectoratul pentru Protecția Mediului) privesc segmente distincte de activitate: ANSA acționează în lanțurile comerciale și agroalimentare, iar Inspectoratul — în ecosistemele naturale și antropizate. Lipsa unei distincții clare între sferile de competență îngreunează elaborarea listelor de verificare corespunzătoare.</p> <p>Referitor la obligația de raportare anuală către mai multe autorități despre rezultatele controalelor efectuate, argumentul potrivit căruia raportarea ar constitui un instrument de coordonare interinstituțională nu este relevant. Transmiterea anuală a unui raport cu rezultatele controalelor nu reprezintă, în sine, un mecanism de coordonare, ci doar o formă suplimentară de raportare informativă. Coordonarea interinstituțională presupune procese active de planificare comună, evaluare integrată și decizii operative</p>	<p>supravegherea și controlul speciilor alogene invazive exclusiv în ecosistemele naturale și antropizate, cu excluderea explicită a terenurilor agricole, fermelor zootehnice și unităților de acvacultură. Prin urmare, competența sa se limitează strict la mediul natural și la cel modificat de om, fără a atinge lanțurile economice sau agroalimentare.</p> <p>ANSA, potrivit art. 8 alin. (1)–(2), este responsabilă pentru supravegherea și controlul speciilor alogene invazive în lanțurile comerciale, agroalimentare și zootehnice, incluzând etapele de import, transport, comercializare, distribuire, cultivare, creștere și utilizare. Așadar, aria sa de control privește sectoarele economice și activitățile legate de siguranța alimentelor, culturile agricole și animalele de fermă.</p> <p>Nu se acceptă Raportarea prevăzută la art. 8 alin. (2) lit. e) nu intră sub incidența Legii nr. 131/2012, deoarece nu reprezintă o raportare generală anuală, ci are un caracter tematic și sectorial, vizând exclusiv rezultatele controalelor efectuate în domeniul speciilor alogene invazive. Această raportare nu substituie</p>
--	--	---	--

		(ex. grupuri de lucru, comitete interinstituționale, platforme comune de date). Se recomandă eliminarea lit. d) din art. 10 alin. (2), sau reformularea acesteia în conformitate cu art. 312 din Legea nr. 131/2012.	raportul anual al organelor de control, ci constituie un mecanism specific de concentrare și schimb operativ de informații între autoritățile implicate, contribuind la evaluarea integrată a riscurilor și a eficienței măsurilor aplicate. Prin această abordare, se asigură completarea Sistemului informațional de supraveghere, care va fi creat în baza art.20, facilitând monitorizarea apariției, distribuției și răspândirii speciilor alogene invazive și sprijinind coerența acțiunilor la nivel național. În esență, mecanismul nu se rezumă la raportări periodice, ci se realizează printr-o platformă comună sau un sistem de schimb de date, care permite o reacție rapidă și coordonată între autorități, fără a implica obligații suplimentare prevăzute de Legea nr. 131/2012.
35.	Comisia Europeană 08.04.2026	<p>În ansamblu, evaluarea este pozitivă, iar principalele observații sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectul de act normativ pare să integreze toate regulamentele de punere în aplicare relevante ale UE. • Acesta urmează, în linii mari, structura Regulamentului UE, incluzând totodată dispoziții suplimentare necesare pentru implementarea la nivel național. • Responsabilitățile autorităților competente sunt clar definite și bine detaliate. • Anexele sunt bine elaborate, în special Anexa I privind metodologia de evaluare a riscurilor. 	<p>Se ia act</p> <p>Prevederile proiectului de lege nu instituie un comitet științific distinct în domeniul speciilor alogene invazive, întrucât, la nivel național, există deja instituții specializate care dețin competențe științifice și expertiză consacrată în domeniile relevante. Astfel, pe segmentul speciilor de plante, atribuțiile științifice sunt exercitate de Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”, iar pe segmentul speciilor de animale – de Institutul de Zoologie.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul face frecvent referire la „dovezi științifice”; totuși, nu este clar care este instituția responsabilă de furnizarea sau validarea acestor dovezi. Ar fi utilă clarificarea dacă este prevăzut un comitet științific sau un mecanism echivalent. Conform articolului 31 alineatul (3), a fost formulată o observație specifică: unele țări au prevăzut instituirea unui comitet științific – „Instituirea și funcționarea Comitetului științific privind speciile alogene invazive”, inclusiv componența și regulile sale de procedură. • Prevederile privind sancțiunile și infracțiunile nu sunt incluse în mod explicit, deși acestea pot fi acoperite de legislația orizontală de mediu. • O analiză detaliată a modificărilor altor acte legislative (menționate în dispozițiile finale) s-ar putea să nu fie necesară în această etapă. <p>În ansamblu, proiectul este considerat solid și bine aliniat cerințelor UE. Cu toate acestea, am aprecia orice reflecții sau orientări suplimentare din partea dumneavoastră, în special în ceea ce privește aranjamentele instituționale pentru contribuția științifică și aspectele de aplicare și control.</p>	<p>Din aceste considerente, s-a considerat oportună menținerea competențelor instituționale existente, fără instituirea unei structuri noi cu atribuții similare, pentru a evita suprapunerea funcțiilor administrative și științifice, precum și dublarea mecanismelor instituționale deja funcționale.</p> <p>Totodată, această abordare corespunde particularităților instituționale și administrative ale Republicii Moldova, fiind apreciată drept una mai eficientă și funcțională în context național, prin valorificarea capacităților tehnice și științifice deja existente în cadrul instituțiilor specializate.</p> <p>Prevederile referitoare la sancțiuni urmează a fi reglementate prin modificarea corespunzătoare a Codului contravențional. Totodată, aspectele ce țin de răspunderea penală pentru faptele ce constituie infracțiuni vor fi prezentate de către Ministerul Mediului către Ministerul Justiției, în vederea inițierii modificărilor necesare la Codul penal.</p> <p>Prin urmare, proiectul de lege stabilește cadrul normativ de bază în domeniul speciilor alogene invazive, iar mecanismele sancționatorii urmează a fi integrate în legislația contravențională și penală conexasă, conform competențelor instituționale și procedurilor legislative aplicabile.</p>
--	--	--	--

		<p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Definițiile de bază sunt transpuse corect; cu toate acestea, anumite concepte specifice UE, în special „specii de interes pentru Uniune” și „specii de interes pentru statul membru”, nu sunt dezvoltate în mod complet, ceea ce generează un gol structural în cadrul de clasificare juridică.</p> <p>Articolul 12. Evaluarea riscurilor</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Deși transpune corect criteriile substanțiale de evaluare a riscului prevăzute la articolul 5 alineatul (1) lit. (a)–(h), nu reflectă pe deplin cadrul procedural și instituțional al Regulamentului. În special, legătura cu mecanismul listei Uniunii și aplicarea uniformă a metodologiilor la nivelul UE nu sunt suficient asigurate, ceea ce conduce la diferențe în efectul juridic și în implementare.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Ca urmare a obiecției formulate, proiectul a fost completat cu noțiunile de „specie alogenă invazivă de interes pentru Uniune” și „specie alogenă invazivă de interes pentru Republica Moldova”, în vederea delimitării clare a categoriilor de specii vizate și asigurării unei aplicări coerente a măsurilor de prevenire, control și gestionare prevăzute de proiectul de lege. De asemenea, și pentru alinierea completă la Regulamentul UE.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Ca urmare a obiecției formulate, proiectul de lege a fost completat cu noțiunea de „specie alogenă invazivă de interes pentru Uniune”, în vederea delimitării clare a categoriilor de specii vizate și asigurării unei aplicări coerente și uniforme a măsurilor de prevenire, control și gestionare prevăzute de actul normativ.</p> <p>Totodată, completările operate au drept scop consolidarea cadrului procedural și instituțional aferent implementării prevederilor Uniunea Europeană, inclusiv prin corelarea directă a mecanismelor</p>
--	--	---	--

		<p>Articolul 14. Interdicții și măsuri de prevenire aplicabile speciilor alogene invazive.</p> <p>Pe deplin aliniat.</p> <p>Legislația națională chiar extinde interdicțiile, asigurând un nivel ridicat de conformare.</p> <p>Articolul 15. Procedura de autorizare</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Legea națională instituie un sistem de autorizare; totuși, nu include un mecanism de autorizare la nivelul UE (Comisia Europeană).</p>	<p>naționale cu lista speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune și cu abordările metodologice aplicabile la nivel european. În același context, lista speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune, aprobată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 de adoptare a unei liste a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, urmează a fi transpusă integral în legislația Republicii Moldova, pentru a asigura alinierea deplină la cadrul normativ european și aplicarea uniformă a obligațiilor aferente domeniului speciilor alogene invazive.</p> <p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p> <p>În contextul în care Republica Moldova este stat candidat nu se poate prelua în totalitate mecanismul de autorizare, întrucât Comisia Europeană nu deține competențe de</p>
--	--	--	--

		<p>Deși acest lucru este justificabil în contextul de preaderare, conduce la o aliniere formal incompletă cu Regulamentul.</p> <p>Articolul 18. Măsuri de urgență</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Cadrul național reflectă în general obiectivele acquis-ului UE, însă ar putea fi consolidat prin extinderea obligațiilor de notificare către toți partenerii relevanți, stabilirea unor reguli mai clare privind modificarea, abrogarea și monitorizarea măsurilor de urgență, precum și printr-o flexibilitate sporită pentru asigurarea unor reacții prompte. Îmbunătățirea acestor aspecte ar contribui la o aliniere mai strânsă la standardele UE.</p>	<p>autorizare a unui stat non-UE. Totuși, odată cu devenirea RM stat membru, mecanismul va deveni direct aplicabil. Totodată, s-a operat modificări prin care Ministerul Mediului, remite odată la șase ani Comisie Europene raportul privind speciile alogene invazive, inclusiv și lista autorizațiilor eliberate.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Art. 18, alin. (2) a fost modificat și are următorul cuprins: „(2) După aprobarea măsurilor de urgență, speciile alogene invazive nu trebuie să fie aduse în mod intenționat pe teritoriul Republicii Moldova, să fie transportate către, dinspre sau în interiorul Republicii Moldova, cu excepția transportului în contextul eradicării sau să fie introduse pe piață, totodată Agenția de Mediu notifică autoritățile competente ale statelor membre și statelor vecine, organizațiile internaționale relevante iar în baza informație prezentate de Agenție, Ministerul Mediului notifică Comisia despre măsurile luate și dovezile care justifică măsurile respective.” Prin urmare a fost inclusă atât notificarea statelor membre și a celor vecine pe când și notificarea Comisie Europene.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	---

		<p>Articolul 19. Planuri de acțiune privind abordarea căilor de introducere a speciilor alogene invazive</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Reproduce cerințele substanțiale privind analiza căilor de introducere și elaborarea planurilor de acțiune cu termene, măsuri voluntare și acțiuni bazate pe analiza cost-beneficiu. Totuși, nu reflectă pe deplin coordonarea regională, acoperirea apelor marine sau mecanismul de revizuire la nivelul UE, ceea ce face ca cadrul procedural și instituțional să fie doar parțial transpus.</p> <p>Articolul 20. Sistemului informațional de supraveghere</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Sistemul național de supraveghere asigură detectarea timpurie, monitorizarea și raportarea speciilor alogene invazive, acoperind întreg teritoriul și luând în considerare efectele transfrontaliere. Alinierea cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 este parțială, întrucât integrarea completă în rețelele UE și schimbul de date nu sunt încă pe deplin asigurate.</p> <p>Articolul 22. Notificări privind depistarea timpurie</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Cadrul național reflectă în general obligațiile substanțiale privind detectarea timpurie și notificarea internă. Totuși, pentru a asigura o</p>	<p>Art.19 a fost modificat și s-a completat cu un aliniat nou după cum urmează: alin. (6) Planurile stabilite la alin. (2) urmează a fi consultate și coordonate cu autoritățile competente din statele vecine. Prin urmare, aceste planuri de acțiune privind căile de introducere a speciilor alogene invazive vor fi consultate și coordonate cu statele vecine.</p> <p>Se ia act</p> <p>Republica Moldova a transpus obligațiile funcționale aferente domeniului reglementat, iar integrarea deplină în mecanismele și rețelele instituționale ale Uniunii Europene urmează a fi realizată gradual, în funcție de evoluția cooperării instituționale cu Uniunea Europeană, precum și în contextul procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Art.22 a fost modificat și are următorul cuprins: „Articolul 22 – Detectarea timpurie și notificarea</p> <p>(1) Inspectoratul și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor asigură detectarea timpurie a speciilor alogene invazive de</p>
--	--	---	---

		<p>alinie mai strânsă cu acquis-ul UE, ar beneficia de extinderea domeniului de aplicare dincolo de speciile de interes național, de instituirea unor obligații explicite de notificare către Comisia Europeană și celelalte state membre, de introducerea unei cerințe clare de notificare imediată, de o coordonare instituțională consolidată, precum și de o definiție mai precisă a conținutului notificărilor.</p>	<p>interes pentru Uniune și de interes pentru Republica Moldova, în conformitate cu art. 20.</p> <p>(2) La detectarea unei specii alogene invazive de interes pentru Uniune, Agenția notifică instituțiile similare din statele membre și statele vecine, iar în baza informației prezentate, Ministerul notifică Comisia Europeană.</p> <p>(3) Notificarea prevăzută la alin. (2) se realizează prin intermediul sistemelor electronice ale Uniunii Europene destinate raportării speciilor alogene invazive, inclusiv platforma EASIN sau alte sisteme stabilite de Comisia Europeană.</p> <p>(4) Notificarea include, cel puțin, următoarele informații:</p> <ul style="list-style-type: none">a) denumirea științifică a speciei;b) localizarea geografică a detecției, inclusiv coordonate, dacă sunt disponibile;c) data și circumstanțele detecției;d) tipul detecției (prima apariție sau reapariție);e) sursa informației (monitorizare oficială, cercetare, raportare de către terți etc.);f) estimarea preliminară a distribuției și stadiului de răspândire;g) evaluarea preliminară a riscurilor pentru biodiversitate, ecosisteme sau activități economice;h) măsurile inițiale întreprinse sau planificate.
--	--	--	---

		<p>Articolul 24. Derogări de la obligația de eradicare rapidă</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Articolul 24 din legislația națională este, în esență, aliniat cu articolul 18 din Regulamentul UE privind motivele de derogare, însă prezintă o aliniere parțială din punct de vedere procedural, întrucât atribuirea competenței decizionale revine autorităților naționale, cu revizuire la nivelul Ministerului, în locul mecanismului bazat pe Comisia Europeană prevăzut de cadrul UE.</p>	<p>(5) Inspectoratul și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor asigură transmiterea fără întârziere a informațiilor relevante între instituțiile naționale implicate în domeniul mediului, agriculturii, siguranței alimentelor și cercetării.” Prin urmare au fost adăugate toate mecanismele necesare atât pentru notificarea statelor membre și vecine cât și Comisia Europeană.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Având în vedere că Republica Moldova nu are calitatea de stat membru al Uniunii Europene, mecanismul decizional privind derogările nu poate fi exercitat de către Comisia Europeană. În acest context, articolul 24 alineatul (3) a fost modificat și are următorul cuprins:</p> <p>„(3) Ministerul Mediului examinează decizia transmisă și o validează sau o respinge, în funcție de respectarea criteriilor prevăzute la alin. (1), și notifică Comisia Europeană cu privire la rezultatul examinării și decizia adoptată.”</p> <p>Prin această formulare este asigurată o soluție juridică adecvată statutului Republicii Moldova, fiind instituit un mecanism de informare și schimb de date cu Comisia Europeană, care permite asigurarea transparenței și a alinierii progresive la bunele</p>
--	--	--	---

		<p>Articolul 27. Recuperarea costurilor</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Articolul 27 din legislația națională este parțial aliniat cu articolul 21 din Regulamentul UE. Ambele reflectă principiul „poluatorul plătește” și vizează costurile de prevenire, atenuare și restaurare. Totuși, legea națională merge mai departe, prin atribuirea explicită a răspunderii unor persoane fizice și juridice determinate, în timp ce dispoziția UE nu individualizează părțile responsabile.</p> <p>Articolul 28. Colaborare și coordonare</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Articolul 28 din legislația națională este parțial aliniat cu articolul 22 din Regulamentul UE. Ambele prevăd cooperarea, coordonarea și mecanisme de schimb de informații și acțiune comună. Totuși, legea națională simplifică sau omite anumite elemente specifice UE, cum ar fi subregiunile marine și trimerile la directivele UE, ceea ce înseamnă că, deși principiile de bază sunt reflectate, nu se realizează o aliniere completă la nivel procedural și contextual cu acquis-ul UE.</p>	<p>practici și cerințele relevante la nivelul Uniunii Europene.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Art.27, alin.(1) s-a modificat și are următorul conținut: „(1) În conformitate cu principiul „poluatorul plătește” și fără a aduce atingere prevederilor Legii nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, Inspectoratul este autoritatea competentă de urmărirea recuperării costurilor, măsurilor necesare pentru prevenirea, reducerea sau atenuarea efectelor dăunătoare ale speciilor alogene invazive.”</p> <p>Se ia act</p> <p>În ceea ce privește observația privind nepreluarea subregiunilor marine și a trimerilor la mecanismele instituționale ale Uniunii Europene, se menționează că aceste elemente nu sunt aplicabile în contextul juridic și geografic al Republicii Moldova. În primul rând, statul nu dispune de zone marine în sensul reglementării europene, astfel încât instituirea unor dispoziții privind</p>
--	--	--	--

		<p>Articolul 30. Monitorizare, evaluare și raportare</p> <p>Parțial aliniat.</p> <p>Articolul 30 din legislația națională este parțial aliniat cu articolul 24 din Regulamentul UE. Ambele reglementează raportarea privind supravegherea, distribuția speciilor, planurile de acțiune, măsurile de eradicare/management, autorizațiile, conștientizarea publică și costurile. Diferențele vizează frecvența raportării (UE: la șase ani; la nivel național: anual pentru anumite elemente), consolidarea datelor și lipsa unei revizuri la nivelul UE, astfel încât termenele și mecanismele de supraveghere specifice UE nu sunt pe deplin reflectate.</p> <p>Articolul 31. Participarea societății civile și comunității științifice</p> <p>Parțial aliniat.</p>	<p>subregiunile marine ar fi lipsită de obiect și inaplicabilă.</p> <p>În al doilea rând, mecanismele de coordonare prevăzute în actele UE sunt concepute pentru statele membre și implică participarea la structuri instituționale ale Uniunii. În lipsa acestei calități, Comisia Europeană nu are un rol de coordonare directă aplicabil Republicii Moldova.</p> <p>Prin urmare, legislația națională a preluat principiile generale de cooperare și schimb de informații, adaptându-le la cadrul instituțional intern, fără a include elemente specifice exclusiv acquis-ului UE, care nu sunt incidente în ordinea juridică națională.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Art.30, alin. (1) s-a modificat și are următorul conținut: „(1) Odată la fiecare șase ani, Agenția de Mediu elaborează, actualizează și transmite Ministerului Mediului un raport care conține descrierea sistemului informațional de supraveghere prevăzut la art. 20, precum și informațiile aferente incluse în acest sistem. Ministerul consolidează aceste date, le transmite Comisiei Europene și publică raportul pe pagina web oficială.”</p> <p>Se ia act</p>
--	--	---	---

		<p>Legea națională se aliniază parțial cu articolul 26, asigurând participarea publicului în elaborarea planurilor de acțiune și a măsurilor de gestionare, însă introduce suplimentar un rol consultativ științific, depășind cerințele minime prevăzute de cadrul UE.</p>	<p>În ceea ce privește observația formulată, se menționează că introducerea rolului consultativ științific în procedura națională nu reprezintă o extindere nejustificată a cerințelor, ci o soluție instituțională necesară pentru asigurarea fundamentării tehnico-științifice a deciziilor.</p> <p>Ministerul Mediului nu dispune în subordine de instituții de cercetare specializate în domeniul vizat, fapt care impune recurgerea la expertiza comunității științifice externe. În acest context, consultarea structurilor științifice relevante este instituită ca etapă obligatorie a procesului decizional, în scopul asigurării calității, obiectivității și solidității tehnice a actelor de implementare.</p> <p>Prin urmare, acest mecanism consultativ nu depășește cadrul european, ci îl completează în mod funcțional, adaptându-l la realitățile instituționale naționale și garantând o fundamentare științifică adecvată a măsurilor de gestionare.</p>
36.		Expertizare repetată	
37.	MINISTERUL JUSTIȚIEI (04.06.2026 nr. 04/2-6104)	<p>Pornind de la prevederile anexei nr. 1 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, la clauza de armonizare se va indica mai întâi sursa de publicare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Clauza de armonizare a fost redactată și codificată în conformitate cu cerințele prevăzute în anexa nr. 1 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.</p>

		<p>gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, care va fi succedat de numărul CELEX (obiecție valabilă și în alte cazuri similare).</p> <p>Dispoziția de la art. 4 lit. c), „iar acestea trebuie să adopte măsuri de prevenire și reducere a riscurilor asociate răspândirii acestora” este ambiguă, or, nu este clar cum speciile alogene invazive pot să adopte măsuri de prevenire și reducere a riscurilor asociate răspândirii acestora.</p> <p>Pornind de la prevederile art. 6 alin. (2) lit. f) din proiect, care fac referință la forma abreviată a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor – „Agenție”, în denumirea art. 8 sintagma „Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor” se va substitui cu cuvântul „Agenției”.</p> <p>Prin Art. VIII din Legea nr. 140/2025 pentru modificarea unor acte normative (migrarea autorităților administrative centrale), Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor din 30 noiembrie 2027 va deveni autoritate administrativă subordonată Ministerului</p>	<p>1171/2018. În acest context, referința la Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 a fost formulată potrivit Modelului 2 din anexa menționată, având în vedere că proiectul de lege realizează o transpunere parțială a dispozițiilor acestuia. Totodată, referințele la Regulamentul delegat (UE) 2018/968 și la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 au fost formulate în conformitate cu Modelul 1 din aceeași anexă, întrucât proiectul asigură transpunerea integrală a normelor cuprinse în respectivele acte ale Uniunii Europene.</p> <p>Se acceptă Art.4, lit.c a fost modificat.</p> <p>Se acceptă În denumirea art. 8 sintagma „Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor” s-a substituit cu cuvântul „Agenției”.</p> <p>Se acceptă la art. 8 alin. (1) cuvintele „autoritate administrativă subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare” au fost excluse.</p>
--	--	--	--

		<p>Agriculturii și Industriei Alimentare (a se vedea art. XXIV din Legea nr. 140/2025).</p> <p>În conformitate cu art. 35 alin. (1) din proiectul legii, respectiva lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării, cu excepția art. 10 alin. (2) lit. b), care va intra în vigoare la data 20.06.2027 și art. 32 alin. (5) care va fi aplicabil după intrarea în vigoare a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Pornind de la dispozițiile art. XXIV din Legea nr. 140/2025, rezultă că Legea privind speciile alogene invazive va intra în vigoare anterior art. VIII din Legea nr. 140/2025, prin urmare, la art. 8 alin. (1) cuvintele „autoritate administrativă subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare” se vor exclude, nefiind necesar a dubla statutul Agenției în mai multe acte normative.</p> <p>La art. 9 alin. (2) lit. d), se va revizui prevederea potrivit căreia, Agenția de mediu ține și administrează sistemul informațional de supraveghere, or, potrivit art. 8 alin. (1), Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este responsabilă de implementarea politicii de stat în domeniul supravegherii speciilor alogene invazive.</p> <p>La art. 15 alin. (4) lit. c), textul „Nomenclatura combinată a mărfurilor, conform Legii nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor” se va substitui cu textul „Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014”.</p>	<p>Se acceptă Termenul „supraveghere” de la art.8, alin (1) alin.(2) a fost exclus.</p> <p>Se acceptă Textul „Nomenclatura combinată a mărfurilor, conform Legii nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor” a fost substitui cu textul „Nomenclatura combinată a mărfurilor aprobată prin Legea nr. 172/2014”.</p>
--	--	--	--

		<p>La art. 15 alin. (7), cuvintele „pagina sa web” se vor substitui cu cuvintele „pagina sa web oficială” (obiecție valabilă și la art. 32 alin. (1) și (5)).</p> <p>Întru asigurarea transpunerii fidele a art. 10 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014, art. 18 alin. (3) urmează a fi completat cu prevederile art. 7 lit. a) din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014.</p> <p>Întru corectitudinea redactării, la art. 24 alin. (2) lit. a) și b), cuvintele „eliberează decizii de derogare” se vor substitui cu cuvintele „emite decizii de derogare”.</p> <p>În conformitate cu art. 32 alin. (7), nerespectarea obligației de înregistrare atrage răspunderea conform legislației contravenționale sau penale. În acest sens, reiterăm că în prezent Codul penal nr. 985/2002 nu conține reglementări în acest sens.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Art. 18 alin. (3) a fost completat și va avea următorul conținut:„(3) După aprobarea măsurilor de urgență, speciile alogene invazive nu trebuie să fie aduse în mod intenționat pe teritoriul Republicii Moldova, să fie transportate către, dinspre sau în interiorul Republicii Moldova, cu excepția transportului în contextul eradicării sau să fie introduse pe piață, totodată Agenția de Mediu notifică autoritățile competente ale statelor membre și statelor vecine, organizațiile internaționale relevante iar în baza informație prezentate de Agenția de Mediu, Ministerul Mediului notifică Comisia Europeană despre măsurile luate și dovezile care justifică măsurile respective.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Textul „contravenționale sau penale” a fost exclus.</p>
--	--	--	---

		<p>Potrivit art. 35 alin. (1), „(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării, cu excepția art. 10 alin. (2) lit. b), care va intra în vigoare la data 20.06.2027 și art. 32 alin. (5) care va fi aplicabil după intrarea în vigoare a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.”.</p> <p>Întru corectitudinea redactării, textul „la expirarea a 6 luni de la data publicării” va fi succedat de cuvintele „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.</p> <p>În conformitate cu art. 35 alin. (1), art. 10 alin. (2) lit. b) va intra în vigoare la 20.06.2027. Este de menționat că, potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, legea va intra în vigoare la 30 mai 2026. Pornind de la ideea, că Legea privind speciile alogene invazive va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, rezultă, că la acea dată, Legea nr. 107/2025, va fi în vigoare. Prin urmare, la art. 35 alin. (1), se va exclude textul „cu excepția art. 10 alin. (2) lit. b) care va intra în vigoare la data 20.06.2027”.</p> <p>Potrivit art. 35 alin. (1), art. 32 alin. (5) va fi aplicabil după intrarea în vigoare a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal. În conformitate cu art. 89 alin. (1) din Legea nr. 195/2024, „(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 24 de luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”.</p> <p>Pornind de la faptul că Legea nr. 195/2024, a fost publicată la 23.08.2024, rezultă că legea va intra în vigoare la 23.08.2026. Reieșind din faptul că Legea privind speciile alogene invazive va</p>	<p>Se acceptă Textul „la expirarea a 6 luni de la data publicării” a fost completat cu textul „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.</p> <p>Se acceptă La art.35, textul de la alin. (1) a fost revizuit complet deoarece Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, a intrat în vigoare la 30 mai 2026</p> <p>Se acceptă La art.35, textul de la alin. (1) a fost revizuit complet.</p>
--	--	--	---

		<p>intra în vigoare după intrarea în vigoare a Legii nr. 195/2024, rezultă că art. 32 alin. (5) va intra în vigoare anterior.</p> <p>În conformitate cu art. 73 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, „(3) Actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv.”. Pornind de la tezele enunțate, la art. 35 alin. (1), se va exclude textul „și art. 32 alin. (5) care va fi aplicabil după intrarea în vigoare a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.”.</p> <p>În conformitate cu art. 62 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, „(1) Modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, completări sau excluderi ale unor elemente structurale sau părți din text.”. Pornind de la prevederea legală enunțată, la art. 35 alin. (3), cuvintele „și se completează” se vor exclude ca fiind inutile.</p> <p>La pct. 1 (modificarea Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura): Sursa de publicare a Legii nr. 149/2006 se va indica în paranteze rotunde, după următoarea formulă: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul monitorului, numărul articolului)”. Cuvintele „publicată în” se vor exclude ca fiind excedente (obiecție valabilă și pentru modificarea Legii regnului vegetal nr. 239/2007 și Codului contravențional nr. 218/2018).</p> <p>Pornind de la faptul că prin pct. 1 lit. c) și d) din proiect, se modifică art. 8 alin. (3) din Legea nr. 149/2006, dispozițiile enunțate se vor</p>	<p>Se acceptă La art. 35 alin. (3), cuvintele „și se completează” au fost excluse.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Pct.1 lit.c) va avea următorul cuprins: „c) Articolul 8, aliniatul (3):</p>
--	--	--	---

		<p>comasa la o singură literă, la alineate distincte. În acest caz, textul „litera c) va avea următorul cuprins:” se va indica din alineat.</p> <p>Întru corectitudinea redactării, lit. d) va avea următorul cuprins: „d) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:”.</p> <p>În același scop, la pct. 1, lit. i) va avea următorul cuprins: „i) textul „Sînger (Hypophthalmichthys molitrix) – 40” din anexa nr. 1 la Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura se substituie cu textul „Sânger (Hypophthalmichthys molitrix) – 20””.</p> <p>Pornind de la faptul că anexa nr. 2 se expune în redacție nouă, textul „Anexa nr. 2” se va exclude din denumire și se va indica la parafa de aprobare.</p> <p>Dat fiind că la pct. 2 se modifică un singur articol din Legea regnului vegetal nr. 239/2007, dispoziția de modificare se va indica în felul următor: „2. La articolul 31 din Legea regnului vegetal nr. 239/2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 40-41, art. 114) alineatul (3) va avea următorul cuprins:”.</p>	<p>„litera c) va avea următorul cuprins: „c) instituie Consiliul ihtiologic și asigură funcționarea acestuia, inclusiv prin organizarea și convocarea ședințelor;” ”se completează cu litera f) cu următorul cuprins: „f) aprobă, la propunerea Consiliului ihtiologic, introducerea în cultură și aclimatizarea a noi specii de pești și interzice, pe un termen de până la 5 ani, pescuitul speciilor periclitate, vulnerabile sau rare în obiectivele acvatice naturale.”</p> <p>Se acceptă la pct. 1, lit. h) (anterior lit.i) textul „Sînger (Hypophthalmichthys molitrix) – 40” din anexa nr. 1 la Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura sa substituit cu textul „Sânger (Hypophthalmichthys molitrix) – 20”.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Totodată comunicăm că modificarea dată a fost exclusă din proiect întrucât modificarea a fost operată prin Legea nr.53/2026 pentru modificarea unor acte normative (reforma autorităților subordonate Ministerului Mediului)</p>
--	--	---	---

		<p>La pct. 3 (modificarea Codului contravențional nr. 218/2018): Prin pct. 3 lit. b) din proiectul legii, la art. 405 alin. (1) din Codul contravențional, se propune ca după textul „art. 132-143¹” să se completeze cu textul „art. 143 alin. (4)-(8)”. Este de menționat că, la art. 405 alin. (1) din Codul contravențional, este utilizat textul „132-154”. Prin urmare, întru corectitudinea redactării, la pct. 3 lit. b), textul „după textul art. 132-143¹ se completează cu textul „art. 143² alin. (4)-(8)” se va substitui cu textul: „textul art. 132-154” se substituie cu textul „art. 132-143² alin. (4)-(8), art. 144-154”.</p> <p>Dispoziția propusă la art. 143² alin. (8), conform căreia „(8) Aplicarea sancțiunilor contravenționale nu exonerează contravenientul de obligația de a suporta costurile aferente măsurilor de prevenire, control, eradicare sau reparare a prejudiciului cauzat mediului, în condițiile legii.” se va exclude de la art. 143², or, asemenea prevederi nu sunt incidente Codului contravențional.</p> <p>Cu privire la completarea propusă la art. 414 alin. (1) din Codul contravențional, privind stabilirea în calitate de agent constator a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor pentru contravențiile indicate la art. 143², asupra delegării sarcinii respective urmează a se solicita suplimentar poziția Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul de la lit.b) pct.2 anterior pct.3 lit.b) a fost modificat deoarece au fost stabilit ca autoritatea competenta de constatare a contravențiilor va fi IPM și va avea următorul cuprins : „b) La art. 405 alin. (1), textul „art. 132–154” se substituie cu textul „art. 132–143², art. 144–154”.”</p> <p>Se acceptă</p> <p>Textul „(8) Aplicarea sancțiunilor contravenționale nu exonerează contravenientul de obligația de a suporta costurile aferente măsurilor de prevenire, control, eradicare sau reparare a prejudiciului cauzat mediului, în condițiile legii.” A fost exclus.</p> <p>Se ia act</p> <p>Sarcina propusă inițial ANSA-ei a fost delegată Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Prin urmare nu mai este nevoie ca suplimentar să fie transmis spre consultare Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p>
--	--	---	---

		<p>Întru corectitudinea redactării, dispozițiile privind completarea cu art. 143² alin. (4)-(8) și art. 143² alin. (1)-(3) se vor indica din alineat.</p> <p>La anexa nr. 1 la proiectul Legii privind speciile alogene invazive: Textul „Legea nr. 94/2027 cu privire la rețeaua ecologică” se va substitui cu textul „Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică” (obiecție valabilă și la pct. 3 lit. c)).</p> <p>Întru corectitudinea redactării, textul „anexele nr. 2-4” se va substitui cu textul „anexele nr. 2 - nr. 4”.</p> <p>Pornind de la ideea că la pct. 3 lit. b) din coloana a doua la art. 12 alin. (1) lit. f), se face referință la două anexe, textul „anexa nr. 4 și 4¹ din Legea nr. 439/1995” se va substitui cu textul „anexele nr. 4 și nr. 4¹ din Legea nr. 439/1995”.</p> <p>La anexa nr. 2 la proiectul Legii privind speciile alogene invazive, denumirea acesteia se va exclude din parafa de aprobare și se va indica în cuprinsul anexei nr. 2.</p>	<p>Se acceptă Urmare a modificărilor realizate, completarea la art.414 cu art. 143² alin. (1)-(3) din Codul contravențional s-a exclus. Sarcina propusă inițial ANSA-ei a fost delegată Inspectoratului pentru Protecția Mediului.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	--